

VIIMSI TEATAJA

Tiraaž 9970

nr 23 (445) 16. detsember 2016

12 kuud Viimsi vallas

17. septembril toimus 10. Viimsi turvalisuspäev. Foto Kristjan Rosin

24. augustil meenutati Pranglil 75 aasta tagust Eestiranna hukku. Foto Marje Plaan

Hetk Rannarahva festivali kogukonna päevalt. Foto Annika Haas

Harjumaa Omavalitsuste Liidu (HOL) juhatuse esimees Kaupo Rätsepp ja Viimsi vallavanem Alvar Ild allkirjastamas koostöökokkulepet. Foto Kertu Vahemets

I adventil kuulutas vallavanem Alvar Ild Viimsi vabaõhumuuseumis välja jõulurahu. Tänavune kuusk kasvab jõulupuuks Leppneeme tee ja Metsise tee vahelises RMK metsas. Foto Liia Ringo

Jaanuar

Viimsi raamatukogu direktor Tiiu Valm pälvis Eesti Kultuurkapitali Harjumaa ekspertgrupi preemia lugemisprojektide arendamise eest.

Vald tunnustas parimaid sportlasi ja väljapaistvamaid kultuuritegelasi.

Veebruar

Viimsi vallavolikogu valis 18. veebruaril erakorralisel istungil esimeheks IRL-i kuuluva Toomas Tõniste.

Eesti Vabariigi aastapäeva tähistati volikogu esimehe Toomas Tõniste vastuvõtuga Eesti Sõjamuuseumis.

Märts

Lennart Meri stipendiumi sai võrdleva kirjandusteaduse ja kultuuri-semiootika eriala doktorant Kristiine Kikas.

Esietus Viimsi harrastusteatri muusikal "Perekond Addams" Viimsi huvikeskuses.

Aprill

Viimsi vallavolikogus allkirjastati Reformierakonna, Isamaa ja Res

Publica Liidu, Sotsiaaldemokraatliku Erakonna ja Keskerakonna vaheline koalitsioonileping ühiseks tegutsemiseks Viimsis aastatel 2016–2017.

Mai

Harjumaa Omavalitsuste Liidu juhatuse esimees Kaupo Rätsepp ja Viimsi vallavanem Alvar Ild allkirjastasid koostöökokkuleppe, mille kohaselt toimub järgmine Harjumaa laulu- ja tantsupidu 2. juunil 2018. aastal Viimsis.

Viimsilased löid kaasa traditsioonilistel "Teeme ära" talgutel.

Möödus 775 aastat Viimsi esmamainimisest ja vald tähistas 97. sünnipäeva.

Rannarahva muuseumi külastasid Soome Vabariigi presidendi Sauli Niinistö abikaasa Jenni Haukio ja Eesti Vabariigi presidendi Toomas Hendrik Ilvese abikaasa Ieva Ilves.

Juuni

Toimus Viimsi rattaretk.

Kuus kulda ja kolm hõbedat – see oli Viimsi abiturientide saak.

Muuga reoveepuhasti läbis renooverimiskuuri.

Juuli

Rannarahva festival toimus 30.–31. juulil, aset leidsid kohvikute päev ja kogukonna päev.

August

Lõppes Viimsi riigigümnaasiumi arhitektuurivõistlus.

24. augustil meenutati Pranglil 75 aasta tagust Eestiranna hukku.

20. augustil toimus Viimsi mõisapargis Viimsi ettevõtlike daamide eestvõttel isamaaline piknikupäev.

September

Viimsis läks esimesse klassi rekordarv õpilasi – 316.

14. septembril toimus aktsioon "Peipsiääre sibulad Viimsi valda".

17. septembril leidis aset 10. Viimsi turvalisuspäev.

Kelvingi külas sai valmis laulula ja tantsuplats.

Oktoober

Toimus kindral Johan Laidoneri olümpiateatejooks.

Viimsi Keskool tähistas 35. aastapäeva.

Ilmus raamat "Prangli, ajaoas Soome lahes".

November

Viimsi harrastusteatri muusikal "Perekond Addams" tunnustati Harjumaa harrastusteatri festivalil laureaadi tiitliga ning näitleja Karola Tarvid pälvis parima naisnäitleja tiitli.

Taas kord selgusid Viimsi kauneimad kodud.

Vald viis Viimsi koolides läbi helkurikampaania.

Viimsi leinas kolme ootamatult õnnetuses hukkunud abiturienti.

Ajalooline mõisapark sai uue kauni ilme.

I adventil kuulutas vallavanem Alvar Ild välja jõulurahu.

Detsember

Kelvingi küla valiti Harjumaa aasta tegijaks.

Viimsisse hakatakse ehitama uut spordihoonet.

Valmis Viimsi valla haridusastute võrgu arengukava 2016–2020.

Viimsi Teataja

Aastalõpuintervjuu vallavanem Alvar Ildiga loe lk 4–5

Veel üks samm teel koju, Viimsisse!

1. jaanuari 2016 seisuga oli rahvastikuregistri andmetel Eestis elanikke 1 350 999. Viimsi on Tallinna, Tartu, Pärnu ja Kohtla-Järve järel suuruselt 5. omavalitsus Eestis ning 1. detsembri seisuga elab Viimsi vallas 18 978 elanikku.

Käesoleva aasta alguses (seisuga 1.01.16) oli vallaelanikke rahvastikuregistri andmetel veel 18 428, mis tähendab, et üle 500 inimese on sel aastal leidnud põhjuse, miks just Viimsi vald võiks olla nende kodukohaks.

Ümmargune 19 000 oli 1. detsembri seisuga seega veel vaid 22 registreeringu kaugusel!

Kui mitmel varasemal aastal on vallavalitsus jõulueelse kampaaniaga ning erinevate auhindadega ärgitanud elanikke end Viimsisse sisse kirjutama, siis sel aastal oleme püüdnud läbi aasta juhtida tähelepanu sellele, miks tasub end viimsilaseks registreerida. Just seepärast, et siin ongi parim paik – kodu, kuhu õhtul pärast väsitavat päeva on hea tulla.

Paljudest tegevustest on aasta jooksul ülevaate andnud valla infokanalid – vallaleht Viimsi Teataja, valla koduleht viimsi.ee ja Facebooki leht, kuid mitmeid samme on märgata ka valla heakorras. Mitmed tegevused on algatatud, kuid täna keskkonnas veel ei avaldu, palju on aga veel ka ära teha, et keskkond oleks meie kõigi jaoks turvaline, mugav, mitmekesine jne.

See, millised sammud on järgmised ning kuidas need õnnestuvad, sõltub aga paljuski just sellest, kas inimesed, kes pärast tööpäeva suunduvad oma kodudesse Viimsi poolsaarel, on end ka Viimsisse sisse kirjutanud. Lihtsaim samm piirkonnas midagi ette võtta, et elukeskkond muutuks enam selliseks nagu elanikena soovime, on vaid paari hiirekliki kaugusel. Loe lisa www.viimsi.ee/elukoha-registreerimine.

Viimsi vald

Viimsi jõuluvalgus

Konkursi Viimsi jõuluvalgus 2016 raames ootame infot kaunist tuledeäras e-posti aadressile marje@viimsi.ee või tel 602 8866 kuni 6. jaanuarini 2017.

Viimsi kauni kodu komisjon

Hea lugeja!

Rahulikku jõule ning õnnelikku uut aastat!

Täname kooslõud aja eest ning kutsume luge-ma, kaastöid saatma ning reklaami tellima ka uuel aastal!

Viimsi Teataja ilmumised 2017

13. ja 27. jaanuar; 10. ja 24. veebruar; 10. ja 24. märts; 7. ja 21. aprill; 5. ja 19. mai; 2. ja 16. juuni; 7. ja 18. august; 8. ja 22. september; 6. ja 20. oktoober; 3. ja 17. november; 1. ja 15. detsember.

Viimsi Teataja toimetis

VALLA JUHTIMISES

Toomas Tõniste: Jätkame valitud kursil

Toomas Tõniste on Viimsi vallavolikogu esimees alates 2016. aasta veebruarist. Aasta lõpp on kokkuvõtete tegemiseks ning uute plaanide seadmiseks sobiv aeg. Küsime, kuidas on koostöö sujunud, mida on tehtud ja mida plaanitakse veel teha, et Viimsi vallas elu edeneks ja paremaks muutuks.

Millised on olnud vallavolikogus suurimad väljakutsed lõppeval aastal?

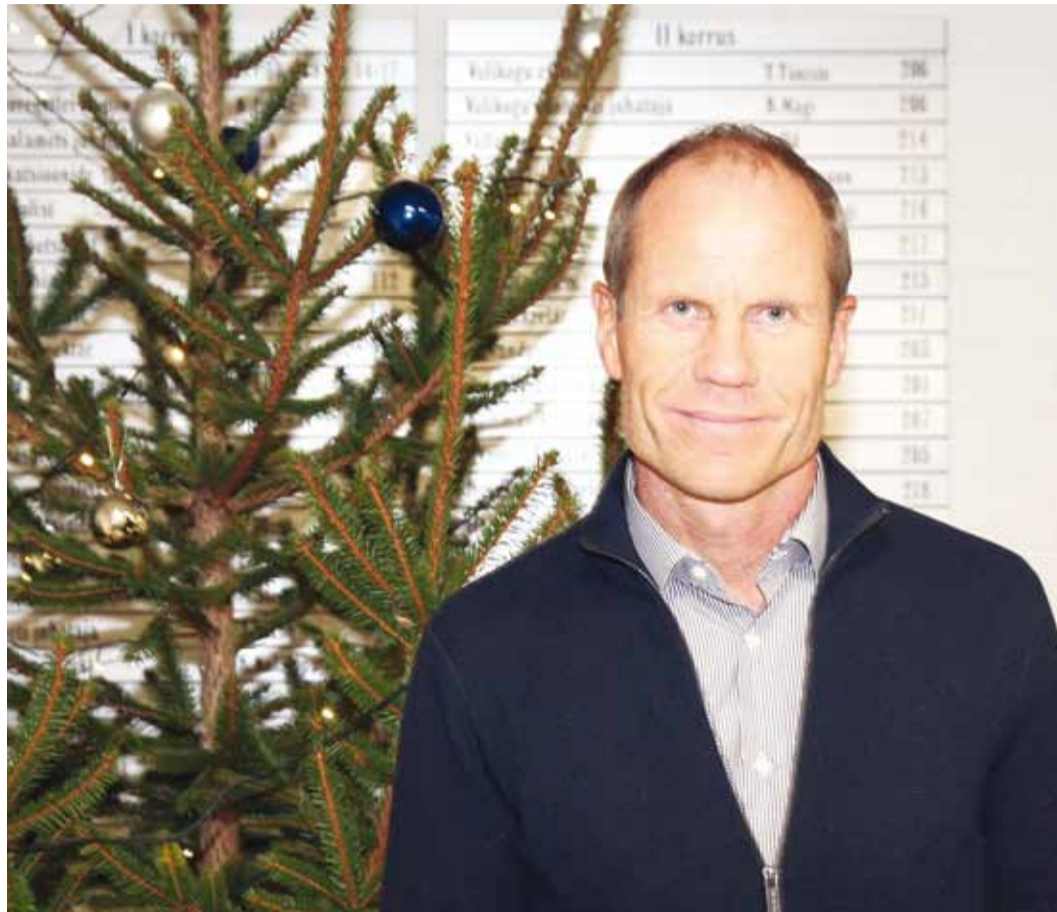
Volikogu esimehena oli minu kõige suuremaks missiooniks saada vallavolikogu ja vallavalitsus ühtse meeskonnana tööle. Kevadel moodustasime Viimsis erakondadest laiapõhjalise koalitsiooni, kel on ühine nägemus valla arengust (Keskerakonna, Reformierakonna, Isamaa ja Res Publica Liidu ja Sotsiaaldemokraatliku erakonna esindajad – toim.).

Siiani koos töötatud aeg kinnitab, et laiapõhjaline koalitsioon oli ainuõige lahendus Viimsi elu edasiviimiseks. Varrasemad võimuvahetustega seotud tülid ja üksteisele äratõukamine väsitasi inimesed ära. Ühe enamushäälega valitsemise tekitas palju lisapinget: toimus pidev kauplemine ja "üle ostmine".

Täna langetame otsuseid konsensussega, kellelegi "ei tehta ära". Ühtse meeskonnana tööle hakkamine oligi suurim väljakutse ning väga suures plaanis võib selle ülesande õnnestumisega hakata aastale joont alla tõmbama.

Millised eesmärgid seati ja kuidas nende täitmine õnnestus?

Praktilisema poole pealt pean õnnestunuks ülevaate kokkupanekut valla detailplaneeringutest, mis on seni olnud veidi hall tsoon. Valla seisukohalt on tarvis tervikpilti, eesmärk on mitte muutuda väikeseks Lasnamäeks. Vajame visiooni, kuhu planeerida korterelamu, kuhu ehitada ärihoone, kuhu elamurajoon. Läbi pika perioodi on juhtimise juures olnud erinevaid huvigruppe. Koalitsioon soovis saada olukorda kontrolli

Toomas Tõniste tunneb rõõmu tekkinud usalduse üle. Foto Liina Rüütel

“Täna langetame otsuseid konsensussega, kellelegi „ei tehta ära“.

alla, teada, milline on planeeringute terviklik seis. Planeeringuid, mis on ehitusloa saanud, on järke ootamas nii 10 kui ka 6–7 aasta taguseid, seega on mõnedki ehitamist ootavad kortermajad jäänud tänase võimu menetleda. Meie eesmärk oli olukord kaardistada, et seista valla üldiste huvide eest. Alati on keegi, kellele see erahuvide tõttu ei pruugi meeldida. Enamus vast nõustub, et valla üldistes huvides on, et Miiduranda ei ehitataks pilvelõhkujat ning et elurajoonidele lähedal asuvad Miiduranna ja Muuga sadamaterminalid ei saaks enam mahtu juurde. Kuigi nad seda tahaksid.

Ehitustegevus ja planeerimine ei tohi vallas toimuda kitsa kildkonna huvides. Täna on kitsaid ärihuve keeruline läbi suruda.

Mis on Viimsi vallas prioriteet?

Prioriteet number üks on loomulikult väljakutsed haridusvaldkonnas. Nii nagu paljud viimasilased, olen minagi peereinimene – mul kasvab kodus kolm last, kes kõik kasutavad valla haridusasutuste teenuseid. Pean haridusvõimaluste kättesaadavust eriti oluliseks. Vald teeb head tööd, kui meie lapsed saavad kodu lähedal hea hariduse. Täna kulub haridusele valla eelarvest ca 70%. Seega on tähtis, et haridusvõrgu arendamisel toimeksid uued lahendused, mis kataksid samal ajal ära elanike vajadused, ning et valikud langetataks õiges mahus ja suunas. Eesmärk on, et väikestel oleksid lasteaiakohad, Viimsi lastel head koolid, et meil oleks piisavalt kodulähedasi koole ja lasteaedu.

Millised on olnud olulisimad otsused?

Nendeks olid haridusvõrgu arengukava vastuvõtmine, samuti on esimese lugemise läbinud valla eelarve, mille loode-tavasti võtame 2017. aasta jaanuaris vastu. Eelarveprotsessi põhjalik ettevalmistamine on

olnud sel aastal teiste prioriteetide hulgas üheks suurimaks väljakutseks. See sisaldab arenguks ülivajalikke investeeringuid koolivõrku, teedesse, kooli- ja spordihoonesse. Meile oli oluline mitte tuld kustutada, vaid planeerida ressursse targalt, võimalusel mitmekordistades. Tahame järgmise aasta investeeringutega teha olulise hüppe parema elukvaliteedi suunas.

Mis on osutunud kõige keerulisemaks?

Rohealade säilitamine. Ehitus- ja planeerimistegevuses on alati suur surve meie roheala võrgustikega piirnevaid maatükke kasutusse võtta. Siin küsimuses tuleb hoida kindlat joont ning jääda põhimõtetele truusk – rohealale me ei ehitata, ja kõik! Täiesti mõistetav, et tahetakse arendada ja rajada. Kuid kui me oleme korra juba leidnud, et on piirkonnad, mis jäävad rohealadeks, siis see on otsustatud valla inimeste huvides.

Mis on kõige enam rõõmu toonud?

Hea õhkkonna loomise õnnestumine on kõige enam rõõ-

mu tekitanud.

Rõõm on sellest, et koalitsiooni koostöö sujub, inimesed on avatud, julgevad oma arvamusi välja öelda. Varem kardeti, oldi ettevaatlikud, arvati, keegi tõmbab naha üle kõrva. Eks sõidetigi vahel julmalt üle. Rõõm on tekkinud usaldusest, teadmisest, et suudame järgmisel aastal planeeritud suured investeeringud inimeste elukvaliteedi parandamiseks ellu viia.

Hea koostöö tulemusena oleme peagi jõudmas uue spordihoonetehitamiseni. See on väga suur asi. Tunnen sporti läbi ja lõhki ning üritan anda omalt poolt panuse nii tippspordi kui ka rahvaspordi arengusse, sest sportlikud ja tervislikud eluviisid tagavad rõõmsa meele.

Millised sihid seab volikogu järgmiseks aastaks?

Tahame ellu viia planeeritud suured investeeringud: püstitada Haabneeme Kooli juurdeehituse, ehitada Lubja nõlvale spordiradade jne. Jätkame valitud kursil.

Kindlasti mõjutavad Viimsi riigikoalitsiooni kavandatud kohalike omavalitsuste rahastamise muudatused. Lubadus õiglasemalt rahastada lisab aga ka kohustusi. Kuid ootame ära, kõik muudatused formuleeritakse enne seadustena, see võtab oma aja.

Kuhu üldse Viimsi valla arengutes liikumas, milline võiks olla see 5 aasta pärast nii üldilmelt, struktuurilt, juhtimiselt?

Õeldakse, et lihtne on geniaalne. Minu soov ette vaadata on väga lihtne. Soovin, et valda juhiks eelkõige spet-

sialistid, kes oma valdkonda hästi tunnevad, ning volikogusse pürgiksid inimesed, kellele on ainutähtis Viimsi valla areng, mitte isiklikud motiivid või töökohad. Soovin, et 5 aasta pärast oleks Viimsi vallas inimestel kõik võimalused aktiivseks eluks, tööks ja sportimiseks, kultuuri tarbimiseks ja harastamiseks. Et lastele oleks kergesti kättesaadavad lastehoid, haridus, huviala- ja spordirajad. Väikelastele oleks piisavalt mänguväljakuid ning vald näeks tervikuna välja ilus ja puhas. Tahan, et inimesed oleksid õnnelikud, et elavad Viimsi vallas.

Meil on pikalt pimedat aega ja tahaksin, et vald hoolitseks võimaluste piires hõlbitseva silmailu eest, mis tooks inimestele rõõmu südamesse juurde. Siin võiks olla rohkelt talviseid, suviseid, sügiseid ja kevadisi kaunistusi, lilleklumpe ja kompositsioone. Et areneks ka see valdkond, mis ümbritsevas pakub silmailu ja teeb hingele rõõmu, aga millele me täna kulutada pole raatsinud.

Kas ja kuidas elanik saab vallavolikogu tööle kaasa aidata?

Julgustan elanikke olema aktiivsemad, andma häid ideid, mõtteid, näitama üles initsiatiivi. Palun kirjutage, arutage asja!

Soovin kõigile rõõmsaid jõule, pere ja lähedastega hea toidu ning õdusa õhkkonna nautimist ning kasvõi korra argimuredest lahtilaskmist. Astume koos rõõmsatena uude aastasse!

küsis
Liina Ringo
Kommunikatsiooni- ja arendusjuht

VIIMSI TEATAJA

Toimetuse ootab kaastöid ja reklaame e-posti aadressil vt@viimsivv.ee. Kaastöid võib tuua ka otse toimetusse või saata postiga aadressile **Nelgi tee 1, 74001 Viimsi, Harju maakond.**

Toimetusel on õigus kaastöid nende selguse huvides toimetada ja lühendada.

Vallaleht ilmub kaks korda kuus. Juulis leht ei ilmu.

Peatoimetaja: Liina Rüütel, tel 6028 840, liina.ryytel@viimsivv.ee

Toimetaja: Annika Koppel, tel 6028 833, annika.koppel@viimsivv.ee

Väljaandja: Viimsi Vallavalitsus

Trüki toimetanud: Meedium OÜ

Kojukanne: Express Post AS, tel 6177 717, tellimine@expresspost.ee

Ajalehe järgmine number ilmub 13. jaanuaril 2017. a.

Jälgi Viimsi valla uudiseid ja teateid ka kodulehelt www.viimsivald.ee ja sotsiaalmeediast www.facebook.com/ViimsiVald

Kohanime määrast

Viimsi vallavalitsus teavitab Miiduranna külas Randvere tee 1a, 3, Väike-Madise, Lepiku, Uustalu, Kasti, Silversandri, Sepatelli, ja Suur-Madise detailplaneeringuga planeeritava liikluspinnale kohanime määramisest. Ettepanek on määrata kohanimeks Ankrutee.

Täiendavat informatsiooni ja ettepanekuid saab esitada kuni 30.12.2016 e-posti aadressil estella-marie.koiv@viimsivv.ee või paberil aadressil Viimsi vallavalitsus, Nelgi tee 1, Viimsi 74001, Harjumaa.

Estella-Marie Kõiv
aadressiandmete spetsialist

Palju rõõmu ja hingesoojust, ilusaid hetki lähedaste ringis ja suurt loovust uuel aastal!

Viimsi vallavalitsus ja Viimsi vallavolikogu

SOKIHOOAEG.

Pintsliiga kodus sokid Viimsi Kunstikooli V kursuse õpilane Anette Hallik (15-aastane).

Meie külmas kliimas pole võimalik talve üle elada ilma mõnusa paari villaste sokkideta. Lisaks on sokid head ka päkapikkudele, et oleks, kuhu kingitusi tuua!

Nutitelefonide rakendus “Anna teada”

Siseministeriumi tellimisel on loodud omavalitsustele suunatud nutitelefonide rakendus “Anna teada”, mille eesmärk on laiendada heakorra ja kommunaalvaldkonna probleemidest info edastamise võimalusi valla elanikele.

Rakenduse “Anna teada” abil saad teavitada kohalikku omavalitsust või maanteeametit heakorraprobleemist, näiteks prügi-hunnik metsa all, nõuetele mitte vastav tee, lahtine kaev, tänavavalgustuse lamp ei põle vms.

Rakendust on võimalik nutitelefonile tasuta alla laadida Google Play ja Appstore keskkondadest.

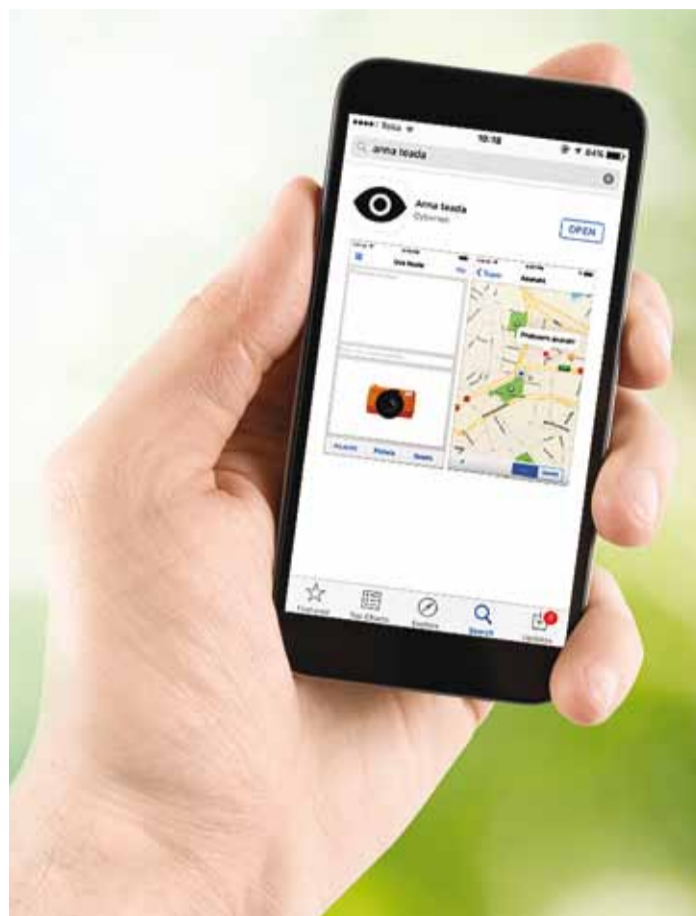
Kõik Eesti omavalitsused on rakendusega liidestatud. Rakendus on toodetud eesmärgiga parendada inimese ja kohaliku omavalitsuse omavahelist suhtlust, pakkudes suhtluseks tänapäevaseid vahendeid.

Info saatmiseks kasutatakse Eesti riigi põhilisi andmebaase ühendavat andmevahetuskihti X-tee, mis võimaldab saata info vastava kohaliku omavalitsuse e-posti aadressile või dokumentiregistrisse. Rakenduse kasutajal on võimalik vaadata kõiki esitatud probleeme, mis on viimase nelja nädala jooksul sisse saadetud probleemidest.

Märgi kaardil probleemne asukoht ja lisa lühike selgitus.

Oleks tore, kui teeksid probleemsest kohast foto ja lisaksid selle teatele.

Kindlasti sisesta oma kontaktandmed (sinu nimi, e-posti

Rakenduse saab lihtsalt alla laadida Google Play ja Appstore keskkondadest. Foto Ekraanitõmmis ja Fotolia

aadress ja telefon), siis on võimalik vajadusel sinult täpsustusi küsida või tagasisidet anda. Kui oled sisestanud kontaktandmete reale oma e-posti aadressi, siis saadetakse teate koopia ka sinu e-posti aadressile.

Rohelisega märgitud probleem kaardil tähendab, et ametiasutus on probleemi teadmiseks võtnud, tegeleb selle lahendamiseks või on probleemi lahendanud. Punasega märgitud probleem tähendab, et probleem on hetkel käsitlemata.

Tänaseks on läbi nimetatud rakenduse Viimsi vallavalitsuse teavitusi juba laekunud. Teatatud on bussiplaani vananemisest, peatuse märgi puudumisest, liikluskorraldusvahendi paigast nihkumisest ja tänavavalgustuse kustumisest.

Teateid saab saata ja probleeme jälgida ka veebilehel www.anna-teada.ee.

Laekunud probleemide lahendamiseks tegeleb kommunaalamet.

Kommunaalamet

NUTIRAKENDUSE HEA TAVA

Et ametiasutusel oleks sinu poolt esitatud teadet lihtsam menetleda, soovime, et kõik edastatud teated oleks konstruktiivsed ja teemakohased ning esitatud kontaktinfo korrektne ja tõele vastav. Rakenduse haldaja jätab endale õiguse kustutada teated, mis ei ole teemakohased. Haldaja võib blokeerida rakenduse kasutamise telefonis, tahvelarvutis jne, millega on rikutud head tava.

Kasuta rakendust eesmärgipäraselt ja ära saada vale- või vigaseid teateid (probleemi ei ole, probleemi kirjeldus on vale, probleem ei asu määratud asukohas, pilt ei ole tehtud määratud asukohas vms).

- Säilita teates alati viisakas toon.
- Kirjelda probleemi korrektselt, et probleemi sisu oleks mõistetav.
- Kasuta korrektset kirjakeelt ning väldi slängi.
- Ära kirjuta teksti SUURTE TÄHTEDEGA.
- Välti irooniat ja sarkasmi.
- Saada probleemist korraga ainult üks teade.

Enne teate saatmist loe see veelkord üle, kontrolli õigekirja ja veendu, et kirjas ei oleks mitmetimõistetavusi.

Juhul, kui märkate infot, mis ei lähe kokku hea tavaga, saab selle teate süsteemist kustutada. Selleks saatke vastav teade e-posti aadressile abi@andmevara.ee.

KOMMUNAALUUDISED

Käära ojaale ehitatakse uus sild

Algust on tehtud terastruubi monteerimisega. Foto Siim Jürima

12. detsembril algasid Muuga külas Ojakääru tee ja Käära oja ristumise kohas asuva silla ümberehitustööd.

“Tööde käigus lammutatakse vana ja amortiseerunud sild ning ehitatakse uus, monteeritavatest terasplaatidest truupsild. Tööd teostatakse kahes etapis. I etapis toimuvad kaevetööd ning truupsilla monteerimistööd ning II etapis toimuvad asfalteerimis- ja haljastustööd,” sõnas abivallavanem Oliver Liidemann.

I etapp toimub 12.–23.12.2016 ning sel ajal on piirkonnas kehtestatud ajutine liikluskorraldus – sild on sõidukitele suletud. Jalakäijatele tagatakse läbipääs. Palume kõigil liiklejalatel järgida piirkonnas kehtestatud liikluskorraldust!

II etapp toimub 2017. aasta kevadel ning tööde ajaks kehtestatakse ajutine liikluskorraldus.

Tööde kogumaksumus on ligi 59 000 eurot.

Lubja suusanõlva all valmis tiik

15. detsembril lõpetati Lubja suusanõlva avamiseks vajalikud ettevalmistustööd.

“Valmis kunstlume tootmiseks vajalik tiik pindalaga 1450 m² ning sademeveekanalid. Samuti on paigaldatud maasse kõrgepinge liinid,” sõnas Oliver Liidemann. “Järgmisteks sammudeks on kõistee (tõstukite) paigaldamine ning miinuskraadide saabumisel hakatakse juba lumelaua-, snowtube'i ja suusaradadeks vajalikke aluskihte looma, et pärast lumesadu saaks nõlva külastajatele avada,” täiendas Liidemann.

22-kohaline parkla ja kindlustatud pinnasega ala ning 3 m laiune jalg- ja jalgrattatee Randvere tee äärde ehitatakse järgmisel aastal.

Prügi meie ümber

Jäätmete koht ei ole metsas või tee ääres! Foto Viimsi vallavalitsus

Viimastel nädalatel on Facebookis viimsilaste gruppi postitatud mitmeid fotosid metsa ja tee äärde veetud jäätmetest.

“Meil on hea meel, et elanikud märkavad ja jagavad selliseid juhtumisi teistega, lootes koputada reostajate südametunnistusele. Kõikide edastatud kaebustega tegeleme ning loodame leida ka lahendused, et tulevikus selliseid asju vältida,” sõnas Oliver Liidemann.

Prügi metsa vedamine reostab loodust ja rikub meie kõigi elukeskkonda. Keegi ei taha elada prügi-hunnikute vahel ega teiste rämpsude koristada.

See ei ole ka kokkuhoid prügiveo arvelt, sest paljud jäätmed saab jäätmejaama viia tasuta. Uuri lisa valla kodulehelt viimsivald.ee/jaاتمemajandus-2.

Teata jäätmetest (võimalikult täpne asukoht ja võimalusel ka fotod) keskkonna järelevalveinspektorile e-posti aadressil liisi.arm@viimsivv.ee või heakorra spetsialistile e-posti aadressil henry@viimsivv.ee.

Kommunaalamet

Viimsi Vallavolikogus 13.12.2016

Viimsi vallavolikogu poolt 13.12.2016 vastu võetud otsused:

nr 96 Pringi külas asuva Tammelaane tee 19 teemaa omandamine

nr 97 Viimsi valla ametiasutuse struktuuri ja teenistuskohade koosseis

nr 98 Laenu võtmine

nr 99 Haabneeme Kooli ümberkorraldamine (1. septembriks 2017 korraldatakse Haabneeme Kool ümber põhikooliks, kus õpe toimub I, II ja III kooliastmel)

nr 100 Viimsi alevikus, kinnistu Liilia põik 4 detailplaneeringu algatamine, lähteseisukohtade kinnitamine ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise

nr 101 Pärnamäe küla, Pärnamäe tee ja Vehema tee vahelise veehoidlaga piirneva osalise ala detailplaneeringu kehtestamine

Otsusega nr 100 algatati detailplaneering Viimsi alevikus, kinnistul Liilia põik 4, Viimsi valla mandriosa üldplaneeringu muutmiseks väikealuste maast korterelamumaaks ning ehitusõiguse määramiseks ühe õigusliku aluseta püstitatud kahekorruselise korterelamu seadustamiseks, planeerimisseaduse § 126 lõike 1 punktides 1–9, 11, 12, 17 ja 20 määratud ülesannete lahendamiseks, sealhulgas juurdepääsu, liikluskorralduse, tehnovõrkude paiknemise ja haljastuse põhimõtete lahendamiseks.

Sama otsusega otsustati mitte algatada keskkonnamõju strateegilist hindamist kinnistu Liilia põik 4 detailplaneeringule.

Otsusega nr 101 kehtestati Viimsi vallas Pärnamäe külas, Pärnamäe tee ja Vehema tee vahelise veehoidlaga piirneva osalise ala detailplaneering, millega tehakse ettepanek üldplaneeringu kohase maakasutuse juhtotstarbe osaliseks muutmiseks maatulundusmaast üksikelamumaaks ja haljasala maaks, kolme üksikela-

mukrundi (suurus vahemikus 1590 m² kuni 1960 m²) ja ühe 8615 m² suuruse haljasala maa krundi moodustamiseks ning üksikelamukrundi ehitusõiguse määramiseks ühe üksikelamu ja ühe abihoonelise ehitamiseks, suurima lubatud ehitusaluse pindalaga vastavalt krundi suurusele 320 m² kuni 390 m². Üksikelamute maapealne korruste arv on 2, maa-aluste korruste arv on 1, suurim lubatud kõrgus hoone maapealsel osal on 8,5 meetrit, abihoonel 5,0 meetrit (abihoonel on lubatud 1 korrus).

Detailplaneeringu avaliku huvi realiseerimiseks sõlmiti Tallina notari Priidu Pärna notaribüroos 3.06.2015 võlaõiguslik leping kinnistute jagamise tulemusel tekkivate kinnistute tasuta võõrandamise kohta (reg. valla majanduslepingute registris 4.06.2015 nr 2-10.2/240), mille sisuks on detailplaneeringuga moodustatava avalikult kasutatava haljasala maa krundi (DP pos nr 4, kokku 8615 m² – koosneb ajutistest kruntidest 4a, 4b, 4c) tasuta vallale üleandmine.

Viimsi vallavolikogu poolt 13.12.2016 vastu võetud määrused:

nr 34 Viimsi valla soojusmajanduse arengukava 2016–2026 vastuvõtmine

nr 35 Viimsi valla 2016. aasta lisaelarve

nr 36 Viimsi valla haridusteenuste haldamise infosüsteemi ARNO põhimäärus

nr 37 Viimsi valla haridusalane tunnustamise kord

NB! volikogu 13.12.2016 otsuste terviktekstidega on võimalik tutvuda Viimsi vallamajas ja valla veebilehel www.viimsivald.ee/12044, määrustega veebiaadressil www.viimsivald.ee/12043 ning täiendavalt Riigi Teataja võrguväljaande veebilehel.

Volikogu kantselei

Viimsi valla edulugu peitub harituses

Lõppev aasta toob muudatusi vallavalitsuse töökorras/ümberrahanduse vallavalitsuse töös, sest 2017. aastal on valda eesootamas senisest suuremad väljakutsed. Urime vallavanem Alvar Ildit, miks muudatused on vajalikud ning mis ootab ees järgnevatel aastatel.

Vallavanem Alvar Ild, mida tõi 2016. aasta vallavalitsuse jaoks? Millised oli peamised eesmärgid ja kuidas nende täitmine õnnestus?

Lõppeva aasta kõige olulisemaks eesmärgiks oli vallavalitsuse kui majandusorganisatsiooni tegevuse korrastamine ja stabiilsus. Valla rahaline seis pole kunagi olnud nii hea kui praegu. See on meie vallavalitsuse teenistujate hea töö tulemus. Oluline roll majandusliku tasakaalu saavutamisel on olnud valitsuse ja tänase 4-parteilise koalitsiooni koostööl, sest ära on jäänud tarbetud "jala taha panemised", mis vanasti otsustusprotsesse venitasid.

“Lõppeva aasta olulisemaks eesmärgiks oli vallavalitsuse kui majandusorganisatsiooni tegevuse korrastamine ja stabiilsus.

Heaks näiteks koostööst on see, et esimest korda esitasime volikokku esimeseks lugemiseks tasakaalus eelarveprojekti juba enne eelarveaasta algust, novembris. Sellist olukorda ei ole varem olnud! Eelarve II lugemine ja kinnitamine on kavas 2017. aasta jaanuari istungil.

Lisaks oleme kaardistanud tegevused, mis vajavad suuremaid investeeringuid kas omavahenditest või EL-i meetmetest. Detsembri lõpus on valla võlakoorumus langenud umbes 53%-ni, mis on viimaste aastatega võrreldes madalaim tulemus. 2017 lõpeb ka riigi poolt omavalitsustele seatud 60% võlakoorumuse piirang. See on seni tegevusi pidurdanud ning mitmed hädavajalikud projektid on jäänud seetõttu ootele. Vald on otsustanud tekkivat võimalust ära kasutada. Saame esimest korda lubada endale seda, et järgmisel aastal investeerime meie elanike heaolu ja keskkonna parendamisse kokku 11 miljonit eurot. Nii suurt summat ei olnud meil varem võimalik arendustegevustesse suunata.

Mis selle raha eest tehakse?

2017. aasta investeeringuplaan koosneb 30 erinevast tegevusest, mille taga on reaalsed hanked. Näiteks on kavas Uus-Pärtlesse uue 144-kohalise lasteaia ehitus, Haabneeme Kooli laiendus, laialdasem tee-

Vallavanem Alvar Ild usub, et koostöö on see, mis annab tulemust. Foto Liina Rütel

remont ning tänavavalgustuse parandamine mitmetes Viimsi piirkondades, terviseradade ja uute vaba aja keskuste rajamine jt pikaajalised mahukad projektid. Ülioluline on see, et hanked saame välja kuulutada juba võimalikult aasta alguses, mil töövõtjate portfelli ei ole veel täis ning hinnad madalamad. Samuti peame õigel ajal valmis saama lepingud tulevaste tööde tellijatega. Kõigi nende tegevuste ettevalmistamiseks ja elluviimiseks on tarvis ka piisavalt inimesi ja toimivat struktuuri. Teine oluline aspekt lõppeval aastal oligi valla sisemise töökorralduse ehk juhtimisstruktuuri muutmine, et saavutada järgmiseks aastaks seatud ülesannete täitmiseks ka piisav administratiivne võimekus.

“Saame järgmisel aastal investeerida viimslaste heaolu ja keskkonna parendamisse kokku 11 miljonit eurot.

Miks on vaja struktuuri muuta?

Otsetasandil on keeruline efektiivselt juhtida enam kui 6 inimest, sest ei jõua enam alluvatega piisavalt suhelda. Samuti soovisime suurendada vas-

tutust ametite sisest, et vältida kollegiaalset vastutamatus, kus sisuliselt keegi otsuste eest ei vastutanudki. Uue struktuuriga moodustame suuremates ametites allüksustena teenistused, et viia nii ülesanded kui ka vastutustasand senisega võrreldes konkreetsemaks, vähendada nii viisi ka isiklike sidemete mõju otsustele. Korrigeerime valdkondade vastutusalasid ning volikogu heakskiidul loome võimalused, et vajadusel palgata spetsialiste juurde.

Vallavalitsus vastutab selle eest, et vajalikud otsused sünniks ja need viidaks ka ellu. Samuti on valitsuse ülesandeks tagada, et ametid juhiks oma ala professionaalid ning nad saaksid seda teha parimal moel. Ei saa ju olla, et vallavanem teeb kõik tööd valmis. Praegu patustame näiteks ikka veel sellega, et tagasiside elanikele viibib. Oluline on aga, et elanik oma küsimusele vastuse saab ning kõik teenistujad mõistavad, et oleme palgatud ametisse vallaelanike poolt. Vallavalitsuse ülesanne on ju valla elu korraldamine. Uus struktuur paneb ametnikele suurema vastutuse, aga võimaldab maksta selle eest ka õiglast tasu ning saada elanike parimaks teenindamiseks erialast koolitust.

Olete öelnud, et Viimsi edulugu peitub harituses ja tarkades töökohtades. Kas vald

teie arvates areneb selles suunas vajalikul määral?

Loen väga oluliseks, et oleme haridusvõrgu arenguplaaniga maha saanud. Vallas on aga ligikaudu 2500 õpilast, kes sooviksid omandada ka muusika- või kunstialast haridust. Praegu on füüsiline võimekus pakkuda seda vaid umbes 500 lapsele. See on selgelt ebapiisav! Juba on alanud ettevalmistused, et praeguse vallamaja ümberehituse tulemusena rajatakse kaunite kunstide kool, kus kõik huvilised saaksid kodule lähemal kunsti- ja muusikaharidust omandada. See omakorda vähendaks tungi ja vanemate soovi viia lapsi huvikooli kusagile kaugemale, mis seni on tekitanud lisakoormust logistikas jne.

Randverre kooli avades oli meil piisavalt ettenägelikkust, et luua eriklassid. Ühiskonna meeletu võidujooks parima kohta nimel on võimendanud aga seda, et lapsi, kes vajaksid tavapärasest erinevat kohtlemist, on tegelikult rohkem. Peame ka vallana pakkuma tuge, et ka nendel lastel oleksid pärast algharidust mitmekesisemad võimalused arenguks ja haridustee jätkamiseks ning tööturule suundumiseks – nii nagu igal teisel noorel. Haridus on see, mis ei paista kohe välja, aga see toodab kunagi väga ihaldatud riigi. Seda peaksime meie ka toetama.

“Haridus on see, mis ei paista kohe välja, aga see toodab kunagi väga ihaldatud riigi.

Valla arengu eelduseks on võimekus kasvatada sissetulekuid. Täna ei ole riigi poolt meile pakutud muud mudelit, kui et põhiline sissetulek vallal koosneb kolmest osast. Neist kõige suurem on meie kodanike poolt makstud tulumaks, mis laekub riigikassast. Maaüksuse laekub küll otse vallale, aga selle reguleerimise võimalused on praegu seadusega amandatud ning see ei ole ka vajalik. Kolmandaks sissetulekuks on eraldised riigilt, et täita riigi poolt pandud ülesandeid, näiteks hariduse ja teede korraldus valdkonnas.

Ei ole mõtet rääkida sellest, et vallal on liiga palju inimesi, et meil ei jagu neile enam joogivett jne – need on kõik otsitud põhjused. Vallal on potentsiaal kasvaks täiesti olemas. Seda, et kunagi tehti planeerimises valesid otsuseid – näiteks liiga tihe asustus Haabneemes –, ei ole võimalik enam muuta. Seetõttu on Viimsi uute korterite hinnad kohati madalamadki kui renoveeritud korterites Mustamäel. Neid vigu ei tohi aga korrata.

Mida vald saab teha, et targad töökohtad siia tuleksid?

Peame mõtlema arukamalt, otsima ja mõistma ka ettevõtjate vajadusi, et valda tekiks juurde uusi töökohti. Viimsi ei ole tootmiskeskond, vaid pigem Silicon Valley tüüpi keskkond. Meile see sobiks! Loovatel erialadel ei ole niivõrd oluline ka see, et kõik töötajad paikneksid füüsiliselt Tallinna kesklinnas. Oluline on hoopis see, et kontor paikneks looduslikult ilusas kohas. Selliseid pindu on meil aga veel kesiselt. Tõsi, järgneva aastaks rajatakse Haabneeme keskusesse Selveri kõrvale büroopindu, kuid neid on siiski selgelt liiga vähe. Teisalt, kui vald teeb kõik, et piirkonnas oleks noori haritud inimesi ning neil oleks võimalik siin soodsatel tingimustel ka elamisvõimalusi hankida – näiteks valla maale üürikortereid juurde ehitades –, tekiks valda ka uued töökohtad. Noored pered leiaksid elamise jõukohasema hinnaga, looksid pere ning seeläbi suureneks ka valla tulubaas. Täna on üüriturg Viimsis aga madala tasemega ja hinnad väga kõrged. See on kindlasti valdkond, millega peame lähiaastatel läbimõeldult tegelema.

Kui praegusesse vallavalitsuse hoonesse Nelgi tee 1 tuleb kaunite kunstide kool, siis kuhu vallavalitsus ise kolib?

ja tarkades töökohtades

Põhimõtteliselt on otsustatud, et lähiaastatel ehitame Sõpruse tee lähiste uue hoone, kus on u 6000 m² büroopinda. See sisaldab 1500 m² pinda Viimsi keskraamatukogule, 400 m² arhiivile ning vallavalitsuse ruumidele jääks natuke üle 2000 m². 2000 m² saaks välja rentida büroopindadena, et katta investeringuid. Hoone juurde tuleks 100-kohaline parkla, mis osaliselt jääks maa alla. Ligipääsu mõttes on see äärmiselt hea koht, praegu asub vallamaja elanike teenindamise jaoks natuke liiga keskusest väljas. Kaunite kunstide kooli rajamiseks on soodsam aga just vallamaja ja huvikeskuse praegune asukoht, sest Soosepa piirkond areneb väga kiiresti ning uusi peresid tuleb juurde just sinna. Nii on lastel turvalisem huvikooli jõuda.

“Viimsi ei ole tootmiskeskond, vaid pigem Silicon Valley tüüpi keskkond. Meile see sobiks!”

Sõpruse piirkonnas on plaanis laiendada ka katlamaja, et maagaasi alternatiivina võtta vallas tarvitusele biokütus. Nii väheneks kodanike kulutused küttearvele 15%. On selge, et kui jääksime endiselt gaasikütetele, oleks meil küttehinnad varsti väga kõrged ja inimesed ei tahaks siin elada. Soojusmajanduse kava võeti volikogus vastu ja see näebki ette ülemineku valdavalt biokütuse kasutamisele. Loomulikult eksisteerivad väga külmad perioodid, kus peame osa võimsusest

kaasama olemasolevatest gaasikateldest. Seega mingi mõju gaasihinnal jääb, aga see pole enam nii suur.

Kuidas arendatakse vaba aja veetmise võimalusi Viimsis?

Tuleval aastal rajame valda spordihoone, kus on pinda nii sisetennisehallide kui ka muude pallimängude harrastamiseks ning kus päeval saavad kooliõpilased kehalise tundides ruume kasutada. Lõppemas on eeltööd Lubja mäe vaba aja keskuse loomiseks. Eesmärk on, et seal võimaldataks spordi ja vaba aja tegevust mitte üksnes talvel, vaid ka suvel.

Riigigümnaasiumi territooriumile on meil lisaks gümnaasiumihoonele planeeritud ka väärrikas park ning samuti oleme planeerinud sinna pinna ja ruumid veel ühele sisespordihallile. Arvestades elanike arvu on meil näiteks ebapiisavalt ujulapinda. Ja samuti võiks meil lisaks olla üks jäästaadion, mida saaks aastaringselt kasutada nii iluuisutamistreeninguteks kui ka muudeks jääaladeks. Uisutamise sellel pinnal võiks olla tasuta.

Kergliiklusteede jm keskkonna korrastamisega on plaanis samuti jätkata. Kavatakse rajada klindipealse ja klindistangu vahele trepi ning kogu klindi korda teha, et terviseraudadel oleks toreid liigelda.

Viimsi on rannarahva kodu, siin on viisteist saart. Mida rannarahval oodata on?

Arengu seisukohast on ülilooluline, et meie ilusate ja heade traditsioonidega Rannarahva muuseum aitaks arendada ka saareturismi. Siin saab vald öla alla panna ja neid arenguid

toetada. Suurt potentsiaali näeme Naissaarel. Pranglil on umbes 170 alalist elanikku, seal käib uus laev, mis toimetab edasi-tagasi ligikaudu 18 000 inimest aastas. Naissaarele reisib sel aastal – ja suuresti tänu Tõnu Kaljuste ettevõtmistele – eba regulaarse liikluse tulemusena u 20 000 inimest, ehkki kohalike elanikke on vaid kümnekond. Seega Naissaarel on väga suur potentsiaal turismi arendamiseks. Tuleb saavutada see, et saare ja mandri vahel hakkaks toimima regulaarne laevühendus.

Naissaarel puudub korralik teevõrk, seal on õnnetus seisus 16 km raudteed, mida soovime järk-järgult taastada. Sel sügisel jõudis muinsuskaitsega ka põhimõttelisele kokkuleppele ning saame asuda liipreid korrastama. Põhimõte peaks olema, et kodanik, kes Lõunasadamasse randub, saab vabalt minna Põhjaranda tuletorni juurde, kust avaneb väga ilus vaatepilt, või valida sobiv kallas rannapuhkuseks. Soovime saada tuletorni oma valdusse ning koostöös saare elanikega selle ka korras hoida. Naissaarel on loodud nüüd ka MTÜ, mis soovib elu saarel edendada. Tihe koostöö on saarel ka RMK-ga, Pranglil soovime korda saada nii joogivee kui ka reoveekäitluse, et hoida loodust. Samuti on oluline ehitada Kelnase sadamasse piisavalt sadamakohti väikealustele ning luua saarele juurde õõbimisvõimalusi.

Aksi saarel tuleb koostöös keskkonnaametiga loodusvarasid küll kaitsta, kuid mitte nii, et elu seal päris ära kaob. Lähitules vanade vundamentide asu-

kohtadest ja võimaldades seal ehitamist, saab saarele elu tuua. Eelduseks on muidugi see, et sinna pääseks ligi – randumiskoht on iga saare juures oluline.

Meie pärl on Keri, seal asub Soome lahe üks hinnalisemaid tuletorni. Täna näeme kahjuks, kuidas ta armetult laguneb. Riik on äärmiselt halb peremees, sest riigi poolt määratud vastava haldaja huvidega selle säilitamine praegu kokku ei lähe. Vallana soovime näha, et senised hooned saarel säiliks. Samas asub Keri laevaliikluse mõttes üpris soodsas kohas, mistõttu tasuks Kerile luua võimalused ka väikegruppide majutamiseks.

Milline on Viimsi vald 5 aasta pärast?

Elanike heaolu parandamises ja keskkonna korrastamisel on meil veel palju ära teha. Hästi oluline on lahendada näiteks prügimajanduse probleem, et vältida vastutustundet prügi viimist loodusesse. Oleme riigile mitmeid ettepanekuid teinud. Need on leidnud ministrite poolt heakskiitu, kuid kahjuks veel otsusteni jõudnud ei ole.

“Oleks tore, kui meie kaks põhilist sissesõitu – pääs ida- ja läänekaldale – saaksid tulevikus väärikalt ja märgiliselt tähistatud.”

Viimsi Haldus ja Viimsi Vesi võiksid tulevikus toimida ühise organisatsioonina ja teenuse pakkumine elanikule võiks toimuda omahinna tasandil, samas kvaliteedis kaotamata. Ettevõtluse arendamise vajadusest ning hariduse väärtustamisest juba eelpool rääkisime.

Tahaks uskuda, et nii palju on meil vallas nüüd ühisvalitsemise ja koostöö väärtustamise kogemust, et kui samade partneritega koalitsioon jätkab, siis suudame kokku leppida selles, et juhtimine toimuks võimalikult optimaalselt ning see muutuks ka standardiks. Poliitilised pürgimised ei tohiks seda segada. Tööd volikogus võiks tasustada enam, et kõigil valitudel oleks tugev sisuline huvi elanike ja valla kui terviku arengus kaasa rääkida.

Mis puudutab valla visuaalset kuvandit, siis oleks tore, kui meie kaks põhilist sissesõitu – pääs ida- ja läänekaldale – saaksid tulevikus väärikalt ja märgiliselt tähistatud, andes igale liiklejale sõnumi, et oma inimestest ja keskkonnast hoolitakse ning selle korrastamiseks samas ka panustatakse.

Viimsi heategevusball kogus üle 14 000 euro

10. detsembril toimus Viimsi Koolis Viimsi heategevusball juba kümnendat korda. Sellel juubelihõngulisel ballil koguti Viimsi erivajadustega laste toetuseks 14 211 eurot.

Ballikülalisi oli sel aastal pea nelisada.

Traditsiooniliselt tervitasid ballikülalisi balli korraldajad emad. Fotod Henelyn Kandver

Oma suure panuse sellesse andsid ka Viimsi koolide lapsed, kes kogusid heategevusballile eelnenud nädalal toimunud laatadel Viimsi erivajadustega laste toetuseks 4579 eurot.

Ballikülalisi oli sel aastal pea nelisada, neid kõiki tervitasid ja tänasid balli alguses Viimsi invaühingu erivajadustega laste emad ja isad. Suur rõõm on tõdeda, et meie valla rahvas on väga kokkuhoidev ja sõbralik ning märgatakse ka neid, kes abi vajavad. Kogutud toetusega saavad invaühingu lapsed ja noored osaleda laagrites ja teraapiates. Paljudel peredel, kus on kasvamas erivajadustega laps, ei ole lapse erivajadusest tingitud lisakulude tõttu materiaalne toimetulek kerge, tihti lisanduvad sellele veel mure lapse tervise ja tuleviku pärast ning vanemate piiratud võimalus tööl käia – siis on toetus suureks abiks.

Seekordse heategevusballi peaesinejaks oli nagu ka 10 aastat tagasi Bel-Etage Swingorkester koos Nele-Liis Vaiksoo ja Mart Sanderiga. Suurepäraseid esinejaid jagus õhtusse veelgi: Kristel Aaslaid ja Peter Pöder, Tiina Adamson, Naatan Hollmann, Liina Ariadne ja Ita-Riina Pedanik, Kätlin Puhmaste, Lemme Randma, Mari-Liis Rahumets ja Kertu Koldre, Andrus ja Andreas Kalvet, The Ilves Sisters ning ETA Tantsutrupp Le Royal.

Toimusid juba traditsiooniks kujunenud heategevuslik loterii ja avatud oli ka fotonurk. Loterii oli ka seekord väga menukas. Elevust tekitas mitmekülgne auhinnafond, sealhulgas peavõidud. Peolaua kattis tunnustatud kokk Riinu Rätsep koos abilistega.

Ilutulestik oli seekord eriti suurepärase vaatamäng – efekt oli nii võimas, et saali läbisid mitu korda rõkkavad ovatsioonid ja aplausid. Iga-aastane Viimsi heategevusballi ilutulestik saab teoks tänu ühele invaühingu perele ja Rufile. Pere teeb seda oma poja mälestuseks, sest enne, kui nende poeg kaotas võitluse raskete haiguste, armastas ta koduaknast heategevusballi ilutulestikku vaadata.

Tahame kõiki toetajaid tänada! Ball poleks teoks saanud, kui ei oleks olnud suurt hulka vabatahtlikke, kes balli korraldusel ja ettevalmistusel abiks olid, ning samuti lahkeid firmasid, kes aitasid. Suured tänud kõikidele esinejatele, balli korraldajatele ja abilistele, inimestele, kes loteriisse auhindu annetasid, ning ballikülalistele, kes pidasid vajalikuks ballikutse lunastada ning sellega oma panuse heategevusse anda!

MTÜ Viimsi Invaühingu juhatus

Viimsi vallavalitsuse teenistujad 2016. aastal. Foto Nele Suurna

Küsis
Liia Ringo
Kommunikatsiooni- ja arendusjuht

UUDISED

Rohuneeme maastikukaitseala saab kaitsekorralduskava

Rohuneeme piirkond on liigirikas ning seal leidub ka kaitsealuseid ja haruldasi taime- ning sambliku-liike, kuid täpsem kaardistus puudub. Fotod Timo Kark

Viimsi vallavalitsuse tellimusele on koostamisel Rohuneeme maastikukaitseala kaitsekorralduskava aastateks 2017–2026. Kava valmib 2016. aasta lõpuks ning jõustamiseks kinnitab selle Viimsi vallavolikogu.

Avalikkuse kaasamise koosolek toimus 28. novembril Viimsi vallavalitsuses ning enne seda kohtuti külavanematega, et arutada probleeme ning kaitse tõhustamise võimalusi. Kaitsekorralduskava koostatakse looduskaitseseaduse, Rohuneeme kaitse-eeskirja ning kaitsekor-

ralduskava koostamise määru- se nõuetest lähtudes. Kava puhul on oluline arvestada, et uute piirangute ja kohustuste seadmine maaomanikele ei ole võimalik ning tegemist on pigem töödokumendiga kaitseala valitseja jaoks, mille tulemusena valmib tööplan kümneks aastaks. Ala eesmärk ning keelatud ja lubatud tegevused sätestatakse kaitse-eeskirjaga, mis kinnitati 2009. aastal.

Kaitsekorralduskava koostamisel kaardistatakse alaga seotud huvigrupid, koondatakse info loodusväärtuste ja tehtud uuringute kohta, analüüsitakse ohutegurite ning kavandatakse

se meetmeid ohutegurite leevendamiseks või kõrvaldamiseks. Kümne aasta pärast hinnatakse meetmete tulemuslikkust ning väärtuste seisundit.

Kuna Rohuneeme maastikukaitseala asub tihedasti asustatud piirkonnas ning kinnistud jagunevad nii eraomanike, valla kui ka Riigimetsa Majandamise Keskuse vahel, siis on alal palju huvigruppe, kelle eesmärgid ja soovid tihtipeale põrkuvad. Erinevatel osapooltel on erinev arusaam, kuidas kaitseala metsi majandada või kuidas peaks olema reguleeritud ehitustegevus. Kuna Rohuneeme maastikukaitseala kuu-

lub kohaliku omavalitsuse alla, siis on piiratud ka võimalused kaitsekorra rangemaks muutmiseks. Nii saab kehtestada seal üksnes piiranguvööndi režiimi, kus ei ole võimalik kaitse-eeskirjaga piirata näiteks hooldusraie, valikraie ja sanitaarraie tegemist. Uuendusraiate tegemist on võimalik kaitse-eeskirjaga piirata, kui see on põhjendatud.

Sellest tulenevalt on välja toodud, et ala loodusväärtuste kohta on liiga vähe infot ning ei ole võimalik piirata tegevusi, mis võivad ohustada nende säilimist. On teada, et piirkond on liigirikas ning seal leidub ka kaitsealuseid ja haruldasi taime- ning samblikuliike, kuid täpsem kaardistus puudub. Järgmise kümne aasta jooksul on ette nähtud mitmeid inventuure nagu näiteks taimede inventuur, ökoloogiliste ressursside inventuur ning metsade ökoloogilise seisundi hindamine.

Teise probleemina on välja toodud koosluste halb seisund, mille põhjuseks on muutused veerežiimis. Vanad kraavid on setteid ja juurikaid täis ning vesi ei pääse liikuma. See põhjustab metsades üleujutus ning puude hukkumist. Probleemi lahendamiseks tuleb kõigepealt tellida maaparandussüsteemide uuendustööde kava, mille

käigus kaardistatakse olemasolevad kraavid ning määratakse taastamistööde vajadus ja maht. Pärast taastamistööde tuleb ka edaspidi kraave hooldada.

Külustuskorralduse poole pealt on ette nähtud matkaraja lõpuni arendamine, mis hõlmab infotahvlite paigaldamist kaitseala piirile ning väiksemate infotahvlite paigaldamist loodusrajale. Lisaks on planeeritud loodusraja tähistamine, prügikastide ja pinkide paigaldamine ning iga-aastane raja hooldus. Ebaseadusliku prahistamise vähendamiseks on planeeritud tõkkepuu paigaldamine,

mis piirab ligipääsu endisele komposteerimise väljakule. Seadusest tulenevalt tuleb tagada kaitseala ning Rohuneeme rändrahu tähistamine.

Kava täitmise kogueelarve kümne aasta peale on hinnanguliselt 50 000 eurot. Tegevuste elluviimise eest vastutab kaitseala valitseja, kelleks on Viimsi vallavalitsus. Kaitsekorraldusperioodi lõpus koostatakse järgmiseks kümneks aastaks uus kava.

Kaitsekorralduskavaga on võimalik tutvuda valla kodulehel või vallavalitsuses.

Timo Kark

Ebaseadusliku prahistamise vähendamiseks on planeeritud tõkkepuu paigaldamine, mis piirab ligipääsu endisele komposteerimise väljakule. Paneme elanikele südamele, et mets ei ole koht, kuhu viia oma prügi.

Kaitsevälased tegid sõjamuuseumile annetuse

Liibanonist 30. novembril naasnud Eesti kontingent ESTPLA-21 annetas Eesti Sõjamuuseumile ÜRO Liibanoni rahualvemissiooniga seotud esemeid.

“On saanud kenaks traditsiooniks, et rahvusvahelistelt missioonidelt naasevad kaitsevälased annetavad meile mitmesuguseid kaasa toodud esemeid. Need on meie riigikaitse lähiajaloo olulised museaalid ja mitmed neist leiavad koha sõjamuuseumi uuendatavas ekspositsioonis,” sõnas Eesti Sõjamuuseumi direktor Hellar Lill.

Annetatud esemed ja nende lood jõuavad muuseumikülastajateni 2017. aasta sügisel, kui avatakse kaasaegse kaitseväge uuendatud ekspositsioon.

“Välisoperatsioonidel teenides puutuvad kaitsevälased kokku erinevate inimeste, olukordade ja ohtudega. Et tutvustada keskkonda, kus Eesti kaitsevälased Liibanonis teenivad, otsustasime tuua osa meie Liibanoni argipäevast koju ja annetada selle sõjamuuseumile,” ütles Eesti kontingendi kapten Taavi Karotamm.

Kaitsevälaste annetuse hulka kuuluvad Soome, Iiri ja Eesti kaitseväge vormikomplektid, Iiri ja Soome kuulivestid, Lõuna-Liibanoni sõjategevusest maha

ESTPLA-21 Liibanonis hetk enne kodumaale naasmist. Fotod Eesti Kaitseväge ja Eesti Sõjamuuseum

Annetuse tegemist juhtinud kapten Taavi Karotamm tutvustamas muuseumi direktor Hellar Lillele annetatud esemeid.

jäänud lõhkekehade jäänused, Hezbollah poolt kasutatud raketi kest, maastikult leitud miinivälja sildid ja palju muud.

Eesti Kaitseväge ja kaitse-

välased on Viimsis asuva sõjamuuseumiga teinud koostööd juba aastaid. Varasemad rahvusvahelistelt operatsioonidelt naasnud üksused on sõjamuuseumi-

le annetanud varustust (sh vorme), piirkondadest kogutud esemeid, konfiskeeritud relvasid ja Afganistanist tagasi toodud sauna. Samuti on üksused toetanud muuseumi foto- ja videomaterjaliga.

Peastaabi pressijaoskonna ülem kapten Arvo Jõesalu ütles, et suurim kogus esemeid tänastest välisoperatsioonidest on seotud Afganistaniga. “Nii on kaitseväge annetanud sõidukeid või relvi ja kaitsevälased isiklikke esemeid. Vast kõige silmatorkavam on 2015. aasta kevadel avatud väike koopia kaitsevälaste laagrist Camp Bastionis Afganistanis,” kirjeldas kapten Jõesalu varasemat koostööd. Vaata galeriid annetatud as-

jadest Eesti Sõjamuuseumi Facebookist.

Jalaväerühm ESTPLA-21 teenis Soome-Iiri pataljoni koosseisus alates käesoleva aasta maist, patrullides Lõuna-Liibanonis, et näidata rahuvalvewa-

gede kohaolekut piirkonnas ja kontrollida konflikti osapoolte vahel sõlmitud lepingutest kinnipidamist. Järgmine kontingent ESTPLA-22 lendas Liibanoni 29. novembril hilisõhtul.

Viimsi Teataja

Rahvusvaheline sõjaajaloo konverents

6.–7. detsembril toimus Eesti Sõjamuuseumis rahvusvaheline sõjaajaloo konverents, mis käsitles Eesti territooriumi sõjalist tähendust külma sõja ajal.

Konverents keskendus külma sõja hilisele perioodile (1975–1992), seda nii nõukogude kui ka Lääne vaatepunktist lähtudes.

Eestis paiknesid toona nõukogude sõjaväeüksused ligi 800 paigas, nõukogude sõjaväelaste tipparvuks arvatakse tippaegadel olevat olnud ligi 120 000 meest.

Rahvusvahelise Kaitseuringute Keskuse direktori Jüri Luige sõnul oli Eesti külma sõja ajal Kremli juhtide vaatevinklist kui üks suur nõukogude garnison. “Eestis asusid lennuväljad, raketibaasid, sõjasadamad, polügoonid. Siin paiknes tuumarelv. Külma sõja traagiliste mängureeglite kohaselt oli Eestile suunatud nii mõnigi NATO raket ja tänane liitlane planeeris paratamatult sõjategevust Eestist lähtuva nõukogude ohu vastu,” ütles Luik.

Endise riigiministri Raivo Vare modereeritud konverentsil esinesid USA Atlandi Nõukogu teadur Robert Nurick, kindralid Michael Clemmesen Taanist, Lauri Kiianlinna Soomest ja Vello Loemaa Eestist, samuti Rahvusvahelise Kaitseuringute Keskuse direktor Jüri Luik, sõjamuuseumi teadur Kaarel Piirimäe ning nõukogude sõjalise pärandi uurija Ain Tähiste.

Konverentsi korraldasid koostöös MTÜ Eesti Sõjaajaloo Pärand, Eesti Sõjamuuseum ja Rahvusvaheline Kaitseuringute Keskus.

Viimsi Teataja

Viimsi vabatahtlikud merepäästjad teevad tõhusat tööd

6. detsembril kohtusid vallavalitsuse esindajad Prangli, Naissaare ja Viimsi vabatahtlike merepäästjate esindajatega.

Kohtumisel osalesid abivallavanemad Margus Talsi ja Oliver Liidemann, kommunaal-ameti juhataja Alar Mik, Elinor Kimmel ja Raul Rink Viimsi vabatahtlikust merepäästühingust, Vambola ja Vahur Kahro Prangli ning Kaido Taberland Naissaare esindajana.

Abivallavanem Margus Talsi õnnitles algatuseks kõiki rahvusvahelise vabatahtlike päästjate päeva puhul, mis on 5. detsembril. “Vabatahtlikud päästjad tulevad appi seal, kuhu riigi võimekus ei ulatu. See on väga oluline panus, Eestis on u 2000 vabatahtlikku päästjat, koos kutselistega päästetakse aastas 200–350 inimelu ning hoitakse ära 400–600 miljoni euro eest varalist kahju,” ütles Talsi. Viimsi vald teeb koostööd Viimsi, Prangli ja Naissaare merepäästjatega, aga olemas on ka vabatahtlikud tule- ja aktiivsed abipolitseinikud.

Viimsi vabatahtlik merepäästja Elinor Kimmel toonitas, et vabatahtliku merepääste oluline tegutsemisviis on ennetamine: Rohuneeme sadamas on nad korraldanud u 1100 inimesele veeohutuskoolitust. “Õpetame, kuidas ennast päästa ja kuidas vees appi minna,” ütles Kimmel. “Seda koolitust tellivad eelkõige need, kes merega kokku puutuvad – käivad purjetamas või paadiga sõitmas. Lastele pakume u 40-minutilise veeohutuskoolitust – nt gruppidele, kes lähevad saartele jt. Ka vene koolid olid sel aastal huvilised.”

Kitsaskohaks on korraldada sadama puudumine. Raul Rink Viimsi merepäästühingust ütles, et Rohuneeme sadama teema on üles kerkinud juba 1996. aastast alates, ent sadama arendamine on jäänud raha puudu-

Vabatahtlikud merepäästjad käivad mereohutust õpetamas ka noortele. Fotol hetk Püüsi Koolis toimunud loengust. Foto Gea Radik

Blue Sirius, mis sattus Aegna taga madalikule 2013. aastal. Foto Elinor Kimmel

mise taha. Ehkki Viimsi on üsna strateegiline koht. Tallinna laht ja ümbruskonna lahed on Eesti kõige intensiivsema väikelaevaliiklusega piirkond. Siit lähevad läbi suured laevateed. “Et oleme kõige lähemal, saamegi esimesena jaole. Aga kui iga kord pead paadi välja võtma ja uuesti sisse laskma, kui väljakutse tuleb, siis päris õige see asi ei ole. Sadamat oleks vaja,” tõdes Rink.

Margus Talsi ütles, et vald plaanib väikesadamaid juurde ehitada. “Püüsi külas Karikakara tee otsas on alustatud väikesadama rajamist, Tammneeme on kavandamisel. Prangli Lõunasadam on pooleli, sinna tahaks teist muuli saada juurde,” rääkis ta.

Raul Rink sõnas, et Rohuneemes nähakse põhilist sadama funktsiooni turismiteenuse pakkumises ja seal asuks ka

merepääste. “Ei näe varianti, et riik või vald hakkaks seda ülal pidama. Kogukond peab ise asja üleval pidama ja nii peakski arendustele lähenema,” ütles ta.

Prangli merepäästjate esindaja Vambola Kahro: “Meil on kolm aastat läbi vees. Kui vesi lahti, saab minna. On kolm uut huvilist, kes lähevad merepäästekoolitusele. Merekuultuuriaasta raames pandi Pranglile päästestend. Päästjad on käinud puupaatide kogunemist ja sõudmisvõistlusi turvamas, on koolitatud lapsi ja õpetatud ka turiste, kel selleks soovi. Nuriseda ei saa, nii vald kui ka riik on toetanud,” rääkis Kahro. “Et noored käivad mandril tööl, teeb asja veidi keerulisemaks, sest osa koolitatud meestest ongi mandrilt ja nad ei ole alati kohal, kui vajadus võib tekkida.”

Naissaarel loodi vabatahtlik merepääste 2004. aastal samuti nagu Pranglil. Kaido Taberland, Naissaare päästjate esindaja: “Valves on meil nii tule- ja aktiivsed abipolitseinikud kui ka merepääste, peamiselt need, kes saarel ka elavad. Naissaare külalistemaja

rahvas tagab põhilise tulevalve ja ka mingil määral merevalve. Probleem on, et inimesed

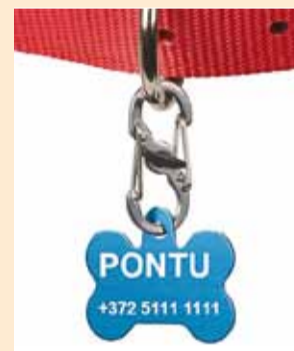
ei saa omavahel hästi läbi. On küll tekkinud uus selts, kohalikud soovivad enam päästetegevuses ka kaasa lüüa. Külalistemajas on valmisolek kohati olnud küsimärgi all, eriti just merepääste osas. Olemas on küll kaater, varustus, valla poolt antud ATV. Soetanud oleme ujupumba jm tehnikat. Saarele on aga vaja korralikku tule- ja aktiivset abipolitseinikut. On olnud paar paha- ja aktiivset abipolitseinikut. Merepäästetel on viimastel aastatel 4–5 korda käidud, mõned kutsed on ka mööda läinud – kas pole kätte saadud või pole saanud minna. Merepäästekoolituse on läbi teinud 14 inimest, neist saarel on täna 2. Kahjuks nendest palju abi pole, kes ise mandril, kui merepääste kutse tuleb.”

Kokkuvõttes tõdeti, et valla ja vabatahtlike päästjate koostöö sujub hästi, ent infot võiks tihedamini vahetada ning seda edaspidi ka tehakse. Vald peab vabatahtlike tööd tähtsaks ja toetab neid.

Viimsi Teataja

Pontu kardab ilutulestikku

Ilutulestikukartus on lemmikloomade (eriti koerte) seas väga levinud. Kui mõni koer tahab raketile taevasse järgi söösta, siis enamasti otsib vald paugutamise ja ereda välguva valguse eest varju voodi all ja akendest eemal.

Kiibista koer ja lisa kindlasti tema kaelarihmale ka nimesilt koos omaniku telefoninumbri. Karabiinripats on üks võimalus nimesildi lisamiseks. Foto SmartDog.ee/Viimsi Teataja

Jõulukuule omane paugutamine võib muidu rahuliku koera viia hüsteeriasse ning kodust põgenemiseni, mistõttu on juba praegu viimane aeg mõelda, kuidas seda vältida.

Mõned praktiseeritud võtted, mis võivad aidata:

1 Juba täna võiks harjutada õhtusel ajal lemmiklooma hoidmist toas. Kindlasti võiks lemmiku tuppa võtta uusaasta-õöl.

2 Kui puudub võimalus lemmikut toaga harjutada, siis soovitage ehitada täiendav koeraaed, mis takistaks koeral üle aia hüppamist.

3 Paugutamisest paanikas koer võib joosta ümbrust märkamata pikki kilomeetreid ning ei pruugi ise koduteed enam leida. Isegi kui koer on kiibistatud, soovitage lisada telefoninumbri lemmiku kaelarihma külge.

4 Kergenda lemmiku hirmu, mitte ära võimenda seda oma käitumisega. Paljud lemmikloomaomanikud tunnevad sündi, et kui lemmik näitab üles hirmu, siis peab neid tugevasti kallistama, beebilikul toonil nendega rääkima jne. Selline inimese käitumise muutumine annab lemmikule märku, et midagi on valesti ja kartmine on õigustatud. Ärge omanikuna muutke oma tavapärase käitumist ega reageerige ilutulestikule äkiliselt, see ajab koera-kassi veelgi rohkem hirmule.

5 Võib ka pöörduda loomaarsti poole. Lemmikutele võidakse soovitada erinevaid ärevuse vähendajaid ja rahusteid. Lisaks müüakse loomapoodides nii kassidele kui ka koertele nahale kandmiseks mõeldud rahustavaid tilku, mis on tehtud palderjani põhjal.

Viimsi Teataja

VABATAHTLIK MEREPÄÄSTEÜHING MTÜ (VIIMSI) TEGEVUSE ARUANNE 2016

Viimsi vabatahtlik merepäästeühing tegeles 2016. aastal oma liikmete koolitamisega, lastele ja täiskasvanutele veeohutuse koolituse ning täiskasvanutele merepääste lühikursuse läbiviimisega. 2016. aastal nagu ka varasematel aastatel tegime laste gruppidele veeohutuse kursusi Rohuneeme sadamas. Kursus kestab ca 40 minutit kuni tund. Räägitakse appi minemisest, abi kutsumisest, päästevesti vajalikkusest, päästevestide erinevusest, vee ääres käitumisest ja ohtudest. Tutvustatakse erinevaid päästevahendeid: raketid, säratuled, viskeliin, päästerõngas, päästevest jt. Sellist koolitust tegime kokku 1085 inimesele: 697 lapsele ja 388 täiskasvanule.

Täiskasvanutest ca 30 tehti ka 3-tunnine merepääste lühikursus vees, kus tutvustati varustuse kasutamist, päästmise põhitõdesid, enesepäästet, kannatanu tõstmist ja prooviti vees asendeid, mis aitavad külmas vees vastu pidada.

Samuti olime aasta jooksul väljas erinevatel merega seotud üritustel (mere- ja vabaaja mess, meremuuseumi merepääste eksponaadi avaüritus, Tallinna merepäevad, Viimsi turvalisuspäev, Püüsi Kooli mereteemaline päev, Tallinna Mustamäe lastehaiglas jne) ning osalesime õppustel.

Tallinna ja Muuga lähel on kokku 7 ühikut (Tilgu, Naissaar, Varnasadam, Pirita, Prangli, Neeme ja Rohuneeme) ja enamasti kordadel kutsutakse Viimsi vabatahtlikke appi ka nendes piirkondadesse, kuna teistel on puudunud võimekus reageerida või ei saada ühikutega ühendust. Väljakutseid merele päästma minna tuli kokku 16, pooltel juhtudel teise piirkonda.

13 korda tuli väljakutse Tallinna merevalvekeskusele, 4 väljakutset otse abivajajalt.

Ühele merevalvekeskuse kutsele ei saanud päästjad reageerida, kuna varustus polnud piisav aprillikuu öösel otsingu tegemiseks Kopli lahes.

Viimsi ühing ei arvesta (mitte abistamise) sõite merel patrullsoitudena, mida palju teised ühinged teevad. 2016. aastal kulus merel kokku mootoritunde kolme kaatri peale ca 310 h.

Telefonivalves ollakse aasta läbi 24/7. Hooajal (mai – oktoober) oli valves 24/7 vähemalt 2 inimest korraga, kes said reageerida 15 minuti jooksul.

2016. aasta lõpu seisuga on Viimsi ühikul reageeritud 10 aasta jooksul kokku 188-le merepäästesündmusele.

Vt ka vabatahtliku merepäästeühingu Facebooki lehte.

TURVALISUS

Pürotehnikat kasuta ohutult ja teadlikult

Enne pürotehnika kasutamist peab iga inimene endale selgeks tegema selle käsitlemise. Ilutulestik ei tohi häirida teisi inimesi ning kindlasti pole see mõeldud lastele mängimiseks.

Paugutamine häirib inimesi ning seda võib teha ainult kindlal ajal. Foto Fotolia

Kui nimetatud asjaoludega ei arvestata, võib saluudi ilust saada hoopis tüli naabritega või õnnetusjuhtum, mida aga ei soovi meist ju keegi.

Kindlasti tuleks meelde jätta see, et avalikus kohas on keelatud kasutada pürotehnilisi tooteid, millega kaasnev heli- või valgusefekt häirib oluliselt kaaselanikke.

Tuletame meelde, et pauguteid on keelatud kasutada ajavahemikul 1. november kuni 26. detsember ning lubatud 27. detsember kuni 1. jaanuar. Nende kasutamine on keelatud kell 22–6, puhkepäevale eelneval südaööl kuni kella 7-ni. Sätestatud keeld ei kehti ööl vastu 1. jaanuari, 25. veebruari ja 24. juunit või kui kohalik omavalitsus on andnud ilutulestiku korraldamise loa. Kui märgatakse rikkumisi, tuleks kindlasti sellest ka politseile teada anda.

Tehnilise järelevalve ameti soovitusel pürotehniliste toodete kasutamisel:

- Pürotehnilisi tooteid tuleb hoida kuivas, ohutus ja lastele kättesaamatus kohas.
- Jälgi enne toote kasutamist, et sellel poleks mehaanilisi vigastusi. Vigastatud toode tagasta müüjale.
- Vali toote kasutamiseks õige aeg ja koht, arvestades nii õõrahu, ilmastikuolude kui ka toote ohutu kaugusega inimestest, hoonetest ja sõidukitest.
- Ära kasuta tooteid alkoholihoobes.
- Ära viska toodet tulekoldesse ega inimeste ja loomade suunas.
- Kasuta toodet üksnes kasutusjuhendis ettenähtud viisil (vanusepiirang, ohumaa, süütamise viis).
- Ilutulestiku tegemisel ära hoi toodet käes ega kumardu selle kohale.
- Kui toode ei rakendu, oota mõnda aeg enne selle üleskorjamist. Ära jäta sellist toodet vedelema ega viska prügikasti, vaid tagasta müüjale.
- Kasuta pürotehnikat sihipäraselt, selleks ettenähtud ajal, kohal ja viisil, et atraktsioon oleks täielikult nauditav.

Ohutut aastalõppu!

Marge Tamme

Piirkonnapolitseinik, Ida-Harju konstaablijaoskond

Kas sina oled ka üks neist?

Tervise Arengu Instituudi andmetel alustatakse alkoholi tarbimist väga varakult – iga neljas 11-aastane laps on ära joonud ühe pudeli õlut.

Kurvastuseks muudavad alaealistele alkoholi kättesaadavaks täiskasvanud, kes peaks tegelikult märkama, sekkuma ja takistama. Kõikide täiskasvanute õlul lasub vastutus, kui kättesaadav alkohol noortele on.

Iga täiskasvanu, kes alaealisele alkoholi ulatab, peaks endalt küsima, miks ta seda teeb. Sõnum, mida tegevus endas kannab, ei pruugi olla selline, mida täiskasvanu edastada soovib. Täiskasvanu, kes laseb lapsel alkoholi pruukida, ei mõista tegelikku valupunkti, kelleks on tema ise – inimene, kes ei saa aru oma tegevuse tagajärjedest, avades nii tee võimalikele järgmistele tarvitamistele.

Kui narkootikumide ja sigarettidega on üheselt mõistetav, et need kahjustavad iga inimest igas eas, siis alkoholiga on lugu keerulisem. Reklaam, turundus ja erinevad eeskujud hajutavad alkoholi negatiivseid mõjusid ning lasevad sel paista kui millelgi loomulikul ja tava-pärasel. Meie kultuuriruumis on üpris lihtne leida kalendrist mitmeid tähtpäevi, mille lahutamatu osa on alkohol.

Alkohol on kahjulik

Alkoholi tarbimisest tulenevate kahjude ulatust võimendab tarbimiskultuur, mis soodustab korraga suurte koguste kange alkoholi tarbimist. Eelmisel aastal alkoholi aastaraamatu tarbeks läbiviidud uuringu kohaselt tarbis iga kümnes küsitlusalune korraga kuus või enam alkoholiannust rohkem kui kahel korral nädalas. Ühele alkoholiannusele vastab üks nii-öelda restoraniannus ja see sisaldab 12 grammi puhast alkoholi. Vastanute osas tähendab see seda, et nad tarbisid rohkem kui 6 pitsi viina või 6 pokaali veini rohkem kui kahel korral nädalas, mis on märkimisväärselt suur kogus.

Sõltuvalt tarbija vanusest või tervislikust seisundist on alkoholi taluvus ja kahjustused erinevad. Noore inimese aju arengule mõjub alkohol tunduvalt hävitavamalt kui täiskasvanule. Siiski olenemata sellest, kas alkoholi tarvitab alaealine või täiskasvanu, ilmnevad kahjulikud mõjud igas vanuses inimese organismile.

Alkoholi tarvitamine mõjutab eelkõige aju frontaalsagara piirkonda ehk seda aju osa, mis reguleerib meie enesekontrolli ja vastutab sihipärase ning kontrollitud käitumise eest. Mida nooremalt alustatakse alkoholi tarbimist, seda suurema tõenäosusega saab see aju osa kahjustusi ja edaspidises elus võib tekkida probleeme olukordade adekvaatselt hindamisega. Samuti suureneb risk muutuda sõltlaseks ükskõik millise tegevusest. Alkoholi liigtarbijad satuvad sageli kergemini konfliktisituatsioonidesse, võivad langetada kuriteo ohvriks või sattuda õnnetusse.

Ei pea näppu tulle pistma

Alkoholi ei pea proovima selleks, et aru saada, milline mõju või mis tagajärjed sel on. Me ei pea näppu tulle pistma selleks, et teada saada, kas see meid põletab. Klaas veini toidu kõrvale maitseelamusteks on sobilik, ent purjus inimene satub kergemini sekeldustesse või ohtlikesse olukordadesse.

Laps ei pea ega saagi kasvada silmaklappidega – ta näeb, mis ühiskonnas toimub ja peab seda ka mõistma. Seega on loomulik, et laps näeb, kui täiskasvanud külalistele pakutakse pokaal veini. Ent tuleks jälgida, et täiskasvanud ei jooks end purju laste nähes. Kui laps küsib, kas ta võib ka proovida, peab vastuseks olema kindel "ei!". Kui lapsevanem peab õigeks anda lapsele kodus keeleotsaga alkoholi maitsta, peab sellega kaasnema selgitav ja arutlev vestlus. Alkoholitarbimise vanuselist piirangut tuleks seletada laste ja täiskasvanute organismi erinevustega.

Lapse organid on alles arenemisjärgus ja ka kõige väiksem kogus alkoholi pärsib nende arengut.

Lapsevanem peaks last alkoholi suhtes kasvatama nii, et lapsel oleks sellesse tasakaalustatud suhtumine – et ta suudaks selle liigtarbimisele vastu panna ja vajadusel ka sõpru korrale kutsuda. Üldiseks tavaks on, et purjus inimene kaotab teiste hulgas lugupidamise. Alkoholi liigtarbimine on ühiskonnas muutumas tabuks ning üha rohkem tundub, et inimesed arvestavad piiridega aina enam. Kainem elustiil on muutumas populaarsemaks ning see on ainult tervitatav.

Tähtis on probleemi teadvustada

Kuna alaealistele saab alkohol enamasti kättesaadavaks täiskasvanute kaudu, tähendaks järelevalves ja ennetustöös ainult noortele endile keskendumine probleemi põhjusest mööda vaatamist. Seetõttu pöörab politsei eelkõige tähelepanu nende inimeste ja ettevõtete väljaselgitamisele, kelle kaudu alkohol lasteni jõuab.

Kohalike inimeste ja ettevõtete tegemise tihedat koostööd. Näiteks viib politsei regulaarselt läbi infopäevi lõbustusasutuste, et ühise laua taga leida lahendusi probleemidele, mis öölokaalides sageli just alkoholi liigtarbitamisest tekitavad. Eriti terav on probleem Tallinna kesklinnas, kus ühte kohta on koondunud hulk lõbustus-

asutusi. Politsei eestvedamisel kujundati ennetuskleebised, et baarikassas torkaks ostjale esimesena silma kleebis, mis tuletab meelde, et alla 18-aastased alkoholi baarist ei saa. Ühtlasi annab politsei infopäevadel juhiseid nii ettevõtjatele kui ka teenindavale personalile, kuidas käituda, kui baaris tarvitava ühes täisealistega alkoholi ka alaealised.

Aina rohkem küsitakse kaubandusettevõtetes alkoholi müümisel ostja vanuse kontrollimiseks dokumenti. Dokumendi küsimine on saamas normaalseks ning peakski olema iga väärika teenindaja kohustus. Eesmärk on noori kaitsta, et alkohol ei satuks alaealiste kätte ning et noored ei saaks end läbi alkoholi kahjustada.

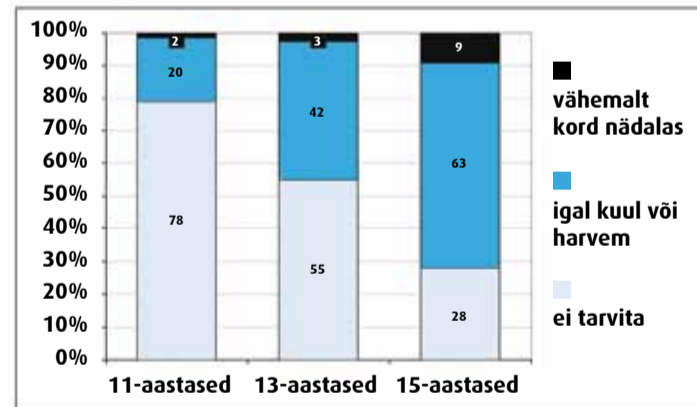
Mõistvalt tuleb suhtuda ka olukorda, kus täiskasvanud alkoholi ostja suhtes võib teenindajal tekkida kahtlus, et alkohol ostetakse alaealisele või et alaealised saavad sellest mingil viisil osa. Sellisel juhul tuleks kutsuda politsei ning olukorda selgitada.

Kindlasti ei toimu alkoholi tarbimiskultuuri muutmine üldöö, kuid lihtsate ja oluliste samudega kogukonnas saab algust teha kohe. Alkoholist tingitud kahjude vähendamisel on väga tähtis roll normide ja väärtuste teadlikus loomises ning nende kujundamises kodus, sõprade seltsis ja tööl ning seeläbi ühiskonnas laiemalt.

Kairi Ränk

Ida-Harju piirkonnavanem

ÕPILASTE JAOTUS ALKOHOLSETE JOOKIDE TARBIMISE SAGEDUSE JÄRGI 2013/2014. õ-a (küsitlustulemuste järgi)

allikas: HBC 2013/2014 õ-a, Tervise Arengu Instituud

Turvaline aastalõpp on enda teha

Detsember on imelik kuu. Ühtepidi peaks see olema rahulik aeg perega, mil vaadatakse tagasi möödunud aastale. Teisalt kujuneb see enamasti kõige kiiremaks perioodiks, sest peab ennast jagama viimase minuti tööde, kingikoti täitmise ning erinevate jõuluürituste vahel.

Suure sebimise kõrval piisab tegelikult vähesest ajast, et mõelda läbi, kas ohutusosalaselt on pere pühadeks valmis.

- Käes on küünalde põletamise kõrghooaeg. Küünaljal peab olema mittesüttiv ja selli-

Ära jäta küünalt valveta! Foto Fotolia

ne, et põlev küünal ei saa ümber kukkuda. Igasuguseid kaunistusi ümber küünla panna ei

tohi, sest küünla lühikeseks põledes lähedavad põlema needki. Samuti tuleb arvestada, et

põlev küünal aknal on ohtlik, sest kardinad või ruloo on väga kergesti süttivad. Järelevalveta ei jäeta põlevaid küünlaid samuti, enne magamaminekut või kodust lahkumist need kustutatakse.

- Loodusliku veekogu jääkattetele võib turvaliselt minna siis, kui selle paksus on vähemalt 10 sentimeetrit. Läbi jää vajudes peab inimene arvestama, et jääaluse vee temperatuur on 4 kraadi. Asi on naljast kaugel, nii külmas vees peab täiskasvanu vastu maksimaalselt 10 minutit, laps kaotab sellise temperatuuriga vees teadvuse veelgi varem.

- Ilutulestiku kasutamisele peab eelnema selle kasutusjuhendi lugemine. Kuidas lasta, kuhu kinnitada, kui kaugel hoonetest või metsast lasta. Kindlasti ei tohi läheduses olla inimesi või lemmikloomi, autosid ja maju. Ilutulestikuga seonduva peab enda peale võtma kaine inimene. Pilg tasub hoida peal lemmikloomadel, suur põmmutamise võib pöördesse ajada ka suure ja muidu rahuliku õuekoera.

- Aasta lõpus võiks oma kodule kinkida ühe korraliku suurpuhastuse. Selle käigus tasub puhastada rõdu kergestisüttivast kraamist – kui rõdu on

tühi, ei saa seal midagi süüdata ei raketit ega tuulega sinna lennanud põlev sigaretikoni. Kui pole, võib kodule kinkida korralikult nähtava majanumbri, see hõlbustab õnnetuse korral oluliselt operatiivpoolde tööd.

- Jõulud on hoolimise aeg. Tasub mõelda, kas eakas sugulane või naaber ikka suudab ise suitsuanduri töökorras olekut kontrollida või ahju kütta. Pole ju keeruline vajadusel need tegevused enda kanda võtta.

Indrek Hirs

Põhja päästeteskuse pressiesindaja

Detsembri kala – emakala ehk kiviluts

Emakala ehk kiviluts (*Zoarces viviparus*) on ahvenaliste seltsi emakalaste sugukonda kuuluv kala, kes on Eesti vetes ainus elussünnitaja.

See isemoodi kala on enamikule inimestest täiesti tundmatu, sest kalalettidelt teda ei leia. Rannarahvas aga teab teda küll ja on talle erilisi nimetusi andnud: nolgus, nolk, kiviluts, hink, kiviink, koeraants, merekoer, junn, mudajunn, madel, jämepea jms.

Tuuletul ja päikeselisel päeval paadiga paarimeetrisel vees liueldes võib merepõhjal kivide vahel näha vonklemas väikseid usjaid kalu – need ongi emakalad.

Emakala elutseb vaid jahedaveelises meres. Tema levila ulatub Euroopa rannikul La Manche'i väinast, Iiri merest ja Shetlandi saartest kuni Valge mereni. Suhteliselt arvukalt esineb emakala Põhja- ja Läänemeres. Elupaigana eelistab kivist ja liivast taimestikuga rannikumere põhja ning soojemapoolset vett. Eesti vetes satub ta harrastuskalastaja konksu otsa sagedamini Riia ja Pärnu lahes ning põhjaranniku vetes, harvemini Väinameres.

Emakala elab enamasti 2–20 m sügavusel, vahetevahel isegi kuni 40–60 m sügavusel. Samas on emakala kohastunud elama mõnda aega veest väljas

Emakala on ainus elussünnitaja kala. Foto kalale.ee

kivide all ja veetaimede sees. Seda on vaja siis, kui veetase mõõna ajal langeb ja sel ajal hingab kala otseselt õhuhapnikku. Emakala on võrreldes teiste liikidega väga paikne, tema elu möödub maksimaalselt 50 ruutkilomeetri suurusel alal.

Toidulaud on emakalal küllaltki lai: mitmesugused veeloomad, kirpvähid, väikesed merekarbid, teod, ussid jms, ent meelsasti sööb ka näiteks räimememari. Samas esineb emakalal üpris sageli ka kannibalismi, st ta sööb oma liigikaaslasti.

Kala, kes sünnitab

Emakalal on suur punnispoškne pea ja avar paksude huultega suu. Nahk on sile ja limane, selle sees on hajusalt peidus väikesed harvad tsükloidsoo-

mused. Küljejoon on märgatav ainult keha eesosas. Isastel emakaladel on pärakuava taga väike paaritusnäsa. Huvitav on veel see, et emakalal ei ole ujupõit.

Emakala pikk sabauim ulatub peast sabatipuni. Samuti kulgeb pärakuim kogu saba ulatuses ja liitub saba tipus seljajauimega. "Klassikaline" kala sabauim ei olegi emakala puhul eristatav; rinnauimed on suured ja ümardunud, kõhuuimed väikesed ja paiknevad pigem kurgu all.

Emakala värvus on üsna vahelduv ja nagu enamikul kalaliikidel, oleneb suuresti elupaigast. Kõige sagedamini on see hallikas- või rohekaspruun, kusjuures selg on tumedam, kõhupiirkond heledam ja pigem kollakas. Kala külgedel on korrapärase tumedamate laikude

rida. Seljajauimel on 10–20 põikivööti, pärakuim on aga ühe-tooniliselt punakaskollane ja sama värvi on ka kõhu- ja rinnauimede alaosa. Paaritumise ajaks ilmuvad seljajauime väliservale punased toonid, rinnauimed muutuvad üleni punaseks ja punast tooni on näha ka lõugadel. Emakala luud on roheka värvusega ja seda põhjustab inimesele ohutu raudfosfaadi keemiline ühend, mida kutsutakse vivianiidiks. Sama aine värvib roheliseks ka tuulehaugi luud.

Kasvult ja kasvukiirusest on emakala puhul tegemist tagasihoidliku vee-elanikuga. Kolmeaastane isend kaalub 20–30 g ja on 17–19 cm pikk, kümneaastane 120–150 g ja 30–32 cm. Teadaolevalt suurim Eestis tabatud emakala oli 34,1 cm pikkune ja kaalus 195 g, kes püüti Tallinna lahest 1946. aastal. Mitteametlik maailmarekord kuulub aga soomlastele 45 sentimeetri ja 475 grammiga.

Võrreldes mitmete teiste kalaliikidega on emakala suhteliselt vähe uuritud, seega ei tea tema paljunemisprotsessist kuigi palju. Kindel on aga see, et ta on ainus kala, kes meie vetes toob ilmale elusad pojad.

Emakala pojad

Ta saab suguküpseks enamasti kaheaastaselt, kui kehapikkus on 16–18 cm, ja kudumine toimub kord aastas, augustis-sep-

Lõpeb merekultuuriaasta ning läbi saab ka merekultuuriaasta kuu kalasid tutvustav artiklite sari. Loodetavasti saite rohkem teadmisi mereelust ning mõtlete jätkuvalt sellele, kui habras on keskkond. Seda peab hoidma, et mereelu oma mitmekesisuses säiliks. Head merekultuuriaasta lõppu ning jätkuvat huvi mereelu ja looduse vastu ka uuel aastal!

tembris. Sisemiselt viljastatud marjast kooruvad kolme nädala pärast ema sees vastsed, kes toituvad esimese viie nädala jooksul rebukotist. Kuna aga rebukott on sel liigil suhteliselt väike, hakkavad vastsed pärast selle imendumist toituma – ikka ema sees – ema poolt eritatud aminohapete ja teiste madalmolekulaarsete orgaaniliste ainete rikkast eritisest. Selles "imetab" ema oma poegi siis, kui nad on veel kehas. Toiduks kasutatakse ära isegi marjakestad, taandarenenud matri ja surnud vastsed.

Nelja-viie kuu möödudes, ajavahemikus detsembri veebruarini sünnitab emakala 10–400 täiesti väljaarenenud, umbes 35 mm pikkust maimu. Suuremad kalad sünnitavad tavaliselt rohkem järglasi. Sündivate maimude arv ja suurus on reeglina negatiivses sõltuvuses, st mida rohkem maime, seda väiksemad nad on. See, et osa marja ja vastseid sureb enne sündi, on pigem emakala kohastumus selleks, et tagada piisav energia ülejäänud vastsete normaalseks arenguks. Kuid emakala järglaste hulka mõjutavad

negatiivselt ka välised tegurid, näiteks merepõhja halvenenud hapnikuolud.

Veel üks huvitav seos emakala paljunemisega: pikka aega oli angerja paljunemistükkel inimesele täielik müstika ja veel 18. sajandi keskel arvati, et emakala maimudest arenevadki angerjad. Sellest ka emakala saksakeelne nimi *aalmutter* – angerja ema.

Harrastuskalastajad tabavad emakala talvisel ahvenapüügil, ent teda on võimalik püüda ka jäävabal ajal. Kalamehed räägivad, et kui talvisel ahvenapüügil emakala tuleb, siis ahven läheb. Ehk et kui ahvenakohas hakkavad konksu otsa järjest jääma emakalad, ei ole sealt tükk aega lootust ahvenat tabada. Kui emakala konksu otsast ära võtta püüda, siis keerab ta end küllalt jõuliselt ümber käerandme või -laba.

Emakala on maitsva ja väärtusliku lihaga kala, maitseb eriti hästi suitsutatuna, ent ka hautatuna või süldis.

Viimsi Teataja

Allikad: opikook.ee, kalastaja.ee, wikipedia.ee, kalapeedia.ee

Naissaare juurest leitud hiigelankrud jäävad kevadeni Hundipea sadamasse

Naissaare juurest merest välja toodud hiiglaslikud ankrusüsteemid jäävad kevadeni veeteede ametile kuuluva Hundipea sadama kaile ja senine plaan on need viia meremuuseumi juurde Lennusadamasse, kui muuseum on ankrute konserveerimise ja väljapaneku otsustanud.

Novembris merest välja tõstetud ankrud on endiselt Hundipea sadama kail ja ei sega seal laevatöid, ütles veeteede ameti pressiesindaja Priit Põiklik detsembri alguses BNS-ile. Ta lisas, et ankrute lahtised osad, mis ankrute komplektiga koos merepõhjust välja tõsteti – näiteks seekel ja seeklisõrm – on aga hoiul ameti hooldustalituse laos.

"Muinsuskaitseamet on leiu üle vaadanud ja nad on asunud koostama konserveerimisplaani," rääkis Põiklik. "Praegu oleme koostöös meremuuseumi ja muinsuskaitseametiga otsustanud, et ankrud võivad kevadeni meie juures hoiul olla. Selle aja jooksul jõuab siis meremuuseum läbi mõelda leiu võimaliku eksponeerimise ja muinsuskaitsejad omakorda ka

Hetkel on Naissaare lähelt leitud ankrud Hundipesa sadamas. Foto Veeteede Amet

konserveerimistööd planeerida. Meremuuseum vajab ka pisut aega, et läbi mõelda, kuidas ja kuhu neid paigutada, sest tege mist on suuremõõtmeliste esemetega."

"Praegu on kokku lepitud, et aprillis viiakse need laevaga meremuuseumi juurde Lennusadamasse," lisas Põiklik.

Kui merevägi tänava suvel Naissaarest lõunas merepõhjust suured ankruid meenutavad objektid avastas, mõistatasid spetsialistid hulk aega, milleks neid kunagi kasutati.

"Suured, üle kahemeetriste puidust tokkidega admiraliteediankrud leiti laevade ankurdamisalast F. Meresõiduohutuse seisukohalt osutusid need vealusteks takistusteks, mis võivad seada ohtu laevade ankurdamise samal merealal. Seetõttu otsustasime need sealt välja tuua. Mereväe tuukrid ja veeteede ameti laeva EVA-316 meeskond tõstsid leiud novembris veest välja ja viisid need Hundipea sadamasse," rääkis Põiklik.

EVA-316 kapten Armin Sirelpuu arvas Põikliku sõnul kohe, et tegemist pole laevaank-

rute, vaid pigem poiankrutega.

Ankrud on Põikliku sõnul osutunud tõeliseks vaatamisväärsuseks. Muinsuskaitseameti spetsialistid on avaldanud arvamust, et nende vanus võib olla umbes 150 aastat. Välisel vaatlemisel meenutab kogu leid terviksüsteemi, milles on hästi säilinud kunagist laevade puidust haalamispoid hoidnud metallist korv, kettide süsteem ja süsteemi paigal hoidnud kaks ülisuurt puidust tokkidega admiraliteediankrut. Kogu leid on päris hästi säilinud.

BNS

Mägra-aasta fotonäitus

RMK Tallinna kontori aatriumis avati selle aasta loomale pühendatud fotonäitus "Mägral raja otsas maja".

Nina on tal küll purune ja kõrv sügeleb, aga selline see mägr kord on. Foto Ingmar Muusikus

Peamiselt ööpimeduses toimetava tööka looma askeldusi püüdsid pildile nii professionaalsed piltnikud kui ka lihtsad loodusvaatlejad. Portreepildide kõrval on näitusel palju häid fotosid mäkrade tegevusjälgedest nende uhkete linnakute juures – näha on pooleliolevaid kaevamistöid, mäkrade omavahelist suhtlust, tuhnimist ja toitumisjärgi.

Kokku saadeti võistlusele veidi üle saja pildi, näituse avamisel jagavad parimatele auhindu RMK, Eesti Loodusmuuseum, Eesti Jahimeeste Selts, ajakiri Eesti Jahimees ja aasta looma veebilehe pidajad. Auhinna saavad Tarmo Mikussaar, Ingmar Muusikus, Aivar Adalberg, Kalmer Lehepuu ja Mihkel Örd.

Näitus "Mägral raja otsas maja" on RMK Tallinna kontori aatriumis aadressil Toompuiestee 24 avatud esmaspäevast reedeni kell 9–18. Näituse külastamine on kõigile tasuta ja see jääb avatuks 9. jaanuarini 2017.

Aasta loomale pühendatud fotovõistluse korraldasid aasta looma koduleht ja looduskalender.ee. Näitust toetavad Keskkonnainvesteeringute Keskus ja RMK.

Helen Arusoo

Mägra-aasta eestvedaja

NOORED

Minu Eesti 100 aasta pärast

Harju Maavalitsus kuulutab Eesti Vabariik 100 juubelin-gina välja laste ja noorte loomingulise konkursi "Minu Eesti 100 aasta pärast".

Konkursist on oodatud osa võtma kõikide Eesti maakondade, sh eraldi arvestuses Tallinna ja Tartu üldhariduskoolide õpilased. Toid hinnatakse neljas vanuserühmas: 1.–3. klass, 4.–6. klass, 7.–9. klass ning 10.–12. klass. Konkursile on oodatud loomingulised tööd viies erinevas kunstiliigis: kirjanduslik looming, kujutav kunst, fotograafia, videokunst ning käsitöö ja tehnoloogia.

Harju Maavalitsus algatas koostöös Soome Vabariigi Satakunta maakonnaga oma riikide juubelite tähistamiseks kahe riigi ühise kingiidee. Soome Vabariik tähistab oma juubelit 2017. aastal, Eesti Vabariik 100 juubelperiood on ajavahe-mikus 08.04.2017–02.02.2020. Soome 100 tähistamises juhib Satakunta maakond üleriigilist laste ja noorte loomingulist konkursi "Visioon Soomest 100 aasta pärast – noorte uus ise-seisvusdeklaratsioon". Eestis korraldatakse sarnane üleriigil-ine loominguline konkurss "Minu Eesti 100 aasta pärast".

Igast maakonnast (lisaks Tallinnast ja Tartust), vanuserühmast ja kategooriast valib üleriigiline komisjon välja kolm võidutööd. Parimad tööd avalikustatakse 04.12.2017 üheaegselt Eestis ja Soomes. Eesti võidutöid esitletakse 2018. aastal vabariigi aastapäeva tähistamiseks korraldataval tunnustussündmusel.

Konkursi eesmärk on innustada kahe naaberriigi lapsi ja noori mõtlema ning arutlema oma riigi tuleviku teemadel, ai-data kaasa mõlema riigi sõprusmaakondade laste ja noorte isamaalise maailmavaate kujundamisele ning oma kodu ja ko-dutunde väärtustamisele.

Konkurss viiakse läbi koostöös Harju Maavalitsuse, Eesti Hari-duskorralduse Nõukoja, Soome Instituudi, Tallinna Ülikooli, Ee-sti Tööõpetajate Seltsi, Eesti Käsitööõpetajate Seltsi Aita, Eesti Kunstihariduse Ühingu, Eesti Emakeeleõpetajate Seltsi, Eesti Ajaloo- ja Ühiskonnaõpetajate Seltsiga. Lisaks on koostööpart-nerid Harjumaal veel Harjumaal Omavalitsuste Liit, Harju Kooli-juhtide Ühendus, Harjumaal kunstõpetajate aineseksioon, Har-jumaa ajalooõpetajate aineseksioon, Harjumaal emakeeleõpe-tajate aineseksioon, Harjumaal käsitööõpetajate aineseksioon ning Harjumaal tööõpetuseõpetajate aineseksioon.

Üleriigiline konkursi juhend on saadaval veebiaadressil harju.maavalitsus.ee/minu-eesti-100-aasta-parast.

Riin Kivinurm

Kultuurinõunik, Harju Maavalitsus

Tugiteenused asendushooldusel olevatele noortele

Sotsiaalkindlustusamet alustas sel aastal uue projektiga "Tugiisikuteenus asendushoolduselt elluastujatele", mida rahastatakse ESF-projekti raames. Projekti käigus saavad tuge oma elu alustamiseks noored, kes lahkuvad asendus-kodudest, hooldusperest või eestkosteperest ja vajavad täien-davat abi iseseisvumiseks ning oma elu sisse seadmiseks.

Iseseisvat elu alustades puutuvad noored kokku teistsuguste teemadega kui varem. Elukorralduse muutus võib olla üsna järsk ning üksinda võib uue olukorra kohanemine olla raske ja aeganõudev. Et selliste muutustega sujuvamalt harjuda ning õppida oma elu korraldama, ongi ellu kutsutud tugiisikuteenus.

Tugiisik saab aidata noorel suhelda erinevate ametiasutus-tega (nt kohalik omavalitsus, pank, maksu- ja tolliamet, töotu-kassa, sotsiaalkindlustusamet vms); tutvustada, millised õigu-sed ja võimalused on tal erinevate toetuste ja teenuste saa-miseks; kuidas erinevaid avaldusi ja taotlusi vormistada vms. Tugiisik võib aidata rahaasju planeerida ning koostada kulude-tulude eelarvet ja õpetada igapäevaseid kulutusi kontrolli all hoidma, et raha harjumatusel kiiresti käest ei libiseks. Tugi-isik saab juhendada ka igapäevaelu küsimustes (nt majapida-mistööd). Samuti saab tugiisik aidata leida sobivaid võimalusi karjäärinõustamiseks, õppimiseks või töötamiseks, anda nõu tööle kandideerimisel, töökoha hoidmisel jms. Iga noore pu-hul seatakse just tema vajadustest lähtuvad eesmärgid.

Kui noor, kes on kasvanud asendushooldusel, saab varakult lapsevanemaks, saab tugiisik ka siin toeks olla – nt aidates su-helda arstidega ning jälgides, et vanem ja laps kokkulepitud ajal arsti juurde jõuaksid; hoides silma peal, et noor saaks lapse eest hoolitsemisega hakkama ning vajadusel otsides koostöös ko-haliku omavalitsusega noorele perele vajalikke tugiteenuseid.

Tugiisikuteenus on mõeldud nii neile noortele, kes on just iseseisvat elu alustamas, kui ka neile, kes on juba mõnda aeg tagasi iseseisvalt elama asunud, kuid kellel on tekkinud probleeme toimetulemisega ning oleks vaja tuge. Kui hool-duspere (kel on sõlmitud KOV-iga lapse perekonnas hooldami-se leping) või pere, kelle juures on kasvanud ja täiskasvanuks saanud eestkostel olev laps (nt vanavanemate juures), leiab, et noorele oleks kasuks tugiisikuteenus, peaks pöörduma sel-leks kohaliku omavalitsuse poole. Kohalik omavalitsus leiab tugiisiku koostöös teenuse korraldajaga OÜ-ga Keerub (kon-taktisik Ivika, ivika@keerub.eu).

Laura Kiur

Koolitaja-nõustaja, OÜ Keerub

PISA 2015: Eesti põhiharidus on Euroopa parim

6. detsembril avalikustatud ja OECD korraldatud rahvusvahelise õpios-kuste uuringu PISA 2015 tulemuste põhjal on Eesti 15-aastaste noorte tule-mused parimad Euroopas ning kõige tugevamate seas maailmas.

Samuti on Eesti tippsooritaja-te osakaalult maailma tugevai-mate riikide hulgas. PISA 2015 keskendus loodusteadustele ning lisaks testiti õpilaste teadmisi matemaatikas ja funktsionaal-ses lugemises.

Eesti 15-aastaste noorte loo-dusteaduste ehk bioloogia, geo-graafia, füüsika ja keemia tea-dmised ning oskused on maail-mas tiptasemel, olles Euroop-as esimesel kohal ning maail-mas kolmandal kohal. Varase-mast rohkem on meil loodus-teadustes tippsooritajaid, kes suudavad lahendada väga keer-rukaid ülesandeid – kokku 13,5 protsenti, samas OECD keskmine on 8 protsenti. Euroopa riikidest on Eestis kõige vähem madalate oskustega õpilasi – üle kahe korra vähem teiste riikide keskmisest.

"Sedavõrd head tulemused rahvusvahelises võrdluses näi-tavad, et Eesti õpetajad ja koo-lid teevad jätkuvalt väga tuge-vat tööd. Oleme lähtunud oma haridust arendades õigetest põ-himõtetest, sest muudatuste mõ-

ju saamegi näha alles 10–15 aasta pärast," ütles minister Mailis Reps. "On hea meel, et ole-me enamike teiste tippriikide taustal finantsiliselt kasinama-dest võimalustest hoolimata kind-lustanud endale hariduse tipp-riigi staatuse ning suutnud se-da hoida."

Matemaatikaalaste teadmiste-ga jagavad Eesti noored Euroopas Šveitsiga teist kohta ning maailmas on üheksandal ko-hal. Pea 90% Eesti noortest on vähemalt matemaatika baastea-dmistega, millega kuulume pa-rima viie riigi hulka.

Eesti õpilaste funktsionaal-ine lugemisoskus on Euroopas kolmandal ning maailmas kuuen-dal kohal. Tippsooritajaid on üle 11,1 protsenti, millega ole-me ületanud ka aastaks 2018 seatud strateegilise eesmärgi. Märkimisväärne on, et poiste ja tüdrukute lugemisoskuse erinevus vähenes võrreldes eelmise PISA testiga enam kui kol-mandiku võrra.

PISA hindab oskusi

Uuringu Eesti-poolse läbiviija Gunda Tire sõnul hindab PISA õpilaste oskusi teadmisi kasu-tada. "Uuring hindab, kuidas noored oskavad õpitut igapäe-vaelus rakendada. Seetõttu on selle tulemused tähendusliku-mad lihtsalt teadmiste kont-rollist. Me tahame teada, kas noored on valmis tuleviku väl-

jakutseteks ja kuidas Eesti har-idussüsteem seda toetab," mär-kis Gunda Tire.

PISA uuringu põhjal on Ee-stis võrdne ligipääs kvaliteetse-le ja õpilast toetavale haridu-sele, mida võib pidada üheks edu põhjuseks. Kuigi sotsiaal-majandusliku tausta mõju õpi-laste tulemustele on maailmas üks väiksemaid, saavutab koo-lis häid tulemusi suur osa Eesti nõrga sotsiaalmajandusliku taus-taga perede noortest.

Eesti kooli töö on tõhus, sest meie noored saavutavad maailma tiptulemused, õppi-

des nädalas koolis vähem kui kolmveerand OECD riikide õpilastest.

Mõnes valdkonnas on arenguruumi

PISA uuringu 2015. aasta tule-mustest selgub, et vaatamata sel-lele, et poiste ja tüdrukute tule-muste vahe on vähenenud, on siiski nõrku õpilasi poiste seas rohkem. Samuti on jätkuvalt märkimisväärne erinevus eesti ja vene õppekeele koolide tu-lemuste vahel.

Riina Soobik

Haridus- ja teadusministeerium

■ PISA 2015 uuringus osales üle poole miljoni noore 72 riigist, sealhulgas kõik arenenud tööstusriigid. Eestist osales 5587 noort, mis moodustab poole 15-aastastest õpilastest. Seekord oli kesk-ne hindamisvaldkond loodusteadused, millele lisaks testiti ka õpilaste matemaatilist kirjaoskust ja funktsionaalset lugemis-oskust. Lisaks testiti seekord õpilaste meeskondlikku probleemi lahendamise oskust. Kõik õpilased ja koolijuhid täitsid ka tausta-küsimustiku, millega uuriti õpilaste sotsiaalmajanduslikku tausta, rahulolu kooliga, juhtimist, hindamist jms.

■ Iga kolme aasta tagant OECD poolt läbiviidavas PISA uuringus hinnatakse 15-aastaste õpilaste teadmisi ja oskusi funktsionaal-ses lugemises, matemaatikas ja loodusteadustes. Uuringu foo-kuses on 15-aastased noored, sest just selles vanuses ollakse enamikes OECD riikides lõpetamas kohustuslikku kooliteed ning tegemas valikuid edasiste õpingute kohta.

■ PISA uuring vaatleb, kuidas on noored võimelised õpitud oskusi ja teadmisi igapäevaelus rakendama, samuti õpitut üldis-tama ja seostama. Uuring annab ülevaate, kui hästi on eri riikide noored valmis neid tulevikus ees ootavate väljakutsete-ga silmitsi seisma. Samuti näitab uuring, kas noored suudavad analüüsida, leida põhjuseid ning esitada oma ideid.

■ PISA uuringu läbiviimise eest Eestis vastutavad Haridus- ja Teadus-ministeerium ja sihtasutus Innove.

Püüsi perenädal ja pereõhtu

14.–18. novembril toimus Püüsi Koolis oodatud pe-renädal. Selle raames said lapsevanemad, sõbrad ja tuttavd tulla kooli ning anda õpilastele tunde.

Tunni teema oli vabal valikul või kooskõlas õppetöoga. Kül-lalised said rääkida oma tööst, kasutada aktiivõppemeetodeid või anda tavapäraseid koolitun-de. Nädala jooksul anti koolis 42 külaliskõnet. Kui eelmisel aastal oli suurem külaliste osa-lus algkoolis, siis sellel aastal oli põhivõrk põhikoolis. Lahku-des said külalisesinejad suure-le plakatile kirjutada oma mõt-teid ja soovide Püüsi Koolile.

Mõtteid ja soovide külalis-telt:

- Pikka iga meie armsale koolile!

- Ära unusta, kust sa tuled, ja tee kõike südamega!

- Väga toredad ja rõõmsad, positiivsed ja sõbralikud lapses.

- Olge hoolivad enda, teiste ja ümbritseva suhtes!

- Aitäh, teiega oli tore!

- Julgelt oma eesmärgide poole, kõik on võimalik, kui on suur tahtmine.

Pereõhtu oli sel korral mere-teemaline – "Mere poole kal-

Merepoole viltu, aga alati kindla seljaga Püüsi Kooli õpilased. Foto Liis Leuska

du". Kooli olid oodatud pered, sugulased, tuttavd ja sõbrad. Õpetajad korraldasid erinevaid töötubasid. Esindatud oli ka Püüsi Studio töötuba koos oma vahva perenaise Marisega. Avatud oli heategevuslik kohvik, mille tulu läheb õpilastele puhkenurkade tegemiseks. Püüsi koolipere tänab kõiki osalejaid! Aitäh aktiivse osavõ-tu ja positiivsete emotsioonide eest!

2A klassi mõtted selleks, miks on perenädalat vaja ning mis jäi perenädalast meelde:

- Perenädal on vaja, et lapsevanemad saaksid õpetada.

- Perenädal on vaja, et sa saaksid koos oma perega aega veeta ja et nad näeksid, mida sa koolis õpid.

õhtu, sest seal oli palju tege-vust.

- Meil on vaja perenädalat, et õppida ja me saame erine-vaid asju teada.

- Mulle jäi meelde, kuidas ma oma perega aega veetsin.

- Perenädalat on vaja sel-leks, et lastel oleks põnev kuul-da teiste emade ja isade töödest.

- Mulle jäi meelde see lum-mav kala ja see koogike ja muu-sikatuba ja fototuba.

- Perenädal on selleks, et oleks lahe.

- Ma sain targemaks, et kui liiga palju magusat sööd ja ei pese hambaid, siis tõmmatakse hammas ära.

- Ma ootan juba uut pere-õhtut!

Liis Leuska

Püüsi Kooli 2A klassiõpetaja

PIRAADITEEMALINE ALGKLASSIDE TEEMAÕHTU

Õhtu jooksul said kostümeeritud tegelased osaleda erinevates töötubades – voltida, mängida, filme vaadata, piraadilugusid kuu-lata, piraadipreili Liisi fototoas vahvaid temaatilisi fotosid teha ja vabatahtlike merepäästjatega meretarkusi õppida.

Töötoad olid ette valmistatud meie vahvate õpetajate, 8. klassi tüdrukute Hanna ja Lisse ning vabatahtlike merepäästjate Üllari ja Tiidu poolt. Osalejad olid jagatud meeskondadeks, keda juh-tisid 5. klassi piraadipealikud. Õhtu lõppes ägeda merediskoga, kus parimat tantsumuusikat valis DJ Brita Melinde ja muusikat seadis Anders.

Kuidas ma palverännakul käisin

Kui kaugemale oleme valmis minema, et kogeda midagi erakordset ning keha ja vaimu vapustavat? Mulle ei meeldi vastamata küsimused, seega otsustasin ise järele uurida.

Sel suvel jõudis lõpuni minu koolitee. Lõpetasin kuldmedaliga ning olin astumas iseseisvasse elustiili – oli mul nüüd ju vaja otsustada, kuhu ülikooli suundun. Vastupidiselt kõigi ootustele minna kõrgkooli juurat, arsti või midagi muud väga edukate tulemustega lõpetaja stereotüübile vastavat õppima, võtsin mina hoopis vaheaasta.

Ma ei teadnud, mida õppida ja kelleks saada tahan. Pelgalt teadmine, et tahan olla õnnelik, sisemise tasakaalu saavutanu ning edukas, mind eriala valikul ei aidanud. Seega oli minu meelest igati loogiline käik võtta aeg maha ja mitte tormata. Küsimus jäi – mida ma selle ajaga peale hakkan?

Jõuluvana tõi meie pere kuuse alla Stig Rästa raamatu, milles viimane räägib oma *camino*st ehk hispaania keelest tõlgituna palverännakust. Alates hetkest, mil lugesin esimesed read, lõi mul peas pirn põlema. Ma peaksin ka seda tegema! Tavaliselt, kui mul tuleb mõni idee, olen veidi aega sellest ekstaasis, ent siis see raugeb. Mõte palverännakust jäi aga pidevalt vaikse sosinaga ennast aeg-ajalt meelde tuleutama. Lõpetamiseks olin aga otsuse langetanud – võtan vaheaastal ette retke Santiagosse. Otsustasin sügiskuuks kasuks, siis pole seal liialt palav ega külm.

Ettevalmistustest kohale jõudmiseni

Oli vaja hakata ettevalmistusi tegema. Valisin reisiks oktoobrikuu, sest september on liialt populaarne ning ööbimiskohti võib nappida, november jällegi juba liiga külm. Järgides Stigi eeskujul, valisin ühe kuulsaima raja, milleks on “Prantsuse tee”. See saab alguse ühest Prantsusmaa väikelinnast ning kulgeb 775 km pikkuselt Hispaanias asetseva linnani Santiago de Compostela, mis on iga palverännaku lõpp-punkt ning kus asub üks ajaloolisi katedraale. Otsin üheotsa lennupileti. Muretsesin varustuse: seljakott, saapad, sandaalid, sokid, rätik, vihmakeep ja muud tarvikud. Väike pabin oli sees.

4. oktoobril lendasin Eestist Helsingisse, seal edasi Pariisi ja siis siselennuga Biarritzi, kust võtsin bussi Bayonne'i, et astuda rongile, mis viib edasi St-Jean-Pied-de-Port'i. Siiani polnud mulle otseselt kohale jõudnud, millega peatselt vastamisi seisan. Palverännakukontoris kaasrännakutega oma rännupassi registreerides mõistsin, millega olen hakkama saanud.

Brigitta valis palverännakuks ühe kuulsaima raja – “Prantsuse tee” –, mis algab ühest Prantsusmaa väikelinnast ning kulgeb 775 km pikkuselt Hispaanias linnani Santiago de Compostela. Fotod Erakogu

“Tagasimineku tundus ahvatlev, aga jonnakus mitte alla anda ning toetus perelt julgustas jätkama.”

Ma olen ihuüksinda võõras riigis, 7-kilone seljakott seljas ja astun järgmisel hommikul ilmselt oma elu kõige suuremat pingutust nõudvamale rännakule, kus pean lõpuks vastamisi seisma iseenda mõtetega. Seda oli kõike järsku väga palju seedida. Tagasimineku tundus ahvatlev, aga jonnakus mitte alla anda ning toetus perelt julgustas jätkama.

Seljakott selga

Järgmisel hommikul sidusin saabastel paelad kõvasti kinni, viskasin seljakotti selga, võtsin tänavalt ostetud kõndimisepi kätte ja hakkasin sammuma. Ärevus üksinda kõndimise ees sai aga peatselt lahendatud, kui sain enne linnast väljumist tutvavaks 3 sõbraliku vanahärraga, kes võtsid mu oma kampa. Üks neist, iirlane Junior, oli eelmisel aastal *camino* läbi käinud ning sel korral oma sõbrad – iirlasest farmer Donaldi ja taiwanlasest ärisõbra Jacki – kaasa võtnud. Pean ausalt tunnistama, et nendeta poleks ma ilmselt päeva vastu pidanud. Junior aitas vaatamata minu vastupanule mu seljakotti kanda, ise olid härrad oma kodid

järgmisesse sihtpunkti ette ära saatnud. Vestluskaaslastena aitavad nad mul mõtteid eemale viia valust, väsimusest ja rahu-tusest. Hiljem kuulsin, et kõige rohkem katkestatakse rännak just esimesel päeval. Tee kulgeb ju üle Pürenee mäestiku, tõustes veidi enam kui 1400 meetri kõrgusele üle merepinna. Arvestades seda, et ma umbes nädal aega enne reisi vedelesin voodis raamatuid lugedes ega näidanud üles suuremat füüsilist aktiivsust, oli see ikka tõeline katsumus.

Pärast esimest 27 kilomeetrit

Õhtuks jõudsin peale 27-kilomeetrist rännakut Roncesvallesi külla, mis tähendab, et olime jõudnud Hispaaniasse. Seal registreerisin end sisse Albergue. Albergue on spetsiaalselt palverännakutele rajatud öömaja, kus ühes toas on mitu narivoodit, dušid ja vahel ka einestamisvõimalus. Hinnaklassi

poolest jäi keskmiselt kusagil 8–12 euro kanti öö. Mõni ööbimiskoht sõltus täielikult annetustest ja riigi toetustest.

Panin koti kappi, tõstsin magamiskoti narile ning läksin sööma. Olin jälle üksinda. Minu õnneks kohtasin aga tuttavaid nägusid, kellelega Prantsusmaal saabumispäeval olin koos einestanud – Rootsist sugu-metega ja hetkel Luxembourgis elav Lars, itaallanna Katia ning Ukraina juurtega New Yorgis elav Aryna. Minu *camino* perekond.

Uued inimesed ja maaliline loodus

Üks asi, mis mind alati isemestama paneb, on see, kuidas inimesed sel teekonnal on niivõrd avatud ja sõbralikud. Täiesti võhivõõrad, kes on üks-teist tundnud vähem kui 24 tundi, lasevad enamik oma müüre alla ning võtavad teineteist omaks. Just see *camino* perekond innustas mind jätkama.

Lisaks neile sain tuttavaks mitmete teiste imeliste inimestega, kellest igauks jättis mingisuguse märgi mu hinge. Hämastav, kuidas nii paljudel oli sarnane motiiv rännakul olles, ent samas oli igal indiviidil täiesti erinev kogemus.

Kulgesime perena umbes nädalakese koos, ent siis hakkas kooslus lagunema. Jätksin üksinda, ent tänu koosolud nädalale olin juba nii julgeks muutunud, et mõte üksinda hommikul kell 8 kottipimedas teele asuda, pisike taskulamp näpus, mind enam ei heidutanud.

Nii liikusingi edaspidi omaette ning nautisin täielikku vabadust ja üksindust. Kõndides iga päev 25–30 km, vahepeal väikeseid pause tehes, ei olegi muud ette võtta, kui sisemoneoloogi pidada või mediteerida.

“Tundsin, justkui oleksin pärismaailma pausile pannud ja põgenenud kuhugi paralleel-universumisse.”

Lõpuks ometi olin saanud mürast eemale, mis mind Eestis lämmatas. Tundsin, justkui oleksin pärismaailma pausile pannud ja põgenenud kuhugi paralleeluniversumisse. Seal olles õpid hoopis teistmoodi kõnelema, suhtuma inimestesse, vaatlema loodust, mõtlema endast ja teistest, maailm su ümber on otsekui sama, aga sina enam pole. Võib kõlada klišeelikult, ent nii see on.

Lisaks erakordsetele inimestele võlusid mind hingetuksvõtvad vaated – koiduvalguses ärkav maailm, päikesetõus, mäed, pilve sees kõndimine, teerajad metsas kõrgete puude keskel, kui päike sillerdab lehtede vahelt, toredad väiksed külad, sõbralike nägudega lehmad, kellelukesed tuules helisemas, ning värvide mäng päikeseloojangul. Oli hetki, kui suisa pidin seisatama ja ahmima sisse seda looduse vaatamängu, mis mind ümbritses. Oli hetki, kus unistasin, et saaksin hetke salvestada mällu ja sinna alati soovi korral tagasi tulla.

Iga reis saab kord läbi

27. oktoobril saabusin Santiago de Compostelasse, katedraali ette, mis on vesistama pannud nii mõnegi tõsise palverännaku. Mu suured ootused aga varunesid, nähes kaunist ehitist osaliselt tellingute taha varjununa. Rahuldust pakkuva tunde asemel, et lõpuks kohale jõudsin, valdas mind pigem ükskõiksus. Sõbrad, kellega koos hommikul tulnud olime, jagasid minuga samu tundeid. Me kõik olime oodanud mingisugust ülen-davat tunde puhangut, plahvatustlikku tundmust “Tegin ära!” või joovastavat õnne. Mõtlesime, et kas see ongi kõik? Tegime kohustuslikud pildid ära ja läksime palverännakute kontoris oma tunnistustele järele, mis tõestasid, et käisime alandlike palverännakutena selle pika teekonna läbi. Peale seda söime üheskoos viimast korda koos hommikust ja läksime igauks oma teed. Mu prantslasest sõber Augustine pakkus välja, et võiksime sõita Finisterresse, mis on tuntud ka “maailma lõpuna”.

Hetk, mil nägin üle kolme nädala uuesti merd ja ookeani, võttis mu lihtsalt sõnatuks. Paremat ilma poleks saanud soovida. Väljas oli 25 kraadi sooja, päike paitas meid, tuul kallistas õrnalt ja ookeanihõng värskendas. Tundsin nagu oleksin paradisi sattunud. Seljakottid jätsime Santiagosse, mis lihas me sammudele kergust. Kõndisime majakani, mille juurest oli võimalik ronida ranniku ääres olevatele kividele, et seista n-õ täiesti maailma äärel.

“Hetk, mil nägin üle kolme nädala uuesti merd ja ookeani, võttis mu lihtsalt sõnatuks.”

Seisin ühele kivile, vaatasin enda ette lõputusse ookeanisse, millest edasi palju-palju kilomeetreid eemal on Ameerika, lasin tuulel enda juukseid sasisida ning tõstsin käed kahele poole laiali – mind valdas täielik vabadusetunne ning ekstaas. Võisin julgelt öelda, et nüüd olen oma *camino* lõpul.

Olen õigel ajal õiges kohas.

Brigitta Rosin

Palverännaku lõpus Finisterres tervitas soe päikseline ilm, kus tuul kallistas ja ookeaniõhk värskendas.

775 aastat Viimsit / 7

17. sajandi lõpuaastad ja järgmise sajandi algus olid Eesti ala talu- ja rannarahvale jälle ränk-rasked. 1695. aastal algas kõikjal Põhja-Euroopas enneolematu ikaldus – terve suve jooksul sadas külma vihma ja vili ei valminud.

Toiduvarusid ei jätkunud kauaks ning inimesed hakkasid siinkandis nälja tõttu surema juba 1696. aasta kevadel. Kuigi järgneva suvi oli samasugune kui eelmine, võidi soojal ajal ikka midagi söödavat leida. Aga sügisel läks olukord taas kehvemaks. Järgnes käre talv ning nüüd oldi juba valmis sööma ükskõik mida. Toidupuudusega kaasnesid mitmesugused nakkushaigused. Samasugune olukord valitses lisaks Eestile ka muudel Rootsi aladel.

1697. aasta kevadel oli nooremate inimeste hulgas neid, kes jaksasid veel põllutöid teha ja järelejäänud vähest seemnevilja maha külvata. Seekordne saak oli õnneks hea ning suurem nälj hakkas järele andma. Ajaloolased hindavad nende aastate ohvrite arvuks Eesti alal enam kui 70 000 hukkunut.

Põhjasõja algus ja kulg

Rootsi oli näljahäda tõttu majanduslikult nõrgaks jäänud ning pealegi suri kuningas

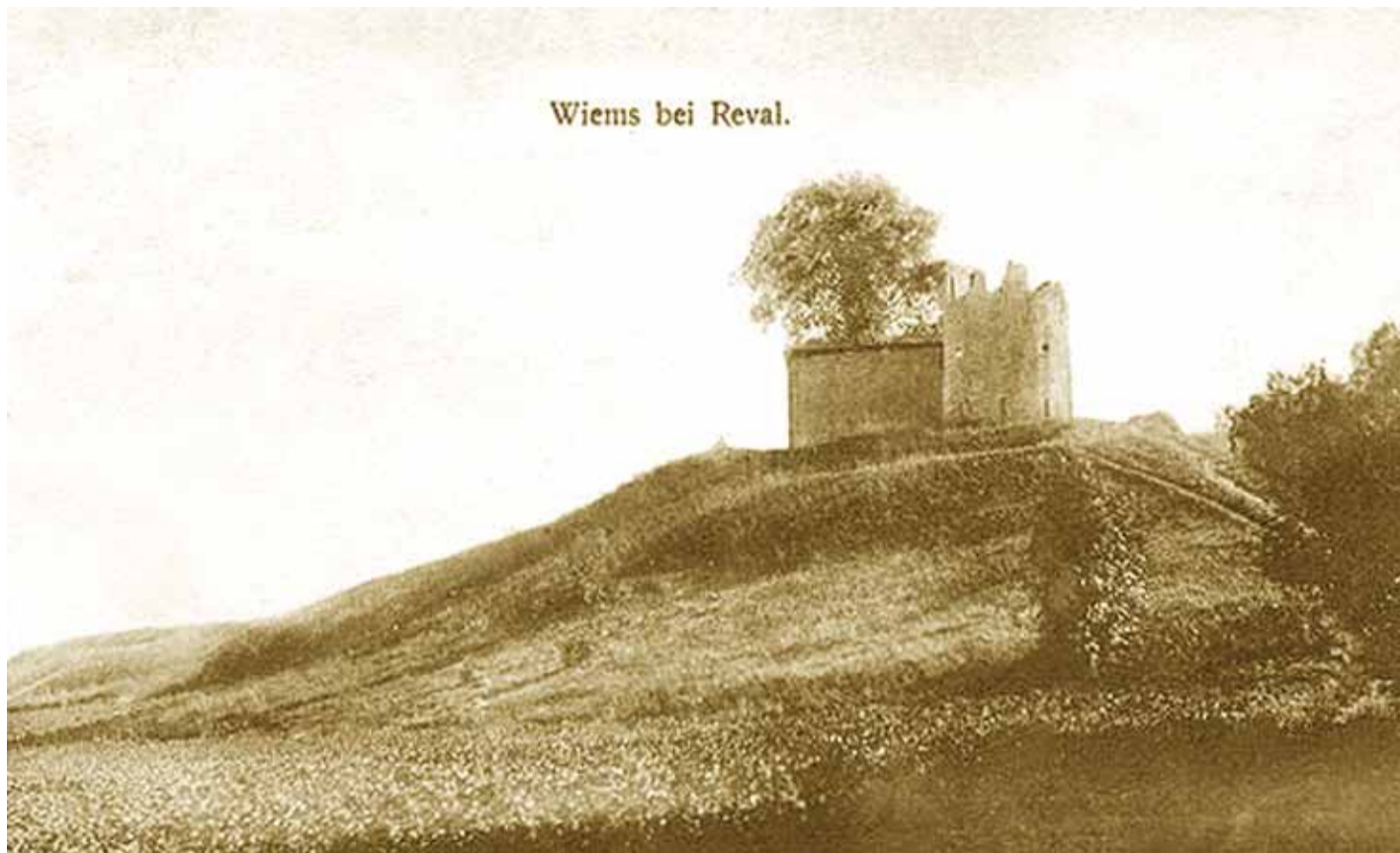
Karl XI 1697. aastal raske haiguse tagajärjel ning võim läks tema 15-aastasele pojale Karl XII. Sellises olukorras leidsid Venemaa, Poola ja Taani, et on paras aeg jälle sõda alustada. Esimesed kokkupõrked toimusid 1700. aasta algul Riia linna pärast. Sügisel tõi Venemaa oma sõjaväe Narva lähisteles ning alustas linna piiramist ja kauritist pommitamist. Läks aga hoopis nii, et novembrikuu lumetormis peetud lahingus saavutas kiiresti kohale rutanud Rootsi peavägi venelaste üle hiilgava võidu.

Rootsi sõjamehed lahkusid Eestist 1701. aasta kevadel Riia suunas ning liikusid seal edasi Kuramaale. Siia jäid vaid garnisonide väeüksused ning talupoegadest moodustatud maamiilits. Need ei suutnud venelaste järgnevatele rünnakutele vastu panna ning mitmed linnad põletati maha ja tuhanded inimesed küüditati Venemaale.

29. septembril 1710. aastal andis ka Tallinn peale lühikest piiramist alla ning rüütelkond alistus samuti. Eesti jaoks oli Põhjasõda lõppenud, kuid naabermaades kestis see veel kümme aastat. Rootsi ja Venemaa vahel sõlmiti Uusikau-punki rahuleping alles 1721. aastal.

Viimsi läks Jõelähtme koguduse alla

Aastatel 1708–1709 tabas talurahvast jälle toidunappus. See-

Tsaariaegne postkaart Viimsi valemajakaga. Viimsisse ehitati korralik tuletorn alles 1939. aastal. Enne seda kasutati Viimsi ülemise sihtmärgina nn Lode lossi varemeid ehk Viimsi valemajaka varet selle kohal kõrguva üksiku märgpuuga merepinnast 54 meetrit kõrgemale ulatuval Lubja küla paelaval.

kord oli põhjuseks Vene sõjavägi, kes pani valmiva vilja põldudel põlema. Järgmisena hakkas levima katk, millele paljude näljast nõrgaks jäänud inimeste tervis vastu ei suutnud panna. Epideemia rauges alles pärast sõjategevuse lõppemist.

Pärast 17. sajandi lõpuaastate näljahäda, pikka aega kestnud sõjategevust ja nakkushaigusi oli Eesti ala rahvaarv kahtlaseks langenud 150 000 inimeseni. Teiste hulgas langesid katku ohvriteks ka paljud kirikuõpetajad, seepärast puuduvad sellest ajast mitmete koguduste kirikuraamatud. Näiteks algavad Jõelähtme kihelkonna meetrikad alles 1714. aastast, kui pastori ametisse asus Heinrich Christopher Wrede. Viimane meenutab hiljem enda koostatud kroonikas, et kui ta hakkas Jõelähtmes seda ametit pidama, ei leidnud ta eest varasemat kirikuraamatut ja alustas seepärast uut.

Alates 1737. aastast said Viimsi poolsaare idakalda küla elanikest samuti Jõelähtme koguduse liikmed ning selle kirikuraamatutesse ilmuvad sissekanded nende inimeste sündide, abiellumiste ja surmade kohta.

Eesti ala Venemaa koosseisus

Pärast Põhjasõda jäi Eestis valitsevaks luteri usk, kohtu- ja asjaajamiskeelena kasutati ka edaspidi saksa keelt ning mõisnikud said oma Rootsi ajal ära võetud valdused tagasi. Talu- ja rannarahva jaoks olid aga järgnevad aastakümned pärisorjusliku elukorralduse süvenemise ajaks, sest mõisaomanike võim nende üle oli jälle kasvamas.

Mõisamajanduses lisandusid teravilja tootmisele uute tegevusaladena kartulikasvatuse ja viinapõletamine. Kerkima hak-

kasid uhked kivist härrastemajad. Rahvaarv taastus üllatavalt kiiresti. Kohalikest elanikest olid ellu jäänud just nooremad inimesed ning Soomest, Lätist ja Venemaalt saabus hulgaliselt sisserändajaid. 18. sajandi keskpaigaks oli Eesti ala rahvaarv kasvanud ligi 400 000 inimeseni.

Pärastsõjaaegsed adramaarevisjonid

Adramaarevisjonidega selgitati välja talumaade suurus, nende tootlikkus, elanike arv talus ja palju muudki. Selle järgi määrati koormised ehk kohustus tasuda talukoha kasutamise eest mõisale makse ning teha teotööd.

Esimesed revisjonid toimusid Eesti alal juba 16. sajandi viimasel veerandil ning need jätkusid kogu Rootsi aja vältel. Pärast Põhjasõda korraldati Põhja-Eestis esimene revisjonilaadne küsitlus 1712. aastal. Talupoegadele esitati küsimusi ning komisjon taludes kohapeal ei käinud. Seetõttu ei olnud revisjon eriti põhjalik. Samalaadne küsitlus viidi läbi ka 1716. aastal.

Aastatel 1725–1726 korraldati juba põhjalik adramaarevisjon ning järgmine toimus 1732. aastal. Revisjonide protokollidest leiame Viimsi küla taluperemeeste nimed küla lade kaupa. Mõned nendest: Metsakasti – Casty Hans; Lubja – Kilse Jürri ja Lubja Matz; Miiduranna – Otza Bertell ja Praga Jürj; Haabneeme – Christer Mick ja Kiwwikatto Jaack; Pringi – Kingo Mart; Püüsi – Some Johan ja Tenno Mick; Rohuneeme – Pugma Johan ja Otti Bertel; Aegna saar – Some Hindrich ja Sahre Ado; Leppneeme – Ihry Andres ja Seppa Johan; Tammneeme – Pello Ado ja Lutticka Jack; Randvere – Kresse Matz ja Killo

Hans; Muuga – Kerra Jahn ja Hallicka Hans.

Alustati hingeloendustega

Hingeloendused samanevad veidi tänapäevaste rahvaloendustega ning neid korraldati eelkõige maksukohustuslike inimeste väljaselgitamiseks. Loendused pandi inimesed sageli kirja ja mitte tegeliku elukoha järgi, vaid nn hingekirjas olemise koha järgi. Need inimesed võisid juba ammu elada kusagil mujal.

Eesti alal alustati hingeloendustega 1782. aastal, kuid Vene impeeriumis tervikuna oli varem olnud kolm loendust. Järgmised loendused olid aastatel 1794–1795, 1811, 1815–1816, 1826, 1833–1834, 1850 ja 1857–1858. Loendustulemused vormistati hingeloenditena iga mõisa talude ja perede kaupa. Viimsi poolsaare küla elanike kohta on hingeloendid säilinud kõikide Eesti alal korraldatud loenduste osas.

Viimsi põlised suguvõsad

Enne 19. sajandit talu- ja rannarahval perekonnanimesid ei olnud. Oli ainult eesnimi ja inimest teati talu nime järgi – Rätsepa talus elavat Marti kutsuti Rätsepa Mardiks. 1816. aastal vabastas Venemaa valitseja Aleksander I Põhja-Eesti maarahva pärisorjusest ning kolm aastat hiljem toimus sama Lõuna-Eestis. Sellega kaasnes senisest suurem liikumisvabadus.

Nüüd jäi ainult eesnimest väheseks. Aastatel 1823–1826 toimus üldine perekonnanimede panemine Lõuna-Eestis ja aastatel 1834–1835 Põhja-Eestis. Inimesed said enda perele ise nime valida, aga kui nad häta jäid, siis oli nimekomisjon abiks. Viimsi mõisa kü-

lades pandi kokku 90 erinevat perekonnanime. Poolsaare idaranniku külad kuulusid sel ajal kaugel asuvalle Maardu mõisale ning sealgi pandi päris palju nimesid. Mitmed pered said kalade nimed – Haug, Kilu, Raim, Tursk ja Vimb.

Paljud 181 aastat tagasi pandud nimed on siinkandis levinud ka tänapäeval. Nii elab Püüsi ja Rohuneeme küla elanikke ning mujal mitmeid perekonnanime Tomingas kandvaid inimesi, Haugid elavad lisaks Tammneemele ka teistes küladest ning algselt Lubja külast pärit Pappeli-nimelisi võib leida pea kõikidest poolsaare küladest ja alevikest.

Oma valla asutamine

Pärast eestlaste vabastamist pärisorjusest moodustus iga mõisa talurahvast omaette vallakogukond ning kokku oli neid Eesti alal umbes tuhat. Tekkisid vallaomavalitsused, kelle ülesanneteks olid muuhulgas koolide tegevuse korraldamine, vallavaeste eest hoolitsemine ja teede korrashoid. Vallavalitsuste tegevust kontrollisid mõisnikud.

Viimsi poolsaare läänerranniku ja keskosa küladest ning Aegna saarest moodustati Viimsi vald ning idapoolsed külad kuulusid Maardu rannavalla alla. Siinsete valdade eesotsas olid vallatalitajad. 1866. aastal hakkas Eestis kehtima uus vallaseadus, mille kohaselt kaotasid mõisnikud senise kontrolli vallaomavalitsuste üle. 1891. aastal liideti väiksemad vallad kokku ning Viimsi vald ühines toimus üldine perekonnanimede panemine Lõuna-Eestis ja aastatel 1834–1835 Põhja-Eestis. Inimesed said enda perele ise nime valida, aga kui nad häta jäid, siis oli nimekomisjon abiks. Viimsi mõisa kü-

lades pandi kokku 90 erinevat perekonnanime. Poolsaare idaranniku külad kuulusid sel ajal kaugel asuvalle Maardu mõisale ning sealgi pandi päris palju nimesid. Mitmed pered said kalade nimed – Haug, Kilu, Raim, Tursk ja Vimb. Paljud 181 aastat tagasi pandud nimed on siinkandis levinud ka tänapäeval. Nii elab Püüsi ja Rohuneeme küla elanikke ning mujal mitmeid perekonnanime Tomingas kandvaid inimesi, Haugid elavad lisaks Tammneemele ka teistes küladest ning algselt Lubja külast pärit Pappeli-nimelisi võib leida pea kõikidest poolsaare küladest ja alevikest.

asutamise nimel. Tänu visale asjaajamisele see 1919. aastal ka õnnestus. 1939. aastal viidi läbi omavalitsusreform ning valdade arvu vähendati nime-tamisväärselt. Senised Nehatu ja Viimsi vallad liideti jälle kokku ning uue valla nimeks sai vallamaja asukoha järgi Iru vald. 1945. aastal moodustati valdade allüksustena külanõukogud. Iru valla koosseisu hakkas teiste hulgas kuuluma Viimsi külanõukogu. Viis aastat hiljem vallad likvideeriti ning järele jäid ainult külanõukogud. 20. detsembril 1990. aastal taastati Viimsi vald Harjumaa esimese omavalitsusüksusena.

Tänapäevane Viimsi

20. detsembril tähistab Viimsi vald 26. taasutamise aastapäeva. Hinnanguliselt elab vallas u 20 000 inimest (1.12.2016 seisuga elab rahvastikuregistri järgi 18 978 inimest) ning suviti on neid veelgi rohkem. Lisaks Viimsi poolsaare 2 alevikule ja 14 külaele kuuluvad valla koosseisu Naissaar ja Prangli saar ning üle kümne väikesaare. Rohuneeme tipu juures asuv Aegna saar on Tallinna linna valduses, kuid selle läheduses olevad Kräsuli, Kumbli, Pandju, Vullikrunn ja Sillikrunn on Viimsi valla omanduses. Osa Viimsi poolsaare lõunapoolses otsas asuvast praegusest Tallinna linna Pirita linnaosa alast kuulus 20. sajandi esimesel poolel samuti Viimsi vallale.

Nüüdisaegne elanikkond on välja kujunenud pikema aja jooksul. Ühe rühma moodustavad põliselanikud ja nende järeltulijad. Paljude esivanemad on siinkandis elanud juba mitusada aastat. Aastatel 1950–1990 Kirovi kalurikolhoosi mujalt tööle tulnud ning siia kodu rajanud inimesed ja nende lapsed, lapselapsed ning lapselapselapsed moodustavad teise rühma. Ka Viimsi abimajandi ja hiljem Pirita sovhoosi tööle asunud ja nende järglasi võib pidada omaette rühmaks.

Suur osa aastatel 1970–1990 suvila ehitanud või ostnud inimestest on peale 1990ndaid selle ümber ehitanud aastaringseks elamiseks. Kuid kahtlemata on kõige rohkem neid, kes on Viimsi valda maja või korteri soetanud viimase 20 aasta jooksul.

Siin elab paljude rahvuste esindajaid, aga umbes 90% valla elanikest on eestlased. Lisaks põliselanikele ja nende järeltulijatele on Viimsi valda oma kodu loonud kõikidest Eesti linnadest ja maakondadest pärit inimesed. Valdav osa rahvastikust on üsna noor – suur hulk elanikke on vanuses 30–40 ning palju on koolilapsi. Aga on eakaidki – 90-aastaseid ja vanemaid inimesi elab Viimsi vallas üle viiekümne.

Jaan Tagaväli

Eesti Genealoogia Selts

Selgusid Ajujahi 30 paremat

Ajujahi žürii valis välja kolmkümmend tugevamat meeskonda. Kümme meeskonda on pärit Tallinnast, kümme Tartust, seitse Harjumaalt, üks Läänemaalt, üks Võrumaalt ja üks Lätist. Viimsist esitatud 16 ideest pääsesid edasi Vaga Aed ja TempID.

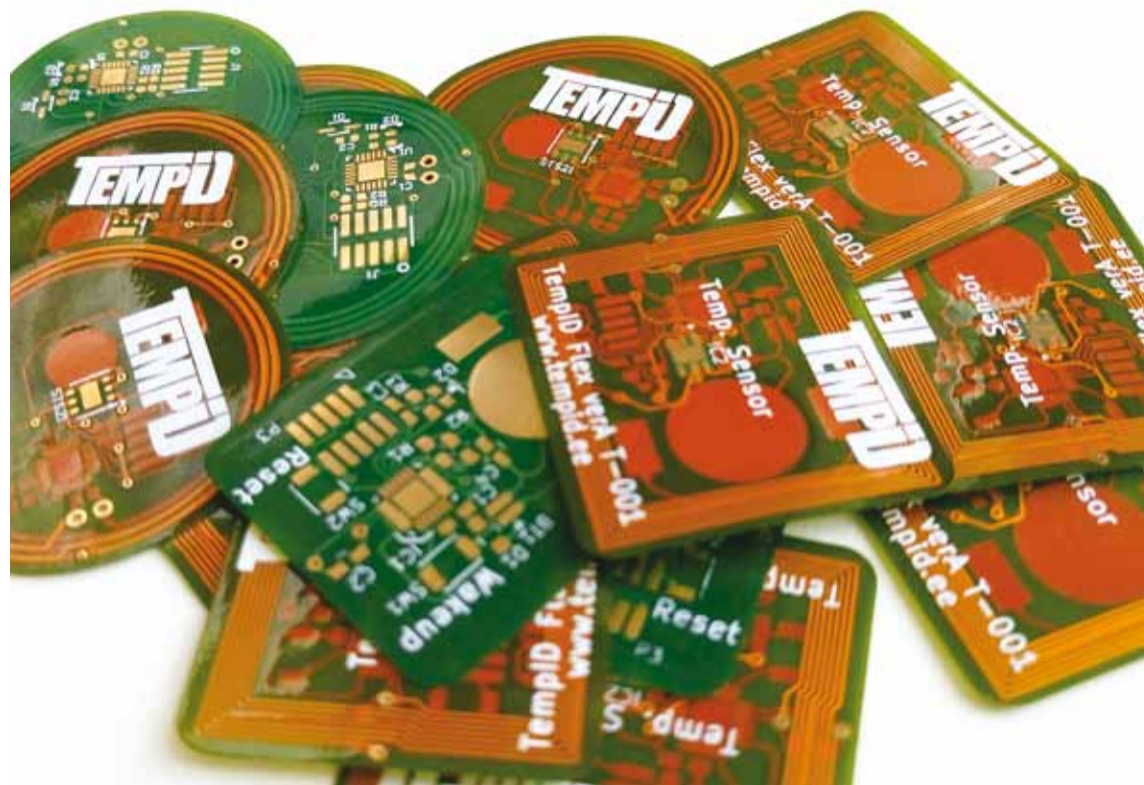
60 protsenti edasipääsenud meeskondade eestvedajatest on kõrgharidusega, kellest pooltel on magistri- või doktorikraad. 20 protsenti eestvedajatest on tudengid. 80 protsenti edasipääsenud meeskondadest omab ettevõtluskogemusega tiimiliiget.

Ajujahi EAS-i poolne projektijuht Marion Raudsepp rääkis, et žürii jaoks oli otsustamine väga keeruline, kuna edasipääsupiletit väärinuks palju rohkem kui kolmkümmend meeskonda. "Sellest oli natuke kahju, kuid teistpidi rõõmustab meeskondade rahvusvahelisus," ütles ta.

SEB Grupi innovatsiooni-juht Mart Maasik ütles, et talle avaldas kõige rohkem muljet, et pea pooled meeskonnad näitasid juba esimesel prototüüpe. "On suur erinevus, kas rääkida suurest maailma muutvast ideest teoreetilisel moel või näidata lisaks esimesi katsetusi idee elluviimisel. Prototüübid on nii tõestuseks meeskonna elluviimisvõimekusele kui ka parim vahend kogumaks klientide tagasisidet varajases faasis. Usun, et meie žürii valik sai mitmekesine. On nii suure ambitsiooni ja kõrge riskiga ideid nagu näiteks HackMotion või Music Wall Street kui ka traditsioonilisemaid ning küpsamaid ideid, näiteks Topsiring," rääkis Maasik.

Elisa tooteturunduse osa-

AJUJAHTIJAD VIIMSIST

TempID – tark kleebis patsientidele. Foto TempID

TempID

TempID on ühekordselt kasutatav tark kleepikas, mis mõõdab ja salvestab kehatemperatuuri ning kannab patsiendi ID-d. Kehatemperatuuri andmed on loetavad mobiilse seadmega. Toode on kasutatav nii haiglates kui ka kodus. TempID suurendab kehatemperatuuri mõõtmise täpsust ning sagedust ja vähendab õdede koormust mõõtmisprotseduuri teostamisel. Toode muudab ka patsiendi olemise mugavamaks, kuna protseduure on vähem ja patsient ei ole vaja sagedaste mõõtmiste jaoks ühendada seadmete külge. Kodukasutajale teeb TempID väikelapse palaviku jälgimise mugava-

maks ja täpsemaks, võimaldades saada täpsed ja sagedased palaviku tulemused ning saata andmed mugavalt arstile.

www.facebook.com/tempid.ee

www.tempid.ee

Vaga Aed

Vaga Aed toodab ja turustab kuiva leivajuuretist ning rohelist jahu külmuivatatud nõgesest, naadist ja maltsast. Nõgesejahu on toidulisand, mida lisada leiva sisse, segada smuutisse, munarõoga või kastme sisse. Nõgesejahu saab lisada erinevate teesegude hulka. Väekas

Vaga Aed poolt toodetud roheline gluteeni- ja laktoosivaba nõgesejahu. Foto Vaga Aed

lisand annab toidule omapärase aroomi, ilusa värvi ja küllaga tervist ning uskuge ikka ka, et palju väge! 100 g pulbrit sisaldab 530 g mahepõllundusest pärit värsket nõgest.

Tegemist on loodusliku tootega, mille värvus ja maitse võivad varieeruda vastavalt hooajale, olles kasulik igal aastaajal – 3 sl nõgeseapulbrit sisaldab 522 mg kaltsiumi (65% päevasest vajadusest), 328 mg kaaliumi (16% päevasest vajadusest) ja 58 mg magneesiumi (15% päevasest vajadusest).

Kuiva leivajuuretisega teeme revolutsiooni leivateos, sest kuiv leivajuuretist sisaldab elusaid piimhappebaktereid nagu traditsiooniline juuretiski. Bakterid on valitud hoolika selektsiooni teel jahust ja veest alguse saanud spontaanse juuretise uuendamise käigus. Nende abil valmistatud leib on ilusa tekstuuriga ja maitseb hästi. Kogu protsess toimub vaid ühes etapis ehk ära jääb haputaina ettevalmistamine. Samuti pole vaja jätta igast leivateost alles väikest tainapätsi järgmiseks leivaküpsetuseks, mis puhul alati ei õnnestugi sama maitsega leib saada. Küll aga võib kuivjuuretist kasutades leiva kvaliteeti stabiilsuses kindel olla. Juuretist säilib külmikus pool aastat.

Meie kliendiks on teadlikud kodukokkajad, kes ihkavad tagasi toidutraditsiooni.

www.facebook.com/vagavesi.ee
www.vagavesi.ee

konna juhi Mailiis Ploomanni sõnul oli Ajujahi top 30 pääsenute hulgas palju tiime, kes kandsid suuresti samu väärtuseid, mida peetakse oluliseks Elisal. "Tiimid mõistsid klienti muret ning tahtsid sellele siiralt lahenduse leida. Kolmekümne parema sekka jõudnud tiimi emotsionaalne seotus oma

projektiga paistis välja nii nende silmadest kui ka kõlas läbi igas edasi antud sõnas. Samuti olid nad enamasti leidnud endale meeskonna, kellega koos edasi töötada, ning tunnistasid adekvaatselt, kui mõnest kompetentsist veel puudust tundsid. Hinnates neile antud tagasisidet julgesid nad välja tuua

ka seniseid õppetunde ning olid valmis programmi edenedes oma idee kallal ka avatult edasi töötama," tõi Mailiis Ploomann välja Ajujahi esikolmeks jõudnud tiimide edu saladused.

Ajujahi seitse paremat meeskonda selguvad aprillis telesaadet vahendusel. Esimene telesaa-

de läheb eetrisse 6. aprillil.

Eesti suurima äriideede konkursi ellukutsuja on EAS, partner SEB ja suurtoetaja Elisa. Lisaks neile toetavad Ajujahti: Levira, Nasdaq, Elering, Tehnopol, Sihtasutus Kodanikuühiskonna Sihtkapital, Tartu Loomemajanduskeskus, Ülemiste City, Pärnu linn, Tallinna linn,

Tartu linn, Viimsi vald ja Võru maavalitsus. Ajujahi elluviimist rahastatakse Euroopa Regionaalarengu Fondi vahenditest.

Edasipääsenud meeskondade nimekirja näeb veebiaadressilt ajujaht.ee/30-paremat/.

Kaspar Jõgeva
Ajujahi korraldustiim

Tallinna Tehnikaülikooli Puhkpilliorkestri
UUSAASTAKONTSERT

**KLASSIKAGA
UUDE AASTASSE**

Viimsi Püha Jaakobi kirikus
14. jaanuaril 2017, kell 16.00

KAVAS
L.v. Beethoven,
D. Shostakovich,
J. Sibelius,
G. Gershwin jt.

Kontsert on tasuta!

Kohapeal on võimalik teha annetust Viimsi kiriku orelit toetuseks

**Rõõmurohket
jõulukuud ja
kultuuriküllast
aastat uut!**

Soovib
MTÜ
Viimsi
Huvikeskus

HEATEGEVUSKAMPAANIA
AITAME ANTSUL AIDATA!

Kui süda soe ja mõtted head, siis saabuv aasta tuleb hea.
On kõik ju enda teha see, mis ootab uuel aastal ees!

**Täna kõiki aitajaid!
Kauneid jõule!**

Ants Väarsi

2016 Antsu takso OÜ EE611010220241726227

KULTUUR

Tõnu Kaljuste on Grammy nominent

59. Grammy muusikaauhindadele kandideerib ka Viimsi valla aukodanik ning Nargenfestivali kunstiline juht dirigent Tõnu Kaljuste.

Dirigent Tõnu Kaljuste. Foto Facebook

Parima klassikalise muusika kogumiku nominentide seas on ka Tõnu Kaljuste Eesti Filharmoonia Kammerkoori ja Tallinna Kammerorkestri plaadiga "Gesualdo". Tõnu Kaljuste on 2014. aastal võitnud Grammy Arvo Pärdi "Aadama itku" eest. Lisaks Kaljustele kandideerib Grammys ka teisi eestlasi – dirigent Neeme Järvi ning fagotimängija Martin Kuuskmann. Aasta parima plaadi Grammy-le kandideerib taaskord Sturgill Simpson plaadiga "A Sailor's Guide to Earth", mille koosseisus mängib ka eestlane Laur Joamets.

Viimsi Teataja

Viimsi seniorid tegutsevad

Novembrikuu pimedal öhtul toimus traditsiooniline Viimsi senioride sügisball. Juba üheksandat korda.

Öhtu sisustamisele aitasid kaasa muusikamees Varumees-Madis ja tantsurüpp Modus. Tantsurüpp esitas erinevaid tantsustiile – steppi, swing jt. Öhtu juhtisid noored Karl Valkna ja Lota Viik. Koosviibimine möödus igati positiivses võtmes.

Järjekordne reis viis viiskümmend Viimsi seniori Ruunavere postimõisa. Postimõisa omanik Marko tutvustas postimõisa ajalugu Jüri Arraku ajakohase maali taustal. Maal viis tagasi aega, kui toimus Liivi sõda. Samas mängis ja tutvustas Tarmo Kivisilla külalistele Eesti muusikariistu – toru-, pardu- ja paju- ja karjase pasunat, erinevaid kandleid ning löötsa. Pakuti traditsioonilist lõunat hapukapsa ja verivorstiga. Kohapeal asub ainulaadne mälestusmärk Vene rublale, mis aastal 1992 asendati Eesti krooniga.

Soovime kõigile kaunist jõuluaega!

VPÜ juhatus

Sügisballil tantsiti üheskoos ja lapsed tantsisid senioritele. Foto Ruslan Dontsov

Esita kandidaat kultuuri- ja spordipreemiatele!

31. detsembrini ootab Viimsi vallavalitsus ettepanekuid Viimsi valla 2016. aasta kultuuri ja spordi aastapreemia ning elutööpreemia määramiseks.

Kultuuri- ja spordivaldkonna all peetakse eelkõige silmas muusika-, kunsti-, tantsukunsti, teatri-, ilukirjanduse, loomemajanduse alal tegutsejaid, erinevatel spordialadel tegutsevaid väljapaistavaid sportlasi, treenereid, nii kultuuri- kui ka spordivaldkonna sündmuste korraldajaid, lisaks ka neid, kelle tegevust ei ole võimalik klassikaliselt või üheselt kategoriseerida, kuid kelle tegevus seondub kultuuri- ja spordivaldkonnaga.

2016. aasta kultuuri- ja spordivaldkonna preemiad antakse üle Viimsi valla kultuuri- ja spordivaldkonna parimate tunnustamisüritusel, mis toimub 26. jaanuril Viimsi Kooli aulas.

Viimsi valla kultuuri ja spordi aastapreemia eesmärk on tun-

nustada ja innustada Viimsiga seotud isikut või organisatsiooni, kes on aasta jooksul kultuuri- ja spordivaldkonnas silma paistnud ning kes on panustanud oluliste sündmuste arengusse või saavutanud oma tegevuses kõrge taseme. Aastapreemia võib määrata füüsilisele või juriidilisele isikule.

Viimsi valla elutööpreemia eesmärk on tunnustada Viimsiga seotud isikut tema pikaajalise väljapaistva kultuuri- või spordialase tegevuse eest. Viimsi valla elutööpreemia võib määrata ainult füüsilisele isikule.

Kandidaatide esitamine

Ettepanekuid nii aasta- kui ka elutööpreemiade kandidaatide määramiseks saavad esitada nii eraisikud kui ka organisatsioonid.

Ettepanekus palume välja tuua: andmed isiku või koosluse kohta, kelle osas preemia andmise ettepanek tehakse; ülevaade isiku või koosluse kultuuri- või spordialasest tegevu-

sest; argumenteeritud hinnang, miks just konkreetne isik või kooslus on ettepaneku tegija hinnangul preemia vääriline.

Ettepanekuid ootame aadressile Nelgi tee 1, Viimsi alevik, Viimsi vald, Harju maakond 74001 või e-posti aadressile aastapreemia@viimsivv.ee hiljemalt 31. detsembril.

Preemiafond ja parimate valik

Aasta- ja elutööpreemiade maksimiseks eraldab Viimsi vald üldjuhul igal aastal 10 000 eurot. Preemiade eelarvesse võivad üheksa või regulaarseid rahalisi toetusi teha aga ka füüsilised ja juriidilised isikud. Preemiad makstakse välja Viimsi

valla eelarves selleks ettenähtud rahalistest vahenditest.

Preemiad antakse sobivate kandidaatide olemasolul välja igal aastal ning määramine pole seotud vanuselist ja soolist piirangutega. Laekunud ettepanekute hulgest valib Viimsi vallavolikogu kultuuri- ja spordikomisjon preemia saajad, kaasates vajadusel valdkonnaeksperte, ja teeb eelarvevahendite piires ettepaneku preemiasummaks. Ettepanekud esitatakse Viimsi vallavalitsusele kinnitamiseks. Sobivate kandidaatide puudumisel on komisjonil õigus jätta preemiad välja andmata.

Ott Kask

Kultuuri- ja spordiameti juhataja

- Lisateave: Marje Plaan, kultuuritöö koordinaator Viimsi valla kultuuri- ja spordiametis, tel 602 8866, e-post marje@viimsivv.ee.
- Riigi Teatajas avaldatud Viimsi Vallavolikogu 24.11.2015 määrus nr 20 Viimsi valla kultuuri ja spordi aastapreemia ja elutööpreemia statuut, terviktekstina: www.riigiteataja.ee/akt/428112015005.
- Varasemate aastate tunnustuse pälvintu nimekirja on leitav veebiadressilt www.viimsivald.ee/vallavalitsus-ootab-ettepanekuid.

Tallinlaste eluolust valgustussajandil

Novembri lõpus ilmus raamatupoodide lettidele Tahkuna elaniku ajaloo-professor Raimo Pullati mahukas uurimus.

Tegemist on ligi 400-leheküljelise monograafiaga "Tallinlase asjademaailm valgustussajandil", mis võtab kokku Eesti tunnuima linnaajaloo uurija mitme aastakümne pikkuse töö Eesti ja välismaa mäluasutustes. Eelkõige on raamatu koostamisel tuginetud Tallinna Linnaarhiivis säilitatavatele varandusinventa-

ridele, mis võimaldavad heita pilku lahkunute maisele varale.

Professor Pullat vaatleb uues raamatus oma sünnilinn Tallinna ajalugu 18. sajandil, mil oluliselt kasvas nii linna elanikkond kui ka laienesid eeslinnad. Sel sajandil toimusid linlaste eluolus märkimisväärsed muutused. Vaadeldud on, millistes tingimustes elati, mida söödi ja joodi, milliseid rõivaid kanti ning kuidas hoolitseti hea korra ja tervishoiu eest. Samuti seda, mida tollased linlased lugesid, milliseid kunstiteoseid ja mööbliesemeid leidis nende kodudes, kui võrd oli neil relvi,

erinevaid liiklusvahendeid või muusikariistu. Mahukas uurimus võimaldab mõista tollaste linlaste mõttemaailma ja käitumisharjumusi.

Nõnda on huvipakkuv jälgida, kuidas 18. sajandil hakkasid eelkõige linnades laiemalt levima naudingained nagu kohv ja šokolaad. Ilmunud väga detailirikas uurimus pakub rohkesti avastamisrõõmu kõigile kultuurihuvilistele ning avardab senist arusaama elust Eestimaa linnades 200 aastat tagasi.

Tõnis Liibek

20.12 | 12:00
VIIMSI PÜHA JAAKOBI KIRIK

JÕULU- OOTUS

SÄRJAS HINGEMUUSIKA

PIRJO LEVANDI
(vokaal)

KAIDO KODUMÄE
(kitarr)

Kavas laulud ja vähemtuntud jõululaulud ning laulud lastest, lastest ja armastusest.

VABA SISSEPÄÄS!

www.plmf.ee

Isiknäitus

PAE REAL

27.11.2016 – 27.01.2017

Viimsi Püha Jaakobi kirik

TÕDE

EHK VALETAMISE
MEISTRIKLASS

Florian Zelleri komöödia / Lavastaja Roman Baskin

Mängivad:
Elina Reinold, Helena Merzin,
Roman Baskin, Riho Kütsar

Viimsi Huvikeskuses 17. 12
kell 19.00.

Piletite broneerimine: viimsi@huvikeskus.ee, tel. 6028838
Piletid müügil Piletilevis ja Piletimaailmas.
Piletid müügil ka Viimsi Huvikeskuse kontoris kolmapäeviti 10.00 -19.00

Viimsi valla kultuurikalender

16. detsember – 8. jaanuar 2017

JUMALATEENISTUSED

18. detsember kell 11
Jumalateenistus armulauaga
EELK Viimsi Püha Jaakobi kirikus
kell 14.30
IV advendi jumalateenistus
EELK Randvere kirikus
kell 17
IV advendi jumalateenistus
Viimsi Vabakoguduse kirikus

24. detsember kell 16
Jõuluõhtu jumalateenistus
EELK Viimsi Püha Jaakobi kirikus
kell 14.30
Püha jõuluõhtu jumalateenistus
EELK Randvere kirikus
kell 17
Jõululaupäeva jumalateenistus
leivamurdmisega
Viimsi Vabakoguduse kirikus
kell 18
Jõuluõhtu jumalateenistus
EELK Viimsi Püha Jaakobi kirikus

25. detsember kell 11
Jõulupüha jumalateenistus
armulauaga
EELK Viimsi Püha Jaakobi kirikus
kell 13
Jõulupüha jumalateenistus
armulauaga
Rohuneeme kabelis
kell 14.30
Esimese jõulupüha jumalateenistus
EELK Randvere kirikus
kell 17
I jõulupüha jumalateenistus
leivamurdmisega
Viimsi Vabakoguduse kirikus

28. detsember kell 18
Palvus armulauaga
EELK Viimsi Püha Jaakobi kirikus

1. jaanuar kell 11
Jumalateenistus armulauaga
EELK Viimsi Püha Jaakobi kirikus
kell 13.00
Jumalateenistus armulauaga
Rohuneeme kabelis
kell 18.00
Emmause missa
EELK Viimsi Püha Jaakobi kirikus

5. jaanuar kell 18
Palvus armulauaga
EELK Viimsi Püha Jaakobi kirikus

8. jaanuar kell 11
Jumalateenistus armulauaga
EELK Viimsi Püha Jaakobi kirikus
kell 14.30
Jumalateenistus
EELK Randvere kirikus

NAITUS

Kuni 30. detsember
Stendnäitus "Kasuline kokaraamat"
Vaba sissepääs!
Viimsi raamatukogus

Kuni 31. detsember
Raamatuväljapanek "Imelised jõulud"
Prangli raamatukogus

Jüri Jeršovi maalide näitusmüük
Viimsi huvikeskuses

Kuni 2016. aasta lõpuni
Tšehhi-Gruusia ühine fotonäitus
"Rahumissioon/Mission for Peace"
K-P k 11-18
Eesti Sõjamuuseumis –
kindral Laidoneri muuseumis

Kuni 8. jaanuar
Riina Tõnismägi näitus
"Paneb mõtlema!"
Tasuta!
Viimsi huvikeskuse aatriumis

Kuni 13. jaanuar
UUS! Haapsalu Fotoklubi fotonäitus loomadest "Animalia"
Näitused "Höbevalgeim" ja "Piiirideta meri"
T-R k 10-17
L,P k 12-17
Rannarahva muuseumis

Kuni 27. jaanuar
Ehalill Halliste isikunäitus
"Pae peal"
EELK Viimsi Püha Jaakobi kirikus

KONTSERT, TEATRIETENDUS

17. detsember kell 17
Naiskoor Gaudete ja vokaalansambel AnnabRe
Tasuta!
Eesti Sõjamuuseumis –
kindral Laidoneri muuseumis
kell 19
Eeva Talsi ja Juhan Aru
"Vähemalt täna"
Pilet 12/15 € Piletilevis ja samal päeval kohapeal 15/18 €
EELK Viimsi Püha Jaakobi kirikus
kell 19
Prantsuse komöödia "Tõde ehk valetamise meistrklass"
Lavastaja: Roman Baskini
Piletid 16/13 € müügil Piletimaailmas, Piletilevis ja Viimsi huvikeskuse kontoris
Viimsi huvikeskuse saalis

18. detsember kell 19
Rolf Roosalu ja Saara Kadak
"Jõuluootus"
Pilet 15 € Piletilevis ja samal päeval kohapeal 18 €
EELK Viimsi Püha Jaakobi kirikus

20. detsember kell 12
Kontsert "Jõuluootus"
Kavas: jõululaulud ning laulud talvest, lumest ja armastusest
Pirjo Levandi (vokaal)
Kaido Kodumäe (kitarr)
Tasuta!
Kell 11 Buss väljub Mähe aedlinna bussipeatusest (Randvere tee, Tammneeme tee, Kesk tee 1)
EELK Viimsi Püha Jaakobi kirikus

20. detsember kell 19
Ott Leplandi & Noorkuu jõulukontsert
Pilet 15/17 € Piletilevis ja kohapeal 17 €
EELK Viimsi Püha Jaakobi kirikus

21. detsember kell 19
Jassi Zaharov, Oliver Kuusik ja Margus Kappel – "Jõuluoper"
Pilet 16/18 € Piletilevis ja samal päeval kohapeal 19 €
EELK Viimsi Püha Jaakobi kirikus
kell 20
Teatriõhtu "Henrik Normanni uskumatud seiklused New Yorgis"
Pilet 15 €, eelmüük ja müük kohapeal
Jussi Õlletas

22. detsember kell 19
Maire Eliste Muusikakooli kontsert "Väikese lapse jõulud"
Esinevad kõik eelkoolialised laululapsed
EELK Viimsi Püha Jaakobi kirikus

23. detsember kell 11
Viimsi Keskkooli jõulukontsert
Sissepääs tasuta!
Tallinna Jaani kirikus

26. detsember kell 14
Kaitseliidu Tallinna Maleva orkestri kontsert "Jõuluhelin"
Tasuta!
EELK Viimsi Püha Jaakobi kirikus

kell 17
Dave Benton ja Sissi jõulukontsert "Isa ja tütar"
Pilet 16/18 € Piletilevis
EELK Viimsi Püha Jaakobi kirikus

27. detsember kell 19
Vokaalansambli WÖÖT kontsert
EELK Viimsi Püha Jaakobi kirikus

KURSUSED, OPI- JA JUTUTOAD

20. detsember kell 18
Eesti toidukultuuri õpituba
Ehe eesti toit kultuuriloolises kastmes
Eelbroneerimine:
tel 5308 1188, 601 1717,
info@harmoonikum.ee
Harmoonikumis

SPORT

17.-18. detsember
Viimsi MV korvpallis 2016
Korraldaja: Korvpalliklubi Viimsi
Viimsi Kooli spordikompleksis

MEELELAHUTUS, MUUSIKA

16. detsember
Tantsumuusikat mängib Riho Pöder
Jussi Õlletas
kell 21
Black Rose Pubi õhtuprogramm
Laval: The Skyline
DJ: Allan Peramets
Info ja broneerimine:
tel 5628 2261
Black Rose Pubis

17. detsember kell 21
Black Rose Pubi õhtuprogramm
Laval: Vennad Abrod
DJ: Andrus Kuzmin
Info ja broneerimine:
tel 5628 2261
Black Rose Pubis

23. detsember kell 20
Black Rose Pubi õhtuprogramm
DJ: Toomas Lääts
Info ja broneerimine:
tel 5628 2261
Black Rose Pubis

24. detsember kell 21
Black Rose Pubi õhtuprogramm
DJ: Sass Nixon
Info ja broneerimine:
tel 5628 2261
Black Rose Pubis

30. detsember kell 21
Black Rose Pubi õhtuprogramm
DJ: Lenny LaVida
Info ja broneerimine:
tel 5628 2261
Black Rose Pubis

31. detsember
Särav aastavahetuse pidu –
Vennad Abrod
Piletid eelmüügis
Jussi Õlletas
kell 20
Black Rose Pubi aasta-
vahetuspidu
Videodisko, mängud, üllatus-
esineja
DJ: Sass Nixon
Info ja broneerimine:
tel 5628 2261
Black Rose Pubis

6. jaanuar kell 21
Black Rose Pubi õhtuprogramm
Laval: Debüüt
DJ: Lenny LaVida
Info ja broneerimine:
tel 5628 2261
Black Rose Pubis

7. jaanuar
Ansambel C'est la Vie
Jussi Õlletas
kell 21
Black Rose Pubi õhtuprogramm
DJ: Andrus Kuzmin
Info ja broneerimine:
tel 5628 2261
Black Rose Pubis

LASTELE JA NOORTELE

Kuni 10. jaanuar
Jõuluprogramm
Sihtühm: lasteaed, I-II kooliaste
Aastaringseid programmid:
Veekeskonnaprogramm –
"Olen mere sõber"
Sihtühm: lasteaed, I-III kooliaste
"Meremehe 7 ametit"
Sihtühm: lasteaed, I kooliaste
Muinasaegsete kaupmeeste
jälgedes näitusel "Höbevalgeim.
Rävala hiilgeaeg"
Sihtühm: I-III kooliaste
"Seiklus Soome lahel"
Sihtühm: lasteaed, I-III kooliaste
Eelregistreerimine: hariduskeskus@rannarahvamuuseum.ee
Programmid toimuvad gruppidele ettetellimisel
Rannarahva muuseumis ja

Viimsi vabaõhumuuseumis

16. detsember kell 15
Noorteka jõulupidu
Avatud on kohvik
Jõululoos!
Randvere noortekeskuses
kell 18
Talvemuinasjutt "Rapunsel"
Viljandi laste- ja noorteteatri
Reky esituses
Pilet 5 € müügil huvikeskuses
Grupibroneeringud:
viimsi@huvikeskus.ee
Viimsi huvikeskuse saalis

17. detsember kell 14
Leppneeme küla laste jõulupidu
Koguneme Kivimäe bussipeatuses
Jõuluvana otsingud viivad
talvisesse Leppneeme metsa
Vajalik ilmastikule vastav riietus
Eelregistreerimine ja info
tel 5661 9835
Leppneeme külas

18. detsember kell 12
Lõbus lugu "Päkapikk"
Autor: Andrus Kivirähk
Lavastaja: Hendrik Toomperre jr
Muusika: Jaan Pehk
Mängib: Jan Uuspõld
Pilet 6/10 € Piletilevis ja
kohapeal
Viimsi Kooli saalis

19. detsember kell 16
Noortekeskuse jõuluõhtu: sooja
joogi valmistamine ja Kahoot
Viimsi noortekeskuses

20. detsember kell 15
Jõulukaartide tegemine
Randvere noortekeskuses

22. detsember kell 15
Filmiõhtu
Randvere noortekeskuses

3. jaanuar kell 14
Loo ja kokka: teeme piparkooke
Osalemise 1 €
Viimsi noortekeskuses

4. jaanuar kell 14
Filmiõhtu
Viimsi noortekeskuses

5. jaanuar kell 14
X-box/just dance!
Viimsi noortekeskuses

6. jaanuar kell 14
Noorte korraldatud pidu
Viimsi noortekeskuses

5.-6. jaanuar kell 17
Noorteõo
Randvere noortekeskuses

EAKATELE

17. detsember kell 13-16
Viimsi valla eakate jõulupidu
Esinevad Viimsi Kooli õpilased
Küllil Talmari juhendamisel
Els Himma ja Tiit Kalluste –
Meloodiad, mis ei aegu
Tantsuks mängib Andrus Kalvet
Kohv ja kook
Sissepääs tasuta!
Viimsi Koolis

20. detsember kell 12
Kontsert "Jõuluootus"
Kavas: jõululaulud ning laulud
talvest, lumest ja armastusest
Pirjo Levandi (vokaal)
Kaido Kodumäe (kitarr)
Tasuta!
EELK Viimsi Püha Jaakobi kirikus

21. detsember kell 16
Jõulupidu
Külas on Rae valla memme-
taadi klubi
Detsembrikuu sünnipäevalapsed
Päkapikk
Randvere päevakeskuses

VARIA

Kuni 24. detsember
Prangli saare käsitöö jõulumüük
E, K, R k 9-13; T, N k 9-19
L,P – ettehelistamisel
Prangli rahvamajas

23. detsember kell 18
Prangli jõulupidu
Esinevad laululapsed Luigi
Õunapuu juhendamisel
Kaetud on kohvilaud
Tasuta!
Prangli rahvamajas

Jälgi sündmusi kodu-
vallas ka meie veebi-
kalendrist [www.viimsi-
vald.ee/12329](http://www.viimsi-vald.ee/12329) ja Face-
booki lehe kalendrist
"Sündmused vallas".

Leppneeme küla laste JÕULUPIDU

**17. detsembril kell 14
kuni 12-aastastele (k.a)**

Anna lapse osalemisest teada,
registreerides heidy.rebane@mail.ee või
[facebook.com/leppneeme](https://www.facebook.com/leppneeme) sõnumitesse!

TERVIS & SPORT

Head tulemused Põhjamaade meistrivõistlustel

Taanis toimunud Põhjamaade meistrivõistlustel ujumises näitasid väga häid tulemusi Viimsi Kooli 11ml klassi õpilased Armin Evert Lelle ja Rinell Pius.

Armin võitis 100 m seliliujumise finaalis ajaga 53,86 (isiklik rekord) II koha. 100 m liblikujumises saavutas Armin ajaga 53,82 III koha ja sama tulemusega sai ta hakkama 200 m seliliujumises. Samuti kuulus Armin Eesti 4x100 m teateujumise meeskonda, kes võitis tasavägises finaalis ajaga 3:21.30 III koha. Rinell parandas finaalis 200 m kompleksujumise rekordi 2:10.77-le ja tasuks VIII koht.

Palju õnne tublidele ujujatele ja nende treenerile Bruno Nopponenile!

Viimsi Kool

Spordiklubi Meihua tõi medaleid

19. novembril toimusid Tallinnas Eesti avatud Wushu meistrivõistlused 2016.

Joonas Väarsi pälvis kaalukategoorias kuni 30 kg kolmanda koha. Foto Erakogu

Võistlused toimusid kahes kategoorias: Wushu tehnika demonstreerimine ja hiina võitluskunsti Wing Tchun Kung Fu sportlik võitlus. Spordiklubi Meihua Viimsi grupi õpilased osalesid kahes kategoorias ning on näidanud head tehnikat, ettevalmistust ja vaimu.

Anna-Maria Viilik saavutas teise koha tehnika demonstreerimise kategoorias. Sportliku võitluse kategoorias kaalukategoorias kuni 25 kg sai esimese koha Robert Pitk, teise koha Jürgen Fenske. Kaalukategoorias kuni 30 kg saavutas kolmanda kohta Joonas Väarsi. Kaalukategoorias kuni 45 kg sai teise koha Fredi Härmsen ja kolmanda koha Eri Allas. Palju õnne ja edu!

Spordiklubi Meihua

Hingamisteede viirusnakkustesse haigestumine hakkas kasvama

Detsembri alguses kasvas ülemiste hingamisteede viirusnakkustesse haigestunute hulk Eestis 15%. Arstide poole pöördus 3910 inimest, neist pooled olid kuni 15-aastased lapsed.

Enim haigestunuid oli jätkuvalt kuni 4-aastaste laste hulgas, kuid suurim haigestumuse juurdekasv oli vanemaealiste, s.o 65 ja vanemate vanusrühmas, kus haigestunute arv nädalaga peaaegu kolmekordistus.

Gripist

Vaatamata sellele, et grippi haigestumuse intensiivsust hinnatakse madalaks ja gripi levikut piiratakse, hospitaliseeriti viimase kolme nädala jooksul 7 gripiviirusega patsienti – neli vanusrühmas 0–9, kaks täiskasvanut ning üks vanuses 65 ja vanem.

Laboratoorselt kinnitati möödunud nädalal 20 A gripiviirust, neist alatüpeeriti kaks A gripiviirust, mis osutasid A gripiviiruse alatüübiks (H3). Selle tüvega seotud grippi haigestumise kulgu loetakse raskeks ja seda just kõrgenenud tuisistuste ning suremuse ohu tõttu. Sellest lähtuvalt palub Terviseamet perearstidel pöörata erilist tähelepanu vanemaealistele 65 ja vanemate patsientidele ning võtta neilt haigestumise korral kindlasti proovid ka gripiviirusele.

A(H3N2) gripiviiruse kliiniline pilt ei erine üldiselt teiste gripiviiruste poolt põhjustatud haigusnähtudest. Gripile on omane haiguse äkiline algus, kõrge palavik (38°C ja rohkem), millele lisanduvad kas köha, pea-, kurgu- või lihasevalu või hingamisraskused. Enim ohustatud on vanemaealised patsiendid vanuses 65 ja vanemad

KUIDAS KAITSTA ENNAST JA TEISI

Aevastades või köhides kata oma suu ja nina pabertaskuräti või salvrätiga.

Viska pabertaskuräti kohe pärast kasutamist prügikasti.

Pese käsi regulaarselt seebi ja veega.

Kui sul on gripilaadeseid nähud, pöördu kohe arsti poole.

Kui sul on gripilaadeseid nähud, hoia teistest inimestest vähemalt ühe meetri kaugusele.

Kui sul on gripilaadeseid nähud, ära mine tööle – kooli ja/või rahvarohketesse kohtadesse.

Välti kallistamist, musitamist ja kätlemist.

Ära puuduta silmi, nina või suud pesemata kätega.

ning isikud, kes põevad aneemiat, kroonilist kopsu-, südame- või neeruhaigust või diabeeti. Lisaks immuunpuudulikkusega inimesed, sealhulgas immuunsüsteemi talitlust pärssivat ravi saavad ja HIV-positiivsed isikud ning rasedad.

Gripiviiruse haigestumine Euroopas

Euroopa gripiseirevõrgustiku andmetel hindasid Soome ja Holland gripi intensiivsust keskmiseks, ülejäänud riigid raporteerisid madalast grippi hai-

gestumise intensiivsusest ning piiratud levikust. Haigestumus on alustanud tõusutrendi igal pool. Laboratoorselt kinnitatud A gripiviirustest domineerib A gripiviiruse alatüüp (H3).

Terviseamet soovib viirusnakkuste põdejatel:

- koju jääda ja ennast terveks ravida, kuna haigestunu võib teisi nakatada kuni seitse päeva. Haigena töö/koolis/lasteaias käimine kurnab ka organismit;

- köhides ja aevastades tuleks nina ja suu salvrätiga katta, - vältida silmade puudutamist, - pesta tihti käsi.

Nakatumisest hoidumiseks:

- vältida rahvarohkeid kohti või kogunemisi, - pesta tihti käsi, - katta haige lähikontaktis olles nina ja suu marli- või paberi maskiga.

Terviseamet

VIIMSI KOOLI SPORDIHOONE
17.-18. DETSEMBER

VIIMSI MV KORVPALLIS

TÄPSEMALT VAATA WWW.KKVIIMSI.EE

REGISTREERIMINE vajalik eelregistreerimine kuni 8. detsember kell 12:00 registreerimine@kkviimsi.ee

OSALEMINE Osaleda saavad Viimsi elanikest, Viimsis töötavatest või õppivatest ja Viimsis sportivatest inimestest koosnevad meeskonnad

OSALUSTASU Turniir on osalevatele meeskondadele TASUTA

KORRALDAJA VIIMSI VALD

8 tervislikku toiduainet rafineeritud suhkru asendamiseks

Suhkru vähendamine toidusedelis on paratamatus nende seas, kes maadlevad erinevate tervisehäädadega nagu diabeet ja ülekaal, ent üha rohkem inimesi on asunud vähendada valget suhkrut oma menüüs ka ennetava meetmena. Kuidas aga valmistada lemmikmaiuseid nii, et hea maitse säiliks, kuid kaloreite hulk väheneks?

Valio Eesti turundusdirektori Krista Kalbini sõnul käivitati suhkraltugude eesmärgiga vähendada jogurtite, kohupiimade ja maitsekeefiride suhkruisaldust, et aastaks 2020 oleks nendes lisatud valge suhkru kogus tänasest 30% väiksem.

“Et toidutootjate pingutused kannaksid vilja, tuleks suhkru tarbimist piirata ka kodus toitu valmistades. Õnneks pakub loodus oma külluslikult laualt meile piisavalt magusaid saaduseid, mis aitavad rafineeritud suhkru osakaalu menüüs vähendada,” sõnas Kalbin.

Kalbin tõi välja kaheksa moodust, kuidas vähendada suhkru kasutamist nii, et kook ei jääks nautimata, šokolaadiküpsis maitseks sama hõrgult kui vanasti ning hommikumüslid ei tunduks maitsetuna.

Banaan

1 Soovitame järgmisel korral kooki küpsetama asudes proovida suhkru asemel kasutada üleküpsenud banaane. Vi-

Tervisliku hommikupudru või müsli valmistamisel tuleb loovus alati kasuks! Fotod halfbakedharvest.com/Pinterest.com

mased muutuvad valmides aina magusamaks, pakkudes tervislikku alternatiivi nii püha-päevastesse pannkookidesse, maitsestatamata jogurtisse kui ka tavalise koogi taigasse.

Datlid

2 Brownie ja müslibatoonide austajatele soovitavad tootumiseksperdid suhkru aseaineks madala glükeemilise in-

deksiga, mineraalidest tulvil ja ainevahetust kiirendavaid datleid. Ideaalseks maitseelamuseks tuleb 200 g suhkrut retseptides asendada 150 g datlipüreega.

Aprikoosi- või õunapüree

3 Aprikoosidest püree varustab keha kiudainete, C-vitamiini ja rauaga ning on ime-

Kasutades mett ja banaaniviile saad asendada rafineeritud suhkrut. Lisades apelsine ja kaneeli muutub maitse veel täiuslikumaks!

lihtne kodus valmistada. Lisa püreed maitsestatamata jogurtile või määri magusa moosi asemel täisterasaiale. Lemmikküpsiste valmistamiseks kasuta 0,5 dl valge suhkru asemel 0,5–1 dl õunapüreed. Sellise tervisliku küpsise võid suhu pista ilma igasuguse süütundeta ka õhtul televisoorit vaadates.

Mesi

4 Mesi on kõige populaarsem naturaalne suhkruasendaja, kuid tihti ei jõua see magus suutäis teetassist kaugemale. Puhast õiemesi on madala glükeemilise indeksiga, tulvil kasulikest antioksüdantidest ning ei ole raske südamele ega puusadele. Mesi on suhkru tervislik asendus lisaks tee ja kohvile ka hommikusmuutides, koo-

kides, salatkastmetes ja naturaalses jogurtites.

Vürtsid

5 Vürtsidega söökide ja jookide magusaks tegemine võib tunduda edasijõudnud toitumiseniast püües, kuid tegelikkuses lisab näputäis kaneeli hommikukohvile õhkoorna magususe ja tõstab immuunsust kaloreid lisamata.

Agaavinektar

6 Asteegid kasutasid agaavinektarit juba tuhandeid aastaid tagasi ning nimetasid taimest saadud siirupit ka jumalate kingituseks. Agaavinektar on tänu kõrgele fruktoosi sisaldusele madala glükeemilise indeksiga ning 25 protsenti magusam kui valge suhkur, mis

võimaldab lemmikmaiust valmistada väiksema kaloreite hulga. Agaavi kuldne siirup meenutab maitset mett ning on suurepärase suhkruasendaja erinevates jookides ja küpsetistes.

Vahtrasiirup

7 Vahtrasiirup on Kanada indiaanlastele olnud magusa allikaks läbi sajandite. Puhast vahtrasiirup saadakse vahtra mahlast ning see sisaldab üle 50 erineva antioksüdandi, küllaldaselt taimseid hormone, mineraalaineid ja vitamiine. Vahtrasiirup on klassikaline kaaslane pannkookidele ja vahvlitele, lisaks annab see mõnusa maitse kodusele röstitud müsli, maitsestatamata jogurtile ning sobib ka naturaalse kakao või kohviga. Kui hommikupuder igavaks muutub, võib valmis pudrule raputada kaneeli, rosinaid või datleid ja lõpuks niritada peale ka vahtrasiirupit.

Palmisuhkur

8 Suhkur, mis saadakse palmiõie kristalliseerunud nektarist, sisaldab tsinki, rauda, kaaliumi ja erinevaid B-grupi vitamiine. See karamellise maitsega rafineerimata orgaaniline magusaine on valgest suhkru poole madalama glükeemilise indeksiga (GI35), mis takistab veresuhkru kiiret tõusu. Valio esindaja sõnul sobib palmisuhkur kõikidesse küpsetistesse, pastakastmetesse ja smuutidesse asendama valget suhkrut.

Valio Eesti AS

Viimsi Keskus: kohtumisterohket uut aastat!

Peagi algav uus aasta toob endaga uued plaanid, eesmärgid, soovid ja unistused. Viimsi Keskusel on hea meel, et kohalikud inimesed on leidnud palju põhjuseid külastamiseks – kokku on aasta jooksul keskust külastatud üle 1,6 miljoni korra.

Loodame, et kohtume vähemalt sama tihti ka uuel aastal ning anname teile uude aastasse mõned ilusad soovid kaasa!

Apollo kaupluse meeskond: “Me kõik saame kohe-kohe 365 imelise päevaga reisipaketi, mille siht on saada paremaks, õnnelikumaks ja täiuslikumaks inimeseks. Reisi vältel kogeme erinevaid emotsioone, langetame mitmeid otsuseid, anname ning täidame endale antud lubadusi. Kasutagem seda aega siis targalt – igas päevas leidkem häid emotsioone, täitkem üks väike unistus ja investeerime mõned tunnid iseendasse, et paremini mõista ennast ja aru saada ümbritsevast. Mihkel Raud kirjutab oma

Viimsi Keskus. Foto Viimsi Keskus

raamatust “Kus ma olen ja kuidas sina võid palju kaugemale jõuda”, et üks viis, kuidas maailma paremini mõista, on selle kohta lugeda. Soovime, et meil

kõigil oleks uude imelisse aastasse kaasa võtta mõned (kümned) head raamatud, midagi mängulist reisiseltskonnaga jagamiseks ja miskit mõnusat, mi-

da lähedastega koos kuulata-vaadata.”

Sokisahtel soovib kõikidele sokisõpradele, et uuel aastal iga üksik sokk leiaks endale

paarilise, et sokid hoiaksid sokisõprade jalad soojas ja mõtted selged. Ja olgu igas uue aasta päevas üks värviline, rõõmus sokk!

MyFitness: “Kauneid sportlikke pühi kõigile! Parim kingitus, mida saad teha endale või oma lähedastele, on kinkida tervist! Võta sõber kaasa ja veetke vähemalt kord kuus koos mõnus ja sportlik päev MyFitness Viimsi spordiklubis!”

Goldtime: “Soovime teile palju sooje, südamlikke ja siiraid emotsioone!”

Pro Optika soovib kõigile kaunist jõuluaega ja särasilmset uut aastat!

Chi restoran soovib kõikidele klientidele mõnusat ja vaheldusrikast uut aastat. “Olge julged, viige täide oma kõige julgemad unistused ning avastage maailma. Avastage uuel aastal ka põnevaid idamaiseid maitseid!”

XS Mänguasjad soovib kõigile igasse päeva rohkem rõõmu.

“Igaühes meis on peidus killuke lapsemeelsust. Lapsed on siirad ja oskavad rõõmu tunda ka lihtsate asjade üle!”

Rõõmsate kohtumisteni uuel aastal Viimsi Keskuses!

Viimsi Keskus

Eesti talutooted Pärnamäe Keskuses

Jõululauale soolakurki, hapendatud küüslauke, küüslaugu võrseid ja hapukapsast, presidendi kilu või hoopis...

Kas teadsite, et värsket suitsutatud tuura saab Tallinnas ainult Leoki kalapoest, mis asub Pärnamäe Keskuses? Iga päev on poes saadaval värsked Eestis kasvatatud kala.

Pärnamäe laadapäevad on muutunud traditsioonilisteks ja neid korraldatakse kord kuus. Jõululaat algab meie keskuses juba 16. detsembril ja kestab kuu lõpuni. Laadalis ootab ees laias valikus meelepärasteid tooteid. Külästage meid kindlasti, et saa-

da osa parimatest toodetest ja maitsetest!

Juba mitmendat korda pakuvad meil oma toodangut Eesti talutootjad. See on nii hea maitsega, kuna on tehtud armastuse ja hoolega. Talutootjad ei ürita tootmistahtu suurendada, ku-

na peamine rõhk on kvaliteedil. Väga populaarsed on eestlaste hulgas kodused soolatud ja marineeritud saadused.

Eriti populaarne on marineeritud presidendi kilu. Viimasel laadal müüdi seda üle ühe tonni. Laadalistele pakutakse

... suitsukala? Kõik jõululauaks vajalik Pärnamäe Keskusest. Fotod Pärnamäe Keskus

erinevas valikus kütslaugutooteid, erineva maitsega mett, moose, siirupeid ning naturaalseid mahlu – aga see on vaid killuke valikust.

Samuti pakuvad talutootjad meie keskuses naturaalseid vorstitooteid ning suitsutatud pardifileed, mida saab ainult Vana-Torokese talutootjalt.

Kas tunnete äsja ahjust võetud leiva lõhna? Aromaatset vana-aegsete retseptide järgi küpsetatud leiba on võimalik soetada kauplusest Muhu leib. Alkoholipood ONWine näeb küll kallis välja, kuid tegelikult leiab siit igaüks oma maitsele ja hinnaklassile vastavaid jooke. Erist tähelepanu väärivad Prantsuse, Hispaania ning Itaalia veinide valik.

Meie keskusest leiab ka neid erinevat kiirtoidurestorani, kus saate maitsta toite Jaapani, Hiina, Tai, India, Gruusia ja Itaalia köögist. Lastel on võimalus lõbusalt aega veeta mängutoas.

Pärnamäe Keskus avati tänavu juunis aadressil Pärnamäe tee 4a, Viimsi vald.

Pärnamäe Keskus

Jaani aastast 1998
LIHAPOOD

Pakume kohapeal valmistatud vorste, grill-liha ja saslõkke, ahjupraade ning kulinaariat.

Hea valik lihameistri poolt kohapeal lõigatud kodumaist sea-, veise-, lamba ja vasikaliha.

Pakume ka maheveist mandrilt ja Saaremaalt, küülikut Tartumaalt, mahemuna ja mahepiimatooteid Mulgimaalt, suitsulihatooted Pärnumaalt, käsitöö õllesid ja siidreid, maitseained Piprapoest.

Valikus on ka marmorliha Austraaliast, laagerdatud liha Ameerikast, praevorstid Saksamaalt ja palju muud.

Merivälja tee 22, Pirita tel 6332887

Avatud E-P 10-20

Pärnamäe 4a, Viimsi tel 6003031

Avatud E-R 10-20; L 10-19; P10-18

Üldinfo +3725057366

viljandirender@gmail.com

2017

BLACK ROSE PUBI

AASTAVAHETUS

LÄBI MUUSIKAKÜMNENDITE

LASE END MUUSIKARUTMIDEL UUDE AASTASSE KANDA

OHTU ALGAB 1970'DATEGA NING IGAL TAISTUNNIL JÕUAME TANAPAEVALE LAHEMALE

SUDAOL ASTUME SUURE PAUGUGA AASTASSE 2017

AASTAVAHETUSEMELU HOIAVAD ÜLEVAL MUUSIKAMANGUD, TANTSUSHOW NING UUE AASTA VÕTAME VASTU SÄRAVA ILUTULESTIKUGA!

Info ja broneerimine telefonil: 5628 2261

BLACK ROSE

PSÜHHOLOOGILINE NÕUSTAMINE

HÜPNOTERAAPIA

TÖÖTOAD

MASSAAŽ

tel: 56633064

www.hingehooldus.ee

KÜTTEMATERJALID

Kask 40l võrgus 2,80 €
Lepp 40l võrgus 2,50 €
RUF kask puitbrikett 145 €
Peletid 6 ja 8 mm 175 €
2m3 konteiner transpordiga:
Kask 130 € Männiku tee 106b
Saar 130 €

eco-fuelee

Tel. 612 01 01
Mob. 54 5698 58

Eralasteaias Tibu on vabu kohti 1,5–7-aastastele lastele!

Ootame Teid majaga tutvuma ette helistades tel 5192 5869, Mari-Ann.

www.lasteaedtibu.ee

Püüsi Kooli lasteaed otsib oma väikesesse sõbralikku kollektiivi

ÕPETAJA ABI (1 koht)

Õpetaja abi põhilisteks tööülesanneteks on:

- õpetaja abiliseks õppe-kasvatustöös osalemine;
- õppekäikudel osalemine ja laste turvalisuse tagamine;
- laste abistamine eneseteenindamisel;
- tervisekaitseuutele vastavate tingimuste (puhtus) tagamine rühmaruumis ja üldkasutatavates ruumides;
- tõhus ja vastastikku toetav koostöö õpetajatega;
- suhtlemine lastevanematega.

Tööle asumine esimesel võimalusel. Info telefonil +372 5698 3133.

Avaldus ja CV saata aadressile Püüsi Kool, Kooli tee 33, Püüsi küla, Viimsi vald 74013 või e-posti aadressile jekaterina@pyynsi.edu.ee.

Laias valikus ja soodsas hinnaga **madratsid ja voodid** (erimõõtudes tellimise võimalus).

Soodsalt **uued naiste- ja lasteriided, jalatsid, ehted – otse USAst.**

Poes **“Riietering”** Viimsis, Randvere 6, II korrusel.

REKLAAM

TEENUS

■ Korstnapühkija ja pottsepa teenused. Ohtlike puude/okste langetamine. Lumekoristus. E-post igor@infinitas.ee, tel 5348 7318.

■ Lumelükkamine laadur-ekskavaatoriga, minilaaduriga ja käsitsi. Vajadusel lume äravedu. Scanweld Trassid OÜ. Kontakt: e-post tt@scanweld.ee, tel 523 1792.

■ Massaaž Viimsis. Klassikaline kogukeha ja osaline, spordi-, laste-, lõõgastav jalamassaaž (magn. jalavann), on-site. Lisainfo ja broneerime tel 526 0275 või tiina.maria.magdaleena@gmail.com.

■ Tasuta tulehakatis 5 võrku kaasa, soovi korral. Müüa kütte- ja kaminapuud, lahtiselt, 40 l/60 l võrgus, klotsid ja tulehakatis 40 l võrgus ja lehtpuu saepuru kotis. Tel 501 8594, kaminapuu.ee.

■ Pakume palju erinevaid aknakatteid hea kvaliteedi ja soodsate hindadega. Helista ja küsi pakumist tel 5663 3807, e-post ken@aknakate.ee. Osta otse tootjalt Aknakate OÜ.

■ Üldehitus, katused, fassaadid ja viimistlustööd. Tel 5352 9476, e-post ehitus@miltongrupp.ee.

■ Osutan veoteenust, kolimised ja väiksemad veod BOXERiga Peugeot 2 tonni. Tel 5660 0585, Sulev Paas.

■ Kogenud puuhooldajad teostavad ohtlike puude raiet, puude ja hekkide hooldusloikust. Soodsad hinnad! Tel 522 0321.

■ Elukutseline õmbleja (üle 40 aasta kogemust) teeb Viimsis, Aiandi teel parandus- ja õmblustöid. Teave kell 9-19 tel 5625 1195, Tiit.

■ Ohtlike puude eemaldamine, võsa loikus. Töötame 7 päeva nädalas. Tel 5623 0373, Randy. Helista julgelt ja leiame lahenduse!

■ Kogenud puuhooldajad teostavad ohtlike puude raiet, viljapuude ja hekkide hooldusloikust. Soodsad hinnad. Tel 522 0321.

■ Katuste süvapesu ja värvimine. Veerennide puhastus ja akende pesu. Täpsem info tel 5638 8994, e-post kpe.kpe@mail.ee, Uve.

■ San tehnilised välis- ja sisetööd (veemöödu-sõlmede montaaž ja boilerite puhastus). ÜVK liitumised. Geodeetilised mõõtmised ja maha-märked. Liiva, killustiku ja mulla müük. Ekskavaatori- ja transporditeenused. Tel 5850 4300.

■ Litsentseeritud korstnapühkija pakub teenust. Akti väljastamine kindlustusseltside jaoks. Tellimine tel 5877 1665 või info@puhaskolle.ee.

■ Litsentseeritud korstnapühkija ja pottsepa teenused. Küttekollete ehitus ja remont. Korstnapühkimisakti väljastamine kindlustusseltside ja Päästeameti jaoks. Tel 5690 0686, e-post korsten.korda@gmail.com.

■ Paigaldame teie kinnistule vee- ja kanalisatsioonitorustiku ja liitume valla veevõrguga. Majasisesed san tehnilised tööd. Veemöödu-sõlme väljehitamine ja survestamine. Keevitustööd. Kaeve-tööd väikese ja suure traktoriga (Roxsoni võimalus). Platside ja aiateede kivitamise, äärekivide paigaldus. Mahutite ja septikute paigaldus. Garantii 2 a. Tel 5656 7690, Enno.

■ Lammutus- ja koristustööd koos äraveoga, kolimisteenus, tänavakivide paigaldus. Kontakt: tel 5540865, info@lagleehitus.eu, www.lagleehitus.eu.

■ Liiva, killustiku ja multiliftauto veoteenused, konteineri rent, vee- ja kanalisatsiooni sise- ja välistööd, traktoritööd. Tel 507 4178.

■ Kogemustega massöör pakub esmaspäeviti Kendra Ilutoas klassikalist, tai, rasedate, tselluliidi-, laavakivi-, šokolaadi- ja spordimassaaži. Tel 5330 8379, Katrin.

MÜÜK

■ Väikeveod kuni 2,5 t. Kohale veoga liiv, muld,

killustik, sõnnik, turvas, asfaldipuru, betoon. Tel 509 2936.

■ Müüme premiumklassi puidugraanulit ja -briketti. Hinnad soodsad! Puitbrikett 960 kg alus 135 €. Puidugraanul 960 kg alus 169 €. Rohkem infot kodulehelt balticpellet.ee või tel 5891 5954. Hinnad sisaldavad kojuvedu Harjumaal!

■ Suur valik puitbrikette, hinnad al. 130 €/tonn, pellet premium 8 ja 6 mm 175 €/960 kg, kütteklotsid 1,8 €/kott, lepp 2,7 €/kott, kask 3 €/kott. Vana-Narva mnt. 9 a laost müüme ka paki kaupad al 1,4 €/10 kg, tel 5692 4924, 6379 411, www.leilibrikett.ee.

■ Küte: 3 m ja halg 30-60 cm, hind al 16 €/rm; korralikult pakitud halud ja klotsid 40 l tr võrgus, al 1.90 €/võrk. Transport hinnas. Halumasina (EVO36) rent ja teenus. Tel 5620 8210.

■ Müüa kuivad küttepuid 40 l võrkkotis: lepp 30 cm, kask 30cm. Hinnad kodulehel. Alates 50 kotist on transport Viimsi valda tasuta. Tellimine: tel 5198 9070, info@unitedexpo.ee, www.unitedexpo.ee.

■ Aiad, väravad, tõstused ja automaatika lahendused parima hinnaga Eestis. Liugvärava komplekt (tsingitud ja värvitud värav + vundament + paigaldus + automaatika komplekt), hind 1500 eurot. Tõstus 2.5*2 m 450 eurot. www.finegarden.ee, tel 5895 8809, info@finegarden.ee.

■ Liiv, killustik, freesasfalt, põllumuld, kasvumuld, täitemuld, kompostmuld, graniitkillustik jm. Puisteveod hea manöövervusvõimega soodsad väikekalluril kuni 6 tonni Tallinnas ja Harjumaal. Tel 525 2632.

■ Liugused ja riidekapid. Abi kapi või garderoobi projekteerimisel. Parimad hinnad. Tel 522 1151, www.nagusul.ee (FB Nagusul OÜ).

■ Müün omatehtud käsitööesemeid: telgedel kootud sisustustekstiilid, vilditud ja tikitud esemed. Tel 518 8348, Maile.

TÖÖ

■ Otsin tööd autojuhi või traktoristina. Olemas C-, E-, T-kategooriad. Võib ka muud tööd pakkuda. Kontakt: raivo.sim@mail.ee.

■ Annan järeleaitamistunde inglise keeles, teen tõlketöid inglise-est, eesti-inglise keeles. Hind kokkuleppel. Tel 5346 2401.

■ Raamatupidaja otsib lisatööd. Korraldan kogu raamatupidamise algdokumendist aastaaruandeni, programm MeritAktiva. Uuele kliendile esimene kuu tasuta! Tel 5559 5520.

OST JA MUU

■ Ostan teie auto. Võib olla ka remonti vajav. Võib olla ülevaatuse ning kindlustuseta. Pakkuda võib kõiki mudelid. Tasu kohe! Tel 5835 8133.

■ Ostan teie sõidukõlbliku auto. Võib olla ka remonti vajav või seisev auto. Sõidukil ei pea olema ülevaatust ega kindlustust. Ostan ka vanarauaks muutunud sõidukeid. Pakun Eesti piires autoabi- ja puksiirteenus. Tel 5457 5055, ago.aderberg@online.ee.

■ Ostan EW- ja ENSV-aegseid rinnamärke (ka Norma märgid), vanu postkaarte ja fotosid, vanaraha, vanu dokumente ja trükiseid ning muid kolleksioneerimise esemeid. Tel 602 0906 ja 501 1628, Tim.

■ Ostame kokku igasugu antiiki ning vanavara, pakkuda võib kõike, mis tundub vana ja millel on ajalooline väärtus. Tel 5891 0821.

■ Viime minema tasuta vanametalli, ostame ka ära suuremad ja väärtuslikumad metallikogused. Boilerite ja külmkappide utiliseerimine eritasu eest 10 eurot tk. Tel 5618 3783.

■ Vanaraua ja kodumasinat äravedu: torud, vinklid, aiapostid, võrk, pesumasinad, pliivid, vanid, kraanid, mahutid, masinad, seadmed, kaablid, mootorid jne. Üuest, garaazist TASUTA, korterist 10 €. Külmkapid, telerid 10 €. Tel 5550 5017.

Kuldsed Käed

Puhastus- ja hooldusteenused

TEEME SINU KODU PUHTAKS!

Oleme usaldusväärsed, kogemustega ja koolitatud meeskond. Omame vastutuskindlustust ja tegutseme lepinguliselt.

VÕTA MEIEGA ÜHENDUST

ELE SAARELEHT
Kodukliendihaldur

(+372) 569 34070
ele@kuldsedkaed.ee

(+372) 661 1600
info@kuldsedkaed.ee

www.kuldsedkaed.ee

REKLAAM

Soovime kaunist ja valgusküllast jõuluaega ning edukat uut aastat!

IMATRA
ELEKTER

**Saadaval uudse lahendusega,
eemaldatavad haagisekonksud!**

KAITSERAUAD
KARTERIKAITSED
HAAGISEKONKSUD
ATV PÕHJAKAITSED
ATV SAHAD
MAASTURITE SAHAD
PAADITARVIKUD
TORUPAINUTUS
TERASPIIRDED
ERIPROJEKTID

Aiandi tee 21, Viimsi 74001
Harjumaa
(+372) 5125005
(+372) 5137070
info@koneskoauto.ee

KONESKO AUTO
www.koneskoauto.ee

LUMEN
HAMBAKLIINIK

Kaunis naeratus loob uusi võimalusi!

Viimsi SPA, Randvere tee 11, Viimsi
60 11 812 või 53 41 6072
info@lumen.ee
www.lumen.ee

**ÜLDEHITUS, TÄNAVAKIVI
PAIGALDUS, SISEVIIMISTLUS
JA HALJASTUSTÖÖD**

VIE
VIIMSI EHTITUS

Telefon: 5361 6161
e-mail: info@viimsiehitus.eu
www.viimsiehitus.eu

Viimsi Autohooldus

- AUTOREMONT
- HOOLDUS
- VARUOSAD
- DIAGNOSTIKA
- SILLASTEND
- KLIIMASEADMETE TÄITMINE
- REHVITÖÖD
- KEEVITUS

Aiandi tee 26, Viimsi
Mob: +372 5222844
Tel: +372 6211060
hooldus@vah.ee www.vah.ee

REMONTTÖÖDELE JÄRELMAKSUVÕIMALUS!

**Osta rehvid ning saad kauba
peale päikeseprillid!**

WWW.AALUX.EE
TALLINN@AALUX.EE
56842171

aalux

Kaunid kasvanduse jõulukuused!

- Hinnad alates 15 €
- Kohale toomine Pirita ja Viimsi piires tasuta!

Andres 58 199 344
Häid pühi!

Kingi lähedastele meie kinkekaarte ja meie

kingime Sulle prillid!

Kogus piiratud!

Kõik prilliraamid ja prilliklaasid

-25%

Tutvu kampaaniate tingimustega ja registreeru silmakontrolli
www.optiline.ee!

Lihtsalt hea prillipood, Viimsi SPA
PereOptika Viimsi, Randvere tee 11

PERE OPTIKA

BURGER KITCHEN
TÄNAVAGURMEE

NÜÜD AVATUD!

VIIMSI ESIMENE KÄSITÖÖBURGERITE RESTO
VIIMSI KAUBANDUSKESKUSES DELICE KAUPLUSE VASTAS.

MENÜÜS GURMEEBURGERID, KÄSITÖÖFRIIKARTULID, WRAPID JA SALATID.

PÄEVAPAKKUMISTEGA OLE KURSIS MEIE FACEBOOKI LEHEL!

RANDVERE TEE 6, HAABNEEME ALEVIK, VIIMSI VALD
TEL: 59199181

MYCHEF.EE
TOIT KOJU JA KONTORISSE

Viimsi / Pirita
3.90€

mychef.ee | +372 56 837 237 | info@mychef.ee

Superkuu Diili e-poes

149 €

Huawei P8 Lite

diil

Superkuu toob veel palju häid pakkumisi. Vaata diil.ee

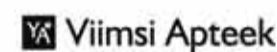
Kuller tuleb Viimsi valda TA-SU-TA!

Pühadesoovid saavad täidetud Viimsi Kaubanduskeskuses.

Söök-jook • Lastekaubad • Spordikaubad • Käsitöö kauplus-stuudio • Kardinasalong • Ilusalong, kosmeetikapood • Lillepood • Apteek • Lemmikloomapood • Keemiline puhastus • Rõiva- ja kingapoed • Lillepood

Viimsi Kaubanduskeskus
Randvere tee 6
viimsikaubanduskeskus

Kinga- ja võtmeäri

VIIMSI KOMISJONIPOOD

PUHAS SÄRK

omniva

Rikets lilled

HORRET OUTLET

Belissimo Fashion

PISTE kauplus-stuudio

SEB Nordea Makseautomaadid

REKLAAM

Too oma mobiilileping Diili!

Kõigis pakettides:

- kõned
- sõnumid
- internet

alates **5,50** €/kuus

diil.ee

Saada oma vana operaator kuu peale!

LAVENDEL SPA SAUNA- JA LÕÖGASTUSKESKUSES
SEENIORIDE SPAATUNNID
esmaspäevast neljapäevani 9:00 - 16:00

Soodushinnaga 6€
* pileti soodushind kehtiva pensionitunnistuse ettenäitamisel

Lavendel Spa Hotel
spa@spahotellavendel.ee tel: 58 801 398
Sõpruse tee 9, Haabneeme, Viimsi vald

VALI SÕPRUS

Tule Viimsi Rimi hüpermarketisse tööle!

**kokk-pitsameistriks
teenindajaks (saalis või teenindusletis)
liha- ja kalameistriks**

Pakume sulle:

- väljaõpet ja koolitusi
- karjääri- ja arenguvõimalusi
- sportimis- ja tervisesoodustusi
- võimalust ise mõjutada oma töötasu suurust

Saada oma CV koos soovitud kaupluse nimetusega e-posti aadressile tugi.viimsi@rimibaltic.com. Ankeedi saad täita ka kaupluse infoletis või Rimi kodulehel.

Vaata lähemalt:
www.rimi.ee/jobs
või helista 55 568 561

SINU VALIKUID
VÄÄRTUSTADES

peugeot.ee/3008

UUS PEUGEOT 3008

TÄIUSLIK LINNAMAASTUR

Uus Peugeot
i-Cockpit®

Head-up digitaalne
näidikuteplakk

Ökonoomsed mootorid
PureTech ja BlueHDi

KUUMAKSE AL **196€**

5 AASTAT
PIKENDATUD
GARANTII

Uue Peugeot 3008 soetamisel kasutusrendi tüüpi autoliisinguga on liisingu kuumakse 195,95 € ja krediidi kulukuse määr 2,05% aastast järgmistel näidistingimustel (seisuga 07.11.2016): vara hind 19 700 € käibemaksuga, sissemaks alates 15%, jääkväärtus 30%, aastane intressimäär 1,9% + 3 kuu EURIBOR (07.11.2016 oli 3 kuu euribori määr -0,3130%), periood 60 kuud, lepingutasu 190 €. Eeltoodud näidistingimustel on krediidi kogukulu 20 859,34 eurot. Arvutamisel ei ole arvestatud võimalikke vara registreerimiskulusid, riigilõive, hindamisakti tasu ning liiklus- ja kaskokindlustuse aastamakse suurust. Pakkumine kehtib kuni 31.12.2016. Tegemist on finantsteenusega, liisingu pakkuja on AS SEB Liising. Tutvu tingimustega www.seb.ee/liising ning vajadusel konsulteeeri asjatundjaga.

UUS PEUGEOT 3008

MOTION & EMOTION

PEUGEOT

REKLAAM

*Tipp-topp
jõulukingituste
valik!*

VIIMSI
KESKUS

 /viimsikeskus www.viimsikeskus.ee
Sõpruse tee 15, Haabneeme, Viimsi vald, Harjumaa

Terve kingikott
ühel kinkekaardil
Mugavalt e-poest

Vaata lähemalt:
Spatallinn.ee / Grandrose.ee / Meresuu.ee

Tallinn Viimsi SPA

Grand Rose SPA
Hotel

MERESUU
SPA & HOTEL

